

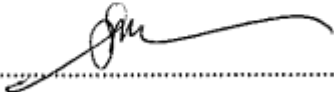
การศึกษาปัญหาและแนวทางพัฒนาความมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนบ้านสูงเจริญ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาเขต 2

ปิยะ โพธิ์ไทรย์

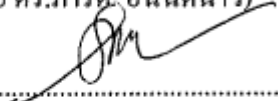
งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
กุมภาพันธ์ 2563
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ได้พิจารณา
งานนิพนธ์ของ ปิยะ โพธิ์ไทรย์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภารดี อนันต์นาวิ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สถาพร พฤษภูมิกุล)

คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

..... ประธาน
(ดร.ธนวิน ทองแพง)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภารดี อนันต์นาวิ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สถาพร พฤษภูมิกุล)

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุญา ชีระวิชิตระกูล)
วันที่ 17 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2513

กิตติกรรมประกาศ

งานนิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ลงได้ด้วยความกรุณาและการให้คำปรึกษาจากคณาจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภารดี อนันต์นำวิ อาจารย์ที่ปรึกษาหลักงานนิพนธ์ ดร.สถาพร พฤษพิบูล อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม และ ดร.ชนวิน ทองแพง กรรมการสอบงานนิพนธ์ ที่คอยให้คำแนะนำ คำปรึกษา และแก้ไขขัดเกลาเนื้อหา ด้วยความอดทนมาตลอดระยะเวลาในการทำงานนิพนธ์ฉบับนี้ และพัฒนาวิธีการทำงานของผู้ศึกษาวิจัยให้มีระเบียบยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงมีความซาบซึ้งในความอนุเคราะห์จึงขอกราบขอบพระคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง นักเรียน และนักเรียน โรงเรียนบ้านสูงเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ฉะเชิงเทรา เขต 2 ที่ให้ความร่วมมือในการให้สัมภาษณ์และตอบคำถามในงานวิจัยครั้งนี้จนสำเร็จ ลุล่วงได้ด้วยดี

ขอขอบคุณ พี่ น้อง คณะศึกษาศาสตร์ ที่ให้การช่วยเหลือ แนะนำ รวมถึง การให้คำปรึกษาในการทำวิจัยในครั้งนี้ให้ลุล่วงไปด้วยดี

เหนือสิ่งอื่นใดที่ผู้ศึกษาวิจัยจะขาดไม่ได้เลยคือ ครอบครัว กราบขอบพระคุณบิดา มารดา ที่คอยสนับสนุนและส่งเสริมให้ความรู้ ความรัก และความปรารถนาดีที่มีให้กันมาโดยตลอด คอยเป็นกำลังใจที่สำคัญที่สุดในทุก ๆ ช่วงเวลา และคอยเป็นห่วงเสมอมา

คุณค่าที่เกิดจากการวิจัยครั้งนี้ขอมอบให้กับพระคุณของบิดา มารดา ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน ซึ่งงานวิจัยในครั้งนี้อาจถ่ายทอดความรู้ และให้ประโยชน์กับรุ่นหลัง หรือผู้ที่สนใจในงานวิจัยไม่มากนักน้อย

ปิยะ โพธิ์ไทรย์

58920622: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: ปัญหาและแนวทางพัฒนาความมีวินัย/ โรงเรียนบ้านสูงเจริญ/

การศึกษาประถมศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2

ปิยะ โพธิ์ไทรย์: การศึกษาปัญหาและแนวทางพัฒนาความมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนบ้านสูงเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2 (THE STUDY PROBLEMS AND GUIDED DEVELOPMENT FOR DISCIPLINE OF STUDENTS IN BANSUNGCHAROEN SCHOOL UNDER THE CHACHOENSAO PRIMARY EDUCATIONAL AREA OFFICE 2) คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์: ภากรดี อนันต์น้ำวี, กศ.ด., สถาพร พฤษพิบูล, ปร.ด. 97 หน้า. ปี พ.ศ. 2562.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางพัฒนาความมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนบ้านสูงเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2 โดยการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง จากผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียน โรงเรียนบ้านสูงเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2 จำนวน 46 คน โดยใช้การเก็บข้อมูลรอบคลุม ขอบข่ายในปัญหาและแนวทางพัฒนาความมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนบ้านสูงเจริญ ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ด้านความเป็นผู้นำ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความตั้งใจ และด้านความอดทน

ผลการวิจัย พบว่า

1. ปัญหาการมีวินัยของนักเรียนบ้านสูงเจริญ ด้านความรับผิดชอบ ขาดความมุ่งมั่นในการทำงานไม่มีความผูกพันและไม่มีความละเอียดรอบคอบในการทำงาน ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง นักเรียนส่วนมากแสดงออกโดยการกระทำตามมุมมองของตนเอง บางคนลังเล ไม่กล้าแสดงออก ไม่ค่อยมีความมั่นใจในตนเอง ด้านความเป็นผู้นำ นักเรียนมีกระบวนการกำหนดและจูงใจคนเพื่อมุ่งไปสู่เป้าหมาย และการประสบความสำเร็จค่อนข้างน้อย ไม่สามารถที่จะจูงใจคนเพื่อไปสู่เป้าหมายได้ ไม่มีภาวะความเป็นผู้นำเพราะไม่ใส่ใจ ด้านความซื่อสัตย์ นักเรียนมีความประพฤติที่ไม่ตรงต่อความรู้สึกในบางครั้ง พูดยกับการกระทำไม่ตรงกัน ด้านความตั้งใจ มีความมุ่งมั่นที่ผลักดันให้ตนเองมีความเพียรพยายามน้อย ไม่ค่อยเต็มใจทำ ไม่ค่อยให้ความร่วมมือ ไม่มีความสนใจในการทำงาน และด้านความอดทน นักเรียนไม่มีความอดทน ไม่รู้จักข่มใจในเวลาที่เหมาะสมกับเหตุการณ์ที่ยาวนาน โมโห จนถึงขั้นทำร้ายเพื่อนหรือคนรอบข้าง

2. แนวทางพัฒนาความมีวินัยของนักเรียนบ้านสูงเจริญทั้ง 6 ด้าน ด้านความรับผิดชอบ ควรส่งเสริมให้มีความร่วมมือในการจัดกิจกรรมการสร้างสรรค์วินัย โดยการอบรมสัมมนาสร้างแรงจูงใจให้เด็กเห็นความสำคัญและข้อตกลงร่วมกัน ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ควรส่งเสริมให้มีภาวะการเป็นผู้นำและจัดกิจกรรมให้เขาได้แสดงออก จัดทำโครงการที่ฝึกภาวะความเป็นผู้นำและจัดกิจกรรมให้เขาได้แสดงออกตามวาระต่าง ๆ ที่เป็นกิจกรรมเชิงบวก ด้านความเป็นผู้นำ ควรให้นักเรียนได้แสดงความสามารถตามที่ตนเองถนัดเพื่อไปสู่การประสบความสำเร็จตามโอกาส ฝึกภาวะความเป็นผู้นำ ผู้ตามในกระบวนการเรียนการสอนและการแข่งขันทักษะทางวิชาการ ควรให้มีการฝึกอบรมสอดแทรกเรื่องคุณธรรมทุกครั้งที่มีโอกาสการแสดงออกที่เป็นแบบอย่างที่ดี มุ่งเน้นปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ให้เกิดกับเด็กตลอดเวลาเมื่อมีโอกาส มีการสอนสอดแทรกหลักธรรม ด้านความตั้งใจ ควรมีสิ่งจูงใจให้นักเรียนสนใจหรือรางวัลสำหรับความเพียรแก่เขา ให้กำลังใจ รุ่นพี่ต้องเป็นแบบอย่างที่ดี ให้คำปรึกษา ตั้งกฎกติกา ส่งเสริมสนับสนุนในสิ่งที่ถูกและดี มีกิจกรรมให้เด็กทำและคิดเพื่อฝึกให้วางแผนในการทำงาน และให้เด็กลงมือทำด้วยตนเอง และด้านความอดทน ควรจัดให้มีกิจกรรมร่วมกัน ส่งเสริมด้านความอดทนไม่ให้ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรคที่ผ่านเข้ามาในชีวิต ฝึกด้านการมีความอดทน ฝึกให้นักเรียนได้ทำในสิ่งที่เขาชอบและมีความสุขให้ทำงานแบบอิสระในงานที่รับผิดชอบ และได้รับมอบหมายงานที่ยากขึ้น

58920622: MAJOR: EDUCATIONAL ADMINISTRATION; M.Ed. (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS: PROBLEMS AND WAYS TO DEVELOP DISCIPLINE/ STUDENTS/
BAN SUNG CHAROEN SCHOOL/ CHACHOENGSAO PRIMARY
EDUCATION AREA 2

PIYA PHOSHAI: THE STUDY PROBLEMS AND GUIDED DEVELOPMENT
FOR DISCIPLINE OF STUDENTS IN BANSUNGCHAROEN SCHOOL UNDER THE
CHACHOENGSAO PRIMARY EDUCATIONAL AREA OFFICE 2: ADVISORY COMMITTEE:
PARADEE ANANNAWEE, Ed.D., SATAPORN PRUETIKUL, Ph.D. 97 P. 2019.

This research aimed to study the problems and guided development for discipline of students at Bansungcharoen School under the Chachoengsao Primary Educational Area Office 2 by interview. The samples 46 were people comprised of administrators, teachers, school board, Student's parent and students in Bansungcharoen school under the Chachoengsao Primary Educational Area office 2, selected by purposive sampling. The data collection covered problems and guided development discipline of students in Bansungcharoen schools in 6 aspects: responsibility, self confidence, leadership, honesty, intention and patience.

The research findings were as follows:

1. The problems of discipline of students at Bansungcharoen school concerning responsibility aspect were that: students lack of; determination in work, relationship and circumspection in work, self confidence, students, acted just by their own point of view, some students were not assertive, no self not confidence, Leadership: students had little defining process and motivation for goals and success, no motivation for goals, no leadership. Honesty: sometime students had behavior distrust, speak and action mismatch. Intention: students had little commitment to self effort in work, no willingness to do things, rarely cooperate, no interest in work. Patience: students lacked of, can not cope with anger that led to attacking friends and people around.

2. The development guidelines discipline for students at Bansungcharoen school had 6 aspects they were; Responsibility: Encouraging cooperation to creative discipline activity arrangement by training to see the importance and mutual agreement. Self confidence:

encouraging leadership and provide activity for student expression, provide leadership training project and positive activities. Leadership: encourage students to show their ability according to aptitude for success, training of being leader and follower in teaching and learning process. Academic skills competition, there should be training to depict ethics for good role models, cultivate the desirable virtue focused with students having a chance fair principle. Intention: there should be incentives for students to pay attention or award for perseverance, seniors must be good models, consultant, set rules, promote and support the right and good things, there are activities for students to do and think for planning in work and do it themselves. Being patience: there should be joint activities, promote patience and not giving up on the problems and obstacles in life by training to be patience, training do what to do to be happy, work with freedom on responsibility and assigning the job harder.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
คำถามในการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
สภาพปัจจุบันของโรงเรียนบ้านสูงเจริญสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพะเยา เขต 2.....	9
ความมีวินัยในตนเอง.....	11
ทฤษฎีเกี่ยวกับความมีวินัยในตนเอง.....	15
การส่งเสริมวินัยในตนเอง.....	19
ความมีวินัยของนักเรียน.....	21
การวิจัยเชิงคุณภาพ.....	30
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	32
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	38
การเลือกพื้นที่การศึกษา.....	38
ผู้ให้ข้อมูลหลัก.....	38
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	39

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	41
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
การสรุปผลและจัดทำรายงานการวิจัย.....	41
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	59
สรุปผลการวิจัย.....	59
อภิปรายผล.....	67
ข้อเสนอแนะ.....	76
บรรณานุกรม.....	78
ภาคผนวก.....	87
ภาคผนวก ก.....	88
ภาคผนวก ข.....	92
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	97

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

“การศึกษานอกจากจะสอนให้คนเก่งแล้ว จำเป็นอย่างยิ่งที่จะอบรมให้เป็นคนดีพร้อมกันไปด้วย ประเทศเราจึงจะได้คนดีมีคุณภาพ คือ ทั้งเก่ง ทั้งดี มาเป็นกำลังของบ้านเมืองให้ความเก่งเป็นปัจจัยและพลังสำหรับการสร้างสรรค์และให้ความดีเป็นปัจจัยเพื่อประคับประคองหนุนนำความเก่งให้เป็นไปในทางที่ถูกที่อำนวยผลประโยชน์อันพึงประสงค์” (พระบรมราโชวาท พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว, ม.ป.ป. อ้างถึงใน ดนุพล สุนทรรัตน์, 2550, หน้า 1)

การบริหารกิจการนักเรียนเป็นงานส่งเสริม พัฒนา ควบคุม และแก้ไข ความประพฤติของนักเรียนให้อยู่ในระเบียบวินัย ก่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยในการอยู่ร่วมกัน เพื่อสนับสนุนกิจกรรม การเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร การดำเนินการบริหารกิจการนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพทำให้เกิดประโยชน์หลายประการ ได้แก่ ทำให้เกิดความสงบเรียบร้อยในโรงเรียน ส่งเสริมให้การเรียนการสอนผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษา นักเรียนแต่ละคนได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถเฉพาะตนเต็มตามศักยภาพ นักเรียนที่มีปัญหาต่าง ๆ ได้รับความช่วยเหลือ และแก้ไขพฤติกรรมให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี ตามโครงการประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน บุคลากรในโรงเรียนรู้จักควบคุมตนเองให้อยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข รู้จักการให้และการรับ มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีเข้าใจและยอมรับกฎเกณฑ์ระเบียบข้อบังคับ บุคลากรในโรงเรียนเข้าใจรูปแบบการปกครองระบอบประชาธิปไตย รู้จักใช้สิทธิและหน้าที่ของตนอย่างถูกต้อง พัฒนา นักเรียนให้มีคุณธรรมที่พึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ในเรื่องความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม การไม่เบียดเบียนผู้อื่น การมีวินัยในตนเอง ความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม การเคารพต่อกฎหมาย และกติกาของสังคม รู้จักทำงานเป็นหมู่คณะ มีความสามัคคี รู้จักเสียสละเพื่อส่วนรวม รู้จักแก้ปัญหาด้วยสันติวิธีอย่างมีหลักการและเหตุผล ใช้เสรีภาพของตนในทางสร้างสรรค์บนรากฐานแห่งกฎหมาย จริยธรรมและศาสนา มีความภูมิใจในความเป็นไทย มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ มีความรู้และเลื่อมใสในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย ตลอดจนการร่วมกันธำรงรักษาความปลอดภัยและความมั่นคงของประเทศชาติ มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2548, หน้า 37) การปลูกฝังด้านระเบียบ

วินัยให้กับเด็กคือการฝึกให้เด็กรู้จักระเบียบวินัยอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ซึ่งแรงให้เด็กรู้จักปฏิบัติภาระหน้าที่ที่เขาต้องปฏิบัติให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีทุกครั้ง ทศนคติของพ่อแม่ซึ่งเป็นสิ่งที่มีผลต่อการปลูกฝังด้านระเบียบวินัยของเด็กเพราะพ่อแม่มักจะถ่ายทอดความรู้สึกที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้กับเด็ก เช่น พ่อแม่วางสิ่งของเครื่องใช้ตามใจชอบ ไม่สนใจความมีระเบียบ ใช้สิ่งของเสร็จก็วางตรงนั้นไม่เก็บที่ เพราะเมื่อใช้อีกก็จะหยิบใช้ได้เลย ถ้าพ่อแม่มีความรู้สึกนึกคิดเช่นนี้ก็จะไม่สร้างความมีระเบียบวินัยให้กับลูก ลูกก็จะไม่สนใจที่จะเก็บสิ่งของต่าง ๆ เข้าที่ การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างของพ่อแม่ การเรียนรู้ของเด็กเกิดจากการเลียนแบบ ดังนั้น การปฏิบัติตนของพ่อแม่จึงเป็นแบบอย่างให้กับลูก เช่น ในเรื่องของการตรงต่อเวลา การรักษาความสะอาดของร่างกาย การเคารพกฎข้อบังคับต่าง ๆ ไม่ว่าจะป็นภายในบ้าน หรือข้อบังคับของส่วนร่วม แม้กระทั่งการเคารพกฎหมาย สิ่งต่าง ๆ ที่กล่าวมา พ่อแม่ต้องปฏิบัติให้เป็นตัวอย่าง ปัจจัยของโรงเรียน เพื่อนมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัย การเล่นหรือการทำงาน การมีกิจกรรมกับเพื่อนที่เรียนด้วย การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันกับเพื่อนจะทำให้ต่างฝ่ายต่างถ่ายทอดลักษณะนิสัยคือความมีระเบียบวินัย เด็กได้เรียนรู้การที่จะมีระเบียบวินัยจากการอยู่ร่วมกันกับเพื่อน และการทำกิจกรรมร่วมกัน ครู สำหรับเด็ก เมื่อมาอยู่โรงเรียนครูเปรียบเสมือนพ่อแม่คนที่สองของเด็ก เด็กเล็กจะเชื่อฟังครูมากกว่าพ่อแม่ ฉะนั้น เมื่อครูทำอะไรเด็กจะเชื่อ จดจำ และเลียนแบบ ครูมีอิทธิพลต่อการพัฒนาพฤติกรรมด้านระเบียบวินัยและจะปฏิบัติตามที่ครูทำหรือครูบอก และกิจกรรมที่เด็กได้ร่วมทำหรือร่วมกันรับผิดชอบ (พรทิพย์ เวชวงษ์, 2553 อ้างถึงใน จิรัชช แสงสว่าง, 2556)

การปลูกฝังคุณธรรมด้านการมีวินัยในตนเองให้เกิดขึ้นในจิตใจของเยาวชน เป็นสิ่งจำเป็น รวมถึงต้องเร่งปลูกฝังให้เกิดขึ้นกับประชาชนในทุกสังคมไม่ว่าจะเป็นสังคมในระดับประเทศที่เจริญแล้วหรือประเทศที่กำลังพัฒนาก็ตาม เพราะวินัยทางสังคมเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศไปสู่ความเป็นประชาธิปไตย ปลูกฝังให้บุคคลมีวินัยทางสังคมได้นั้น จะต้องปลูกฝังให้มีวินัยในตนเองเสียก่อน เพราะวินัยในตนเองเป็นพื้นฐานของการควบคุมตนเองให้มีวินัยทางสังคม จึงกล่าวได้ว่าการพัฒนาให้บุคคลเป็นผู้มีระเบียบวินัยเป็นจุดหนึ่งของการพัฒนาประเทศ การมีระเบียบวินัยในตนเองเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องปลูกฝังเพื่อให้ควบคุมตนเองได้ การเป็นคนดี การขาดซึ่งวินัยจะทำให้สังคมเกิดความปั่นป่วนวุ่นวายรวมทั้งบุคคลก็ไม่สามารถดำรงตนได้อย่างมีความสุข สังคมไทยในปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วทั้งในด้านเศรษฐกิจการเมือง การคมนาคมและการสื่อสาร ตลอดจนการศึกษาและเทคโนโลยีดังจะเห็น ได้ว่ามีเปลี่ยนแปลงหลายอย่างเกิดขึ้น ซึ่งส่งผลให้เกิดความเจริญก้าวหน้าทางด้านวัตถุขึ้นอย่างรวดเร็ว แต่ความเจริญทางด้านจิตใจกลับเสื่อมลงมนุษย์ ต้องมีการปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ทำให้

ความสัมพันธ์ในครอบครัวลดน้อยลง นักเรียนขาดความเอาใจใส่ขาดผู้ดูแล ขาดที่ปรึกษา เป็นสาเหตุให้นักเรียนพึ่งพาเพื่อนและตัดสินใจปัญหาตามแนวคิดของกลุ่มอย่างผิดวิธีและ ด้วยความรุนแรงยิ่งขึ้นดังที่ปรากฏเป็นข่าวตามหนังสือพิมพ์และสื่อต่าง ๆ ซึ่งจะเห็นว่าเยาวชน ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เช่น การชกต่อย การหนีเรียน การมั่วสุมสิ่งเสพติด ไม่สามารถควบคุมพฤติกรรมของตนเองได้ สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559)

โรงเรียนบ้านสูงเจริญ อำเภอสนามชัยเขต เป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ซึ่งเปิดทำการสอนในระดับอนุบาล ถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 นักเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาทาง ครอบครัว พ่อแม่แยกทางกันอยู่และความเจริญทางด้านเทคโนโลยีกำลังจะเข้ามามีบทบาท ปัจจุบัน ทางโรงเรียนประสบปัญหาเรื่อง การขาดวินัยในตนเอง จากการสำรวจจากแบบบันทึก สถิติ การตัดคะแนนความประพฤติของนักเรียน พบว่า นักเรียนร้อยละ 30 มีความประพฤติที่ไม่ถูกต้อง ตามกฎระเบียบของทางโรงเรียน มีนักเรียนส่วนหนึ่งขาดวินัยในตนเอง ขาดความรับผิดชอบ ส่วนในด้านพฤติกรรมนักเรียน พบว่า นักเรียนขาดเรียนบ่อยครั้งจนกลายเป็นการออกกลางคันไป ในที่สุด การแต่งกายไม่ถูกต้องตามระเบียบที่ทางโรงเรียนได้ตั้งไว้ ไม่รักษาทรัพย์สินของส่วนรวม และมีพฤติกรรมที่ก้าวร้าว โดยเฉพาะนักเรียนชายระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2-3 ซึ่งถือว่าเป็นรุ่นพี่ มักจะมีการสร้างจุดเด่นของตนเองและมักจะมองว่าตนใกล้จะจบการศึกษาแล้ว มีอิสระและทำอะไรก็ได้ ซึ่งการจัดการศึกษาของโรงเรียนยังมีปัญหาจัดกิจกรรมเสริมสร้างวินัยนักเรียน โดยเฉพาะคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนต่างก็มุ่งหวังที่จะหาวิธีการต่าง ๆ ที่จะนำมา ปรับปรุงความมีวินัยของนักเรียน ซึ่งถือว่าเป็นภารกิจสำคัญของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต้องรับผิดชอบ ร่วมกันปัญหาความมีระเบียบวินัยนี้ก็ได้เกิดขึ้นกับนักเรียน โรงเรียนบ้านสูงเจริญ ส่งผลกระทบถึง การเรียนของนักเรียนเอง เช่น นักเรียนไม่ส่งงานตามกำหนด มาเรียนสาย ไม่ทำการบ้าน ทุจริตเวลา สอบ ไม่สนใจเรียน แต่งกายไม่เรียบร้อย เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน นักเรียนทิ้งขยะไม่เป็นที่ เปิดน้ำแล้วไม่ปิดเมื่อเลิกใช้ ไม่ปิดไฟฟ้าหลังเลิกเรียน พฤติกรรมเหล่านี้เกิดจากการที่นักเรียน ขาดความมีวินัยในตนเอง (โรงเรียนบ้านสูงเจริญ, 2558)

จากสภาพและปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยมีความสนใจจะศึกษาปัญหาและแนวทางพัฒนา ความมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนบ้านสูงเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ฉะเชิงเทรา เขต 2 เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาความมีวินัยของนักเรียนให้มีวินัยมากยิ่งขึ้น อันจะทำให้มีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้นเป็นไปตามเป้าหมายของโรงเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

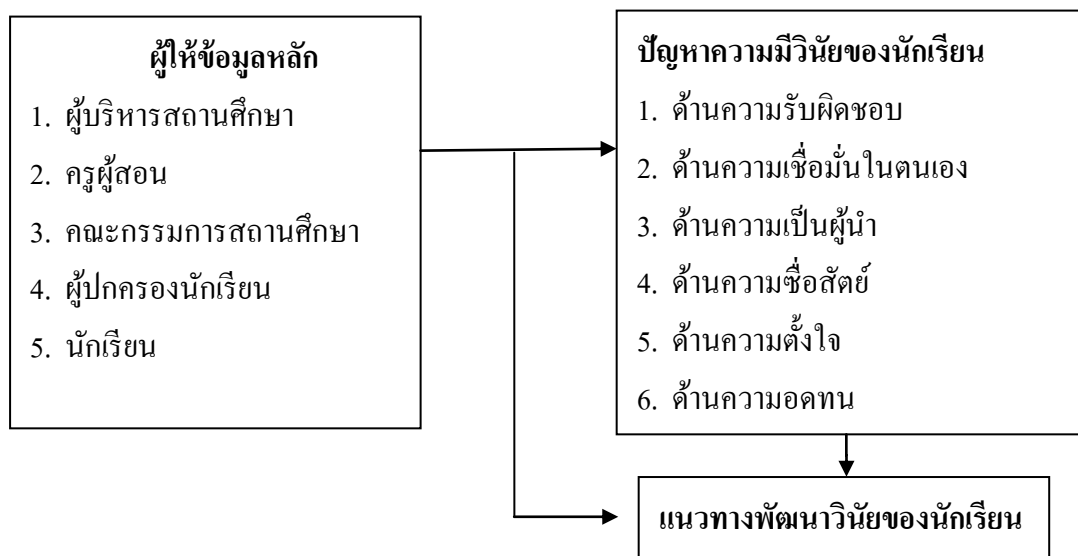
1. เพื่อศึกษาความมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนบ้านสูงเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 2
2. เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาความมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนบ้านสูงเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 2

คำถามในการวิจัย

1. นักเรียนโรงเรียนบ้านสูงเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 2 มีวินัยเป็นอย่างไร
2. แนวทางพัฒนาความมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนบ้านสูงเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 2 มีอะไรบ้าง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้การวิเคราะห์จากการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาและแนวทางพัฒนาความมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนบ้านสูงเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 2 ตามแนวคิดของ Mowrer (1950) กล่าวว่า กำเนิดของการควบคุมตนเองหรือความมีวินัยในตนเองและแนวคิดของ Paek and Havighurst (1960) กล่าวว่า พัฒนาการของแรงจูงใจทางจริยธรรมหรือความมีวินัยในตนเอง คือ ความมีวินัยของนักเรียน ได้แก่ ความรับผิดชอบ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความเป็นผู้นำ ความซื่อสัตย์ ความตั้งใจ และความอดทน ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

ผลจากการศึกษาครั้งนี้มีประโยชน์ ดังนี้

1. ผลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้สามารถช่วยให้ผู้บริหาร ครูฝ่ายระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน โรงเรียนบ้านสูงเจริญและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษานำผลวิจัยไปใช้
2. เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุง แก้ไขและพัฒนาความมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนบ้านสูงเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2 ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยเชิงคุณภาพมุ่งศึกษาปัญหาและแนวทางพัฒนาความมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนบ้านสูงเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2 โดยการศึกษปัญหาและแนวทางพัฒนาความมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนบ้านสูงเจริญ และสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนบ้านสูงเจริญ ครูโรงเรียนบ้านสูงเจริญ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนบ้านสูงเจริญ ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนบ้านสูงเจริญ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนบ้านสูงเจริญ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนบ้านสูงเจริญ ภายใต้ขอบเขตเนื้อหา

ด้านความมีวินัยของโรงเรียน ตามแนวคิดของ Mowrer (1950) ซึ่งว่าด้วยกำเนิดของการควบคุมตนเองหรือความมีวินัยในตนเองและแนวคิดของ Pack and Havighurst (1960) ซึ่งว่าด้วยพัฒนาการของแรงจูงใจทางจริยธรรมหรือความมีวินัยในตนเอง คือ ความมีวินัยของนักเรียน ได้แก่ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ด้านความเป็นผู้นำ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความตั้งใจ และด้านความอดทน

2. ผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาและแนวทางพัฒนาความมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนบ้านสูงเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข็ญ เขต 2 ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน ครูโรงเรียนบ้านสูงเจริญ จำนวน 6 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนบ้านสูงเจริญ จำนวน 3 คน ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 9 คน, ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนบ้านสูงเจริญ จำนวน 9 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนบ้านสูงเจริญ จำนวน 9 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนบ้านสูงเจริญ จำนวน 9 คน รวมทั้งหมดจำนวน 46 คน

3. ระยะเวลาดำเนินการวิจัย

3.1 ศึกษาปัญหาและแนวทางพัฒนาความมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนบ้านสูงเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข็ญ เขต 2 เป็นเวลา 2 เดือน

3.2 สัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับแนวทางพัฒนาความมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนบ้านสูงเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข็ญ เขต 2 โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งเกี่ยวกับองค์ประกอบสำคัญของปัญหาและแนวทางพัฒนาความมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนบ้านสูงเจริญ ได้แก่ วินัยของนักเรียนด้านความรับผิดชอบ ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ด้านความเป็นผู้นำ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความตั้งใจ และด้านความอดทน เป็นเวลา 2 เดือน

3.3 นำผลการสัมภาษณ์ที่ได้ มาสรุปประเด็นปัญหา และแนวทางการแก้ปัญหา มาสรุปผลเขียนรายงานและจัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์ เป็นเวลา 2 เดือน

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความมีวินัยในตนเอง หมายถึง ความสามารถของนักเรียน โรงเรียนบ้านสูงเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข็ญ เขต 2 ในการควบคุมอารมณ์ และพฤติกรรมโดยเกิดจากความรู้อีกมองเห็นคุณค่าในการปฏิบัติด้วยตนเอง มิได้เกิดจากอิทธิพลภายนอก เช่น ระเบียบ คำสั่ง การบังคับ ถึงแม้จะมีอุปสรรคก็ยังไม่เปลี่ยนพฤติกรรมนั้น ผู้มีวินัย

ในตนเองจะมีคุณลักษณะและพฤติกรรมดังต่อไปนี้ คือ ความรับผิดชอบ ความเชื่อมั่นในตนเอง
ความเป็นผู้นำ ความซื่อสัตย์ ความตั้งใจ และความอดทน

1. ความรับผิดชอบ หมายถึง ความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะทำการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความผูกพัน
และละเอียดรอบคอบ ยอมรับผลการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้บรรลุสำเร็จตาม
ความมุ่งหมายอีกทั้งพยายามที่จะปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้น การมีความสำนึกและ
การปฏิบัติหน้าที่ของตนทั้งที่เป็นภารกิจส่วนตัว ภารกิจที่ได้รับมอบหมาย และภารกิจทางสังคม
โดยจะต้องทำงานบรรลุผลสำเร็จไม่หลีกเลี่ยงการระดั่งกล่าว และยอมรับผลในการกระทำของตน

2. ความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึง การแสดงออกของบุคคลในลักษณะของการตัดสินใจ
ในสิ่งที่ตนเห็นว่าถูก กล่าวแสดงออกในการคิด การพูด การกระทำ การออกความคิดเห็น
ในการกระทำใด ๆ มีความมองอาจฝั่งผาย ไม่มีความลังเลหรือหวั่นวิตกในความสามารถของตน

3. ความเป็นผู้นำ หมายถึง กระบวนการ กำหนด และจูงใจคน เพื่อมุ่งไปสู่เป้าหมายและ
การประสบความสำเร็จ ด้วยการใช้ทั้งความคิดสร้างสรรค์ และการจัดการ ให้ความร่วมมือร่วมใจ
กันในการปฏิบัติงานจนบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้มีความเสียสละ ไม่ลำเอียง ไม่มุ่งทำร้ายผู้อื่น

4. ความซื่อสัตย์ หมายถึง ความประพฤติตรงและจริงใจ ไม่คิดคดทรยศ ไม่คดโกง
และไม่หลอกลวง คนที่เป็นคนตรง ประพฤติสิ่งใดก็ด้วยน้ำใสใจจริง ทั้งกาย วาจา ใจ ทั้งต่อตนเอง
และผู้อื่น ทั้งต่อหน้าและลับหลัง

5. ความตั้งใจ หมายถึง ความมุ่งมั่นที่ผลักดันให้บุคคลเพียรประกอบกิจกรรมอย่างใด
อย่างหนึ่งด้วยความสนใจ เต็มใจอย่างสม่ำเสมอ มีการวางแผนล่วงหน้าก่อนลงมือทำ เพื่อให้
การงานนั้นบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งใจ

6. ความอดทน หมายถึง การกระทำทุกอย่างด้วยความตั้งใจ สม่ำเสมอเป็นระยะ
เวลานาน โดยไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรคทั้งปวง มีความอดกลั้น การรู้จักข่มใจในเวลาที่เหมาะสม
กับเหตุการณ์ที่เข้าวนทุกรูปแบบ อันจะทำให้เกิดความเสียหายหรือถดถอยลงไปในความชั่วร้าย
หรือความทุจริตทั้งปวง ความเข้มแข็ง ความบึกบึน ความหนักแน่นของจิตใจที่สามารถยืนหยัดต่อสู้
การกระทบกระทั่งของสภาพการณ์และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยไม่แสดงอาการหวั่นไหวใด ๆ

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านสูงเจริญ สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเขียงเทรา เขต 2

ครูผู้สอน หมายถึง ผู้ปฏิบัติการสอนอยู่ในโรงเรียนบ้านสูงเจริญ สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเขียงเทรา เขต 2

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง ตัวแทนของประชาชนผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
ในหมู่บ้าน ชุมชน ที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของ โรงเรียนบ้านสูงเจริญ สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2

ผู้ปกครองนักเรียน หมายถึง ผู้ที่เป็นบิดา มารดา ญาติ หรือผู้อุปการคุณของนักเรียน
โรงเรียนบ้านสูงเจริญ การวิจัยนี้เป็นผู้ให้ข้อมูลปัญหาและแนวทางพัฒนาวิสัยของนักเรียน โรงเรียน
บ้านสูงเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2 โดยจำแนก
ผู้ปกครองออกเป็น 2 กลุ่ม คือ ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 และผู้ปกครองนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3

นักเรียน หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6, ชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 1-3 โรงเรียนบ้านสูงเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2

โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนบ้านสูงเจริญ เป็นโรงเรียนของรัฐที่จัดการศึกษาตั้งแต่
ชั้นอนุบาลถึงมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2
ตั้งอยู่ที่ หมู่ 9 ตำบลท่ากระดาน อำเภอสนามชัยเขต จังหวัดฉะเชิงเทรา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2 หมายถึง หน่วยงานที่ดูแล
รับผิดชอบด้านการศึกษาในอำเภอคลองเขื่อน อำเภอท่าตะเกียบ อำเภอบางคล้า อำเภอแปลงยาว
อำเภอพนมสารคาม อำเภอราชสาส์น อำเภอสนามชัยเขต จังหวัดฉะเชิงเทรา

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาปัญหาและแนวทางพัฒนาความมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนบ้านสูงเจริญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเขียงเทรา เขต 2 ที่นำมาประกอบการวิเคราะห์ผลงานวิจัย แบ่งออกเป็น 7 ขั้นตอน ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันของโรงเรียนบ้านสูงเจริญสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเขียงเทรา เขต 2
2. ความมีวินัยในตนเอง
3. ทฤษฎีเกี่ยวกับความมีวินัยในตนเอง
4. การส่งเสริมวินัยในตนเอง
5. ความมีวินัยของนักเรียน
6. การวิจัยเชิงคุณภาพ
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สภาพปัจจุบันของโรงเรียนบ้านสูงเจริญจังหวัดจะเขียงเทรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเขียงเทรา เขต 2

โรงเรียนบ้านสูงเจริญ ตั้งอยู่ที่ 38 หมู่ 9 ตำบลท่ากระดาน อำเภอสนามชัยเขต จังหวัดจะเขียงเทรา รหัสไปรษณีย์ 24160 E-mail konpad@hotmail.com
website <http://school.obe.go.th/sungcharoen/>

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเขียงเทรา เขต 2 เปิดสอนตั้งแต่ระดับปฐมวัยถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีเขตพื้นที่บริการ หมู่ที่ 9 และหมู่ที่ 4 บางส่วน ในตำบลท่ากระดาน ประวัติโดยย่อก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 5 มิถุนายน พ.ศ. 2512 มีพื้นที่ทั้งหมด 15 ไร่ 2 งาน 92 ตารางวา โดยมีผู้ใหญ่จำลอง ศิริ โสดา เป็นผู้ยกให้ หนังสือสำคัญสำหรับที่ดินเป็น นส. 3 ก. มีอาคารเรียน 2 หลัง จำนวน 11 ห้องเรียน อาคารอเนกประสงค์ 1 หลัง บ้านพักครู 2 หลัง โรงอาหาร 1 หลัง อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอสนามชัยเขต 18 กิโลเมตร การคมนาคมสะดวก เนื่องจากมีถนนลาดยางผ่านถึงโรงเรียน โรงเรียนบ้านสูงเจริญ มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาในเขตบริการหมู่ที่ 9 และหมู่ที่ 4 บางส่วน ในตำบลท่ากระดาน สภาพชุมชนของเขตบริการเป็นชุมชนขนาดเล็ก กระจายอยู่บริเวณโดยรอบโรงเรียน อาชีพส่วนใหญ่ ได้แก่

อาชีพเกษตรกรรม และรับจ้าง ฐานะยากจน สภาพครอบครัวโดยทั่วไป บิดามารดา มักหย่าร้าง และ แยกย้ายไปประกอบอาชีพตามสถานประกอบการต่าง ๆ เด็กจึงอยู่ในความดูแลรับผิดชอบของญาติ ปู่ ย่า ตา ยาย ผู้สูงอายุที่อยู่ดูแลบ้าน เมื่อถึงเทศกาล หรือวันสำคัญต่าง ๆ จึงกลับมาเยี่ยมบ้าน และมีแรงงานที่ย้ายมาจากต่างจังหวัดเพื่อมาประกอบอาชีพรับจ้างในเขตบริการ เด็กส่วนใหญ่ จึงเป็นเด็กที่ยากจน ด้อยโอกาสทางการศึกษา โรงเรียนจึงต้องเป็นที่พึ่งของชุมชน และผู้ปกครอง ในด้านการบริการต่าง ๆ เช่น อาหารกลางวัน ทุนการศึกษา เสื้อผ้า เครื่องเขียนแบบเรียนแก่นักเรียน ดังนั้นการจัดการศึกษาของโรงเรียน จึงเน้นที่ความจำเป็นขั้นพื้นฐานเป็นหลักเพื่อเป็นการพัฒนา คุณภาพของผู้เรียนที่ยั่งยืนในอนาคต โดยใช้แนวทางและวิธีการดำเนินงานตาม โครงการโรงเรียน ส่งเสริมสุขภาพ โครงการ โรงเรียนวิถีพุทธ ประกอบกับแนวทางตามพระราชดำริ “เศรษฐกิจ พอเพียง” และยึดหลักการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School best-management) ที่เน้น การมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย

ปรัชญาของสถานศึกษา “ปัญญา นรานัน รตน”

คำขวัญของสถานศึกษา (อัตลักษณ์ของโรงเรียน) “สร้างคนดี มีความรู้ คู่คุณธรรม”

วิสัยทัศน์ โรงเรียนบ้านสูงเจริญเป็นองค์กรแห่งมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

มีศักยภาพในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและผู้เรียนภายใต้หลักธรรมาภิบาลและหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง บุคลากรมีความรู้ คู่คุณธรรม ดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

พันธกิจ

1. บริหารจัดการศึกษาด้านวิชาการ โดยปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพโรงเรียนสู่มาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐาน ภายใต้การ ใ้ชุมชนมีปัญญาท้องถิ่น ห้องสมุดมีชีวิต การขับเคลื่อนการคิด สู้ห้องเรียน และการพัฒนาหลักสูตร

2. บริหารงานบุคคล โดยการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน สมรรถนะและ มาตรฐานวิชาชีพครู เพื่อปฏิบัติงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์

3. บริหารงบประมาณ โดยการจัดการครุภัณฑ์เพื่อการศึกษาเพื่อการพัฒนาประสิทธิภาพ การปฏิบัติงานการเงินและพัสดุ แหล่งเรียนรู้ และระบบเทคโนโลยีการศึกษาในโรงเรียน

4. บริหารงานทั่วไป โดยการพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนทั้งระบบ การพัฒนาอาคาร สถานที่และสิ่งแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ การขยายโอกาสทางการศึกษา และการเรียนรู้ตลอดชีวิต การพัฒนาประสิทธิภาพเครือข่ายทางการศึกษา การพัฒนาคุณธรรมและจิตสำนึกความเป็นไทย การพัฒนาระบบบริหารจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อรองรับการกระจายอำนาจ การพัฒนาระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน การส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน โรงเรียนนิติบุคคล การปรับปรุง

ประสิทธิภาพ การส่งเสริมสุขภาพอนามัยนักเรียน การพัฒนากิจการนักเรียน และการเสริมสร้างวินัยเชิงบวกในโรงเรียน

เป้าประสงค์

1. ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์
2. ผู้เรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม
3. ผู้เรียนมีทักษะการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต
4. ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์
5. ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร
6. ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
7. ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี
8. ผู้เรียนมีสุนทรียภาพ และลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา

กลยุทธ์

1. พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับตามหลักสูตรและส่งเสริมความสามารถด้านเทคโนโลยีเพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้
2. ปลูกฝังคุณธรรม ความสำนึกในความเป็นชาติไทยและวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
3. ขยายโอกาสทางการศึกษาให้ทั่วถึง ครอบคลุม ผู้เรียนได้รับโอกาสในการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ
4. พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ
5. พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา ตามแนวทางการกระจายอำนาจทางการศึกษา หลักธรรมาภิบาล เน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนและความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา

ความมีวินัยในตนเอง

ความหมายของความมีวินัยในตนเอง จากการศึกษาค้นคว้ามีผู้ให้ความหมายของความวินัยในตนเอง ไว้ดังนี้

การมีวินัยในตนเองเป็นความสามารถของบุคคลในการควบคุมอารมณ์และพฤติกรรม โดยเกิดจากความรู้สึกรับรู้เห็นคุณค่าในการปฏิบัติด้วยตนเองมิได้เกิดจากอิทธิพลภายนอก เช่น ระเบียบ คำสั่ง การบังคับ ถึงแม้จะมีอุปสรรคก็ยังไม่เปลี่ยนพฤติกรรมนั้น ผู้มีวินัยในตนเองจะมี คุณลักษณะ และพฤติกรรมดังต่อไปนี้ ความรับผิดชอบความเชื่อมั่นในตนเอง ความเป็นผู้นำ ตั้งใจ และอดทน เอกสารงานวิจัยเกี่ยวข้องกับวิจัยได้รวบรวมดังรายละเอียดในด้านต่าง ๆ ดังนี้

Good (1973, p. 523) กล่าวถึง วินัยในตนเองว่าไม่ใช่การบังคับโดยอำนาจภายนอก หากหมายถึง การบังคับโดยอำนาจภายในของบุคคลนั่นเอง และเป็นอำนาจอันเกิดจากการเรียนรู้ หรือยอมรับคุณค่าอันใดอันหนึ่ง ซึ่งทำให้บุคคลสามารถบังคับพฤติกรรมของตนเองได้

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2542, หน้า 60) สรุปความหมายว่า วินัย หมายถึง การกระทำที่ แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมตนเองให้เป็นไปในทางที่ถูกต้อง อย่างมีเหตุผล

ศิริรัตน์ เหล่าวัฒนพงศ์ (2545, หน้า 42) สรุปความหมายว่า วินัย หมายถึง การที่บุคคล ในวงการต่าง ๆ ปฏิบัติตามข้อปฏิบัติ ระเบียบ และแบบแผนของวงการนั้น ๆ ตลอดจนคำสั่งของผู้มีอำนาจเกี่ยวข้อง ซึ่งทำให้บุคคลนั้นเป็นคนดีมีความสุข และทำให้สังคมเป็นระเบียบ เรียบร้อย

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2537 อ้างถึงใน สรียา เหล่าธรรม, 2546, หน้า 22) ได้ให้ความหมายของ ความมีวินัยในตนเองว่า เป็นความสามารถในการบังคับหรือควบคุมตนเอง ให้ประพฤติปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบแบบแผน และขนบธรรมเนียมประเพณี อันดีงาม เพื่อความสงบสุขในชีวิตตนเอง และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม

พัชรี ประยูรหาญ (2546, หน้า 40) สรุปความหมายว่า ความมีวินัยในตนเอง หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการควบคุมอารมณ์ และบังคับพฤติกรรมของตนเองให้เชื่อฟังและ ประพฤติปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ ระเบียบแบบแผนอันดีงามต่าง ๆ ที่สังคมยอมรับ โดยตนเอง มีจิตสำนึกที่จะกระทำเพื่อที่จะบังเกิดผลดีต่อตนเอง ส่วนรวม และสังคม

ลำไย สีหามาตย์ (2546, หน้า 23) สรุปความหมายว่า วินัยในตนเอง หมายถึง การที่นักเรียนได้แสดงหรือประพฤติออกมาในกรอบระเบียบของสังคมที่กำหนดไว้ เพื่อความสงบสุขของสังคม

เกษมศักดิ์ ผลดิลก (2547, หน้า 10) สรุปความหมายว่า ความมีวินัยในตนเอง หมายถึง ความสามารถของตนเองที่สามารถควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมของตนเองให้เป็นไปตามที่ตน มุ่งหวังจากความสำนึกว่าเป็นคุณค่าอันดีงาม แต่ทั้งนี้ต้องไม่เป็นการกระทำใด ๆ ที่เป็นผลทำให้เกิด ความยุ่งยากแก่ตนเองและบุคคลอื่นในอนาคต

เรวัต ธิโสภา (2547, หน้า 17) สรุปความหมายว่า วินัย หมายถึง การอยู่ในระเบียบแบบแผนและข้อบังคับของสังคม ดังนั้น การส่งเสริมให้นักเรียนมีวินัยจึงควรครอบคลุมถึงส่งเสริมพัฒนานักเรียนให้สามารถประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบแบบแผน และข้อบังคับของโรงเรียนและสังคม ได้อย่างเหมาะสม

Vincent (1961, pp. 42-43 อ้างถึงใน ธัญญรัตน์ โปธิสาร, 2548, หน้า 10) ได้ให้ความหมายของวินัยในตนเอง หมายถึง การที่บุคคลไม่กระทำการใด ๆ อันเป็นผลให้เกิดความยุ่งยากแก่ตนในอนาคตหรือการไม่ยุ่งเกี่ยวกับเรื่องส่วนตัวและสิทธิของผู้อื่น รวมทั้งหมายถึงการที่บุคคลนั้นกระทำสิ่งที่ตนไม่อยากทำ แต่การกระทำนั้นช่วยให้ความต้องการและสิทธิของบุคคลอื่น ๆ ได้รับการตอบสนอง หรือกระทำสิ่งอันเป็นผลให้ผู้นั้นประสบความสำเร็จในอนาคต

Ausubel (1968, p. 459 อ้างถึงใน จินตนา ชาญเขียว, 2545, หน้า 12) กล่าวถึง ความมีวินัยในตนเอง (Self-discipline) หมายถึง พฤติกรรมที่บุคคลนั้นแสดงออกมาจากจิตสำนึกของตน ซึ่งจะมีลักษณะคือ

1. เป็นการอบรมนิสัยและฝึกให้คนมีพฤติกรรมที่เป็นมาตรฐาน
2. ทำให้บุคคลนั้นมีพฤติกรรมที่เหมาะสมกับบุคลิกภาวะของตน คือสามารถปฏิบัติตาม
3. ระเบียบของสังคม เชื้อมั่นในตนเอง ฟังตนเองได้ รู้จักควบคุมอารมณ์และมีความอดทน
4. เกิดจากมโนธรรมภายในจิตใจที่มาจากการสะสมประสบการณ์และมีการพัฒนามาเป็นลำดับ

Magginson (1977, pp. 468-470 อ้างถึงใน ศิริรัตน์ เหล่าวัฒนพงศ์, 2545, หน้า 42) ซึ่งอธิบายคำว่า Discipline มาจากคำว่า Follower (ผู้ติดตาม) เมื่อพูดถึงวินัย จะมีความหมายตามแต่จะมองในแง่ใด ซึ่งแตกต่างกันเป็น 3 แ่ง คือ

1. ในลักษณะที่เป็นการควบคุมตนเอง (Self-control) การมองวินัยในแง่นี้มุ่งไปยังการพัฒนาตนเอง เพื่อปรับให้สอดคล้องกับความจำเป็น ซึ่งอาจเรียกว่า วินัยในตนเอง (Self discipline)
2. ในลักษณะที่เป็นเงื่อนไขที่ทำให้มีพฤติกรรมอันเป็นระเบียบ (Condition for orderly behavior) การมองวินัยในแง่นี้มุ่งไปที่การควบคุมคนในองค์กรให้มีความเป็นระเบียบในพฤติกรรมโดยวิธีการสร้างเงื่อนไขชักนำต่าง ๆ เช่น สร้างขวัญและความสามัคคี เป็นต้น
3. ในลักษณะที่เป็นกระบวนการทางนิติกรรม (Judicial due process) การมองวินัยซึ่งจะมีการออกกฎหมายหรือระเบียบกำหนดการอันพึงปฏิบัติ และห้ามไม่ให้ปฏิบัติ กำหนดโทษของการฝ่าฝืน และกำหนดการเพื่อลงโทษผู้กระทำความผิด

สัญญา มีชัย (2549, หน้า 14) สรุปความหมายว่า วินัยในตนเอง หมายถึง เป็นลักษณะของบุคคลที่สามารถควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากสามัญสำนึกจากภายในจิตใจที่ได้รับ การอบรม ปลุกฝัง ซึมซาบของมนุษย์ในสังคมด้วยความสมัครใจและมีความมุ่งมั่นที่จะกระทำใน สิ่งที่ดี ซึ่งประกอบด้วยความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ มีความเมตตา ใจกว้าง มีเหตุผล มีความกล้า ความเชื่อมั่นในตนเอง มีความอดทน ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จะติดตัวในแต่ละบุคคลตลอดไป

กนิษฐา พุกษาโคตร (2551, หน้า 13) สรุปความหมายว่า การมีวินัยในตนเองเป็น ลักษณะที่สังคมหรือประเทศชาติต้องการ ฟังประสงค์ให้เกิดขึ้นกับประชาชนในประเทศของตน ผู้ที่มีวินัยในตนเองสูงนอกจากจะได้รับยกย่องว่าเป็นคนดี นำเคารพ และนำเอาเป็นเยี่ยงอย่างแล้ว ยังเป็นผลพลอยทำให้ประเทศชาติมีความเจริญรุ่งเรืองในทุกด้าน มีความสงบสุขไม่เบียดเบียนกัน และกัน

จำลอง พนมชัย (2551, หน้า 16) สรุปความหมายว่า วินัยในตนเอง หมายถึง ความสามารถ ของบุคคลในการควบคุมตนเองทั้งด้านอารมณ์และพฤติกรรม ให้ปฏิบัติตนในทางที่ถูกต้องโดย ไม่ได้เกิดจากกฎเกณฑ์ ข้อบังคับของสังคม แต่เกิดจากการเห็นคุณค่าในสิ่งที่ทำ และไม่ก่อให้เกิด ความเดือดร้อนแก่ตนเองและสังคม

เฉลิมชัย ศรีชาติ (2551, หน้า 17) สรุปความหมายว่า ความมีวินัยในตนเอง หมายถึง การที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งสามารถควบคุมตนเองได้ทั้งทางอารมณ์ ความรู้สึก เจตคติ และพฤติกรรม ทั้งทางกาย วาจา ใจ ให้ปฏิบัติได้ด้วยความเหมาะสม โดยเกิดจากจิตสำนึก และค่านิยมที่ฝังมา เป็นไปตามเงื่อนไขกฎเกณฑ์ของสังคม โดยไม่ได้เกิดจากข้อบังคับภายนอก แม้จะมีสิ่งเร้า ก็ไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนั้น ๆ

สรุปได้ว่า ความมีวินัยในตนเอง หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกของบุคคลภายใต้ การควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมของตนเองให้อยู่ในระเบียบแบบแผนกฎเกณฑ์ของสังคม โดยเกิดจากจิตสำนึกของบุคคล มิได้เกิดจากอิทธิพลภายนอก เช่น ระเบียบ คำสั่ง การบังคับ และมีการควบคุมตนเองให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่สังคมยอมรับและก่อให้เกิดความสุข ความเจริญทั้งต่อตนเองและบุคคลอื่นในสังคม และสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จะติดตัวในแต่ละบุคคล ตลอดไป การมีวินัยในตนเองนั้นเป็นพื้นฐานในการมีวินัยที่ดี เพราะ การที่วินัยที่ดีนั้น ต้องเริ่มจาก ตัวเราก่อน เมื่อเราปฏิบัติตนให้มีวินัยได้แล้ว เมื่อไปอยู่ในสังคม หรือที่ใด ๆ ก็จะทำให้สังคมเกิด ความสงบสุข หากทุกคนมีวินัยในตนเอง การมีวินัยในตนเองนั้นจากชื่อก็บอกแล้วว่า “ในตนเอง” ดังนั้น การมีวินัยในตนเอง ไม่ใช่เรื่องยากแต่อย่างใด หากเราใส่ใจ สนใจที่จะลงมือทำมันด้วย ตนเอง ไม่ว่ามันจะเป็นสิ่งเล็ก ๆ น้อย ๆ ก็ตาม ในโลกใบนี้มีคนมากมาย ทุก ๆ คนต่างมีตัวตนของ

ตนเองด้วยกัน ทุกคนเป็นตัวของตัวเอง การมีวินัยนั้นหากเราเริ่มทำจากตัวเราก่อนแล้วแน่นอนว่า จะส่งผลให้สังคมของเรามีระเบียบวินัยตามไปด้วย การมีวินัยมีมากมายหลายอย่าง ยกตัวอย่างเช่น

1. การปฏิบัติตามกฎต่าง ๆ
2. การมีสัมมาคารวะ ผู้น้อยต้องเคารพผู้ใหญ่
3. การมีระเบียบวินัยในตนเอง ในหน้าที่ของตนเอง
4. การรักษาระเบียบวินัยต่าง ๆ ในการใช้ชีวิตหรืออื่น ๆ เป็นต้น

ดังนั้น การมีวินัยที่ดีไม่ใช่เรื่องยากต่อไปแล้ว เริ่มที่ตัวเราก่อน เพื่อสังคมที่สงบสุข ไม่มีปัญหาซึ่งกันและกันการมีวินัยในตนเองเริ่มต้นจากลองปรับเปลี่ยนลักษณะของตนเองก่อน ด้วยเช่นกัน การมีวินัยในตนเองที่ดีมีคุณลักษณะ ดังนี้

1. มีความซื่อสัตย์สุจริต ไม่หลอกลวงผู้อื่น
2. มีความรับผิดชอบ มีความตั้งใจในการทำงานและติดตามผลงานที่ได้กระทำ
3. เคารพในสิทธิของผู้อื่น
4. มีระเบียบและปฏิบัติตามกฎของสังคม
5. มีลักษณะมุ่งอนาคต
6. มีความเป็นผู้นำ
7. มีความตรงต่อเวลา รู้จักกาลเทศะ
8. มีความเชื่อมั่นในตนเอง
9. มีความอดทนขยันหมั่นเพียร
10. รู้จักเสียสละและมีความเห็นใจผู้อื่น

ทฤษฎีที่เกี่ยวกับความมีวินัยในตนเอง

ทฤษฎีการเกิดวินัยในตนเอง เชื่อว่าการเกิดวินัยแห่งตนเองของบุคคลจะต้องมีพื้นฐาน มาตั้งแต่ระยะแรกเกิดจนกระทั่ง โตขึ้นมา จุดเริ่มต้นคือความสัมพันธ์ระหว่างทารกกับมารดาหรือ ผู้เลี้ยงดูอันจะนำไปสู่ความสามารถในการควบคุมตัวเองเมื่อโตขึ้น ซึ่ง สินีนาฏ สุทธิจินดา (2543, หน้า 20-23) ได้อธิบายถึงทฤษฎีการเกิดวินัยในตนเอง โดยยึดแนวทฤษฎีที่สำคัญ 2 ทฤษฎี คือ ทฤษฎีของ Mowrer (1950) ซึ่งว่าด้วยการกำเนิดของการควบคุมตนเอง หรือ การมีวินัยในตนเอง และทฤษฎีของ Pack and Havighurst (1960) ซึ่งว่าด้วยการพัฒนาการของแรงจูงใจทางจริยธรรมหรือ การมีวินัยในตนเอง โดยยึดการควบคุมของอีโกและซูเปอร์เป็นหลัก ซึ่งมีหลักสำคัญดังต่อไปนี้

1. ทฤษฎีการเกิดวินัยในตนเองของ Mowrer (1950) กล่าวว่า การเกิดวินัยในตนเองของ บุคคลนั้นนักจิตวิทยาทั้งหลายเชื่อว่าจะต้องมีพื้นฐานมาตั้งแต่ระยะแรกเกิดจนกระทั่งเติบโตขึ้นมา

สิ่งสำคัญคือ ความสัมพันธ์ระหว่างทารกกับบิดามารดาหรือผู้เลี้ยงดูอันจะเป็นทางนำสู่ความสามารถในการให้รางวัลตนเอง หรือความสามารถควบคุมตนเองเมื่อโตขึ้น ซึ่งเมอเรอร์ได้อธิบายว่าทารกหรือเด็กจะต้องเรียนรู้จากผู้เลี้ยงดูคน โดยการที่เรียนรู้นี้จะเกิดในสภาพอันเหมาะสมเท่านั้น การเรียนรู้ของทารกหรือเด็กนี้จะเกิดขึ้นหลายระดับ และมีขั้นตอนดังนี้ บุคคลที่สำคัญต่อการเรียนรู้ของทารกหรือเด็ก คือบิดามารดาหรือผู้เลี้ยงดูซึ่งเป็นผู้บังคับความต้องการของทารก เช่น หิวก็ให้ดื่มนม ร้อนก็ได้อาบน้ำ ยุงกัดก็มีผู้บีบให้ ฯลฯ เมื่อทารกได้รับการบังคับความต้องการก็จะรู้สึกสบาย พอใจ และมีความสุข ความรู้สึกของทารกนี้จะรุนแรงมาและติดตรึงอยู่ในสำนึกของทารกจนเติบโตขึ้น การที่ทารกได้รับการบังคับความต้องการจนรู้สึกสบายพอใจ และมีความสุขนั้นสิ่งที่เกิดควบคู่กับเหตุการณ์นี้อยู่เสมอทุกครั้งก็คือ การปรากฏตัวของบิดามารดาหรือผู้เลี้ยงดูในขณะที่มาปรนนิบัติเด็ก การบังคับความต้องการของเด็กกับบิดามารดา หรือผู้เลี้ยงดูเป็นสิ่งที่ควบคู่กันเสมอในการรับรู้ของเด็กจึงถ่ายทอดมายังบิดามารดาทำให้การปรากฏตัวของบิดามารดาหรือผู้เลี้ยงดูก่อให้เกิดความพอใจ และความสุขแก่เด็กได้ เด็กจึงเกิดความรักและพอใจในบิดามารดา หรือผู้เลี้ยงดู ซึ่งเมอเรอร์เชื่อว่าการรัก และพอใจบิดามารดานั้นจะต้องเกิดจากการเรียนรู้ เช่นนี้โดยมีความสุข ความพอใจที่ได้รับการบังคับต้องมาก่อน ถ้าไม่มีเหตุการณ์เช่นนี้ในเด็ก เช่นเมื่อหิวก็ไม่ได้กิน หรือได้กินยามไม่หิว เด็กก็จะไม่เกิดความสุข เด็กก็จะไม่มีรากฐานในการที่จะเรียนรู้ที่จะรัก และพอใจบิดามารดาหรือผู้เลี้ยงดูคน นั่นก็คือ บุคคลที่สำคัญต่อการเรียนรู้เริ่มแรกของเด็กทารกหรือเด็กซึ่งอาจจะเป็นบิดามารดาหรือผู้อื่นก็ได้ความรักและความผูกพันของเด็กก็นำไปสู่การปฏิบัติตามคำอบรมสั่งสอนหรือการเรียนแบบผู้ที่ตนรักและพอใจ กล่าวคือ จากความรักและพอใจของเด็กที่มีต่อบิดามารดาหรือผู้เลี้ยงดูจึงทำให้เมื่อบิดามารดา หรือผู้เลี้ยงดูมีการอบรมสั่งสอนเด็ก หรือมีการกระทำหรือพูดจาดังไรเด็กพอใจก็เกิดการทำตาม หรือเลียนแบบคำพูดหรือการกระทำที่บิดามารดาหรือผู้เลี้ยงดูกระทำ ซึ่งการกระทำของเด็กเช่นนี้จะทำให้เขาเกิดความสุข ความพอใจได้เองอันเป็นลักษณะการให้รางวัลและชมเชยตนเองโดยบุคคลไม่ได้หวังผลจากภายนอกการเลียนแบบผู้เลี้ยงดูคนของเด็กจะทำทั้งทางที่ดีและไม่ดีเท่ากันตราบเท่าที่ลักษณะนั้นเป็นลักษณะของผู้ที่ตนรักและพอใจ เช่น ถ้าเด็กเห็นผู้เลี้ยงดูสูบบุหรี่เสมอ เมื่อเด็กสูบบุหรี่บ้างก็มีความสุขความพอใจเพราะเป็นลักษณะของผู้ที่ตนรักและพอใจ เพราะเป็นลักษณะของผู้ที่ตนรักพอใจมาก่อน ความสามารถในการให้รางวัลตนเองนี้ เมอเรอร์เชื่อว่าเป็นลักษณะที่แสดงถึงการบรรลุนิติภาวะทางจิตของบุคคลนั้นโดยปรากฏขึ้นในเด็กปกติอายุประมาณ 8-10 ขวบ และจะพัฒนาต่อไปจนสมบูรณ์ เมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ฉะนั้น ผู้ที่จะบรรลุนิติภาวะทางจิตอย่างสมบูรณ์จึงเป็นผู้ที่มีความสามารถที่จะควบคุมตนให้ปฏิบัติตามอย่างมีเหตุผลในสถานการณ์ต่าง ๆ เช่นในการโต้ตอบเมื่อเกิดความคับข้องใจ เมื่อเกิดความกลัว ในการมีความรักและในการมีอารมณ์

ต่าง ๆ ฯลฯ ส่วนผู้ที่ขาดวินัยในตนเองหรือขาดการควบคุมตนเองก็เพราะไม่ได้ผ่านการเรียนรู้ตั้งแต่วัยทารกจึงกลายเป็นบุคคลที่ขาดความยับยั้งชั่งใจในการกระทำและกลายเป็นผู้ทำผิดกฎเกณฑ์ และกฎหมายบ้านเมืองอยู่เสมอในรายที่รุนแรงอาจกลายเป็นอาชญากรเรือร้งหมดโอกาสที่จะแก้ไข

ดังนั้น จากทฤษฎีของเมาเรอร์ (Mowrer) กล่าวถึง การเกิดวินัยในตนเองนั้นว่า พื้นฐานที่ดี คือ ความสัมพันธ์ระหว่างทารกกับมารดา โดยมีความรัก ความห่วงใยซึ่งกันและกันตลอดจนการอบรมเลี้ยงดูสั่งสอน หรือการเลียนแบบที่ดึงมาจากผู้เลี้ยงดูตนเอง จึงจะพัฒนามาเป็นลักษณะที่เด่นชัดในจิตสำนึกของบุคคลนั้นและกลายเป็นพฤติกรรมที่ถูกต้องมีเหตุผลของบุคคลนั้น

2. ทฤษฎีแรงจูงใจทางจริยธรรมหรือการมีวินัยในตนเองของ Peck and Havighurst (1960) เชื่อว่า การควบคุมของอีโก (Ego-control) และการควบคุมของซูเปอร์อีโก (Super ego-control) ร่วมกันช่วยให้เกิดความต้องการแสดงพฤติกรรมเพื่อผู้อื่นอย่างสมเหตุสมผล นักทฤษฎีทั้งสองเห็นว่าพลังควบคุมของอีโกและซูเปอร์อีโกในระดับที่ไม่เท่ากันอันเนื่องมาจากการได้รับความรู้ทางจริยศึกษาที่ทำให้ทราบถึงผลที่จะเกิดจากการแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ในแต่ละบุคคลจะมีระดับไม่เท่ากัน ซึ่งจะส่งผลไปยังการมีวินัยในตนเอง หรือการควบคุมของอีโกและซูเปอร์อีโกที่ต่างระดับกัน ดังนั้น นักทฤษฎีทั้งสองจึงได้จำแนกลักษณะของบุคคลออกเป็น 5 ประเภท ดังนี้คือ

2.1 พวกปราศจากจริยธรรม (Amoral person) หมายถึง บุคคลที่มีพลังควบคุมของอีโกและซูเปอร์อีโกที่น้อยมาก โดยบุคคลจะเป็นผู้ที่ยึดตนเป็นศูนย์กลาง และเห็นแก่ตัวฝ่ายเดียวโดยไม่เรียนรู้ที่จะเห็นแก่ผู้อื่นเป็นที่ไม่สามารถควบคุมตนเองได้ และจะกระทำการต่าง ๆ อย่างไม่ไตร่ตรอง บุคคลประเภทนี้ถูกควบคุมโดยความเห็นแก่ตัวของตนเอง และเป็นผู้ที่ขาดความมีวินัยในตนเองหรือมีน้อยมาก

2.2 พวกเอาแต่ได้ (Expedient person) หมายถึง บุคคลที่มีพลังควบคุมของอีโกน้อย แต่พลังควบคุมของซูเปอร์อีโกมีมากขึ้นแต่ก็ยังจัดอยู่ในประเภทปานกลางค่อนข้างน้อย บุคคลประเภทนี้ยังยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง และกระทำทุกอย่างเพื่อความพอใจและผลได้ของตนเอง เป็นคนที่ไม่จริงใจ จะยอมอยู่ใต้การควบคุมของผู้มีอำนาจถ้าจะทำให้เขาได้รับผลที่ต้องการได้ เป็นผู้ที่มีความมีวินัยในตนเองน้อย ลักษณะนี้จะปรากฏตั้งแต่วัยเด็กตอนต้น และในคนบางประเภทจะติดตัวไปจนตลอดชีวิต

2.3 พวกคล้อยตาม (Conforming person) หมายถึง บุคคลที่มีพลังควบคุมของอีโกน้อยเหมือนคน 2 ประเภทแรก แต่มีพลังควบคุมของซูเปอร์อีโกมากกว่า คือ อยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างมาก คนพวกนี้จะยึดพวกพ้องเป็นหลักและคล้อยตามผู้อื่น โดยไม่ไตร่ตรอง บุคคลประเภทนี้อยู่ภายใต้การควบคุมของสังคมและกลุ่ม เป็นผู้ที่มีความมีวินัยในตนเองระดับปานกลางแต่ไม่แน่นอน

2.4 พวกตั้งใจจริงแต่ขาดเหตุผล (Irrational conscientious person) หมายถึง บุคคลที่มีพลังควบคุมของอีโกในระดับปานกลาง แต่มีพลังควบคุมของซูเปอร์อีโกมาก จนเป็นที่ยอมรับกฎเกณฑ์และค่านิยมทางสังคมเข้าไปเป็นลักษณะของตนเองจะเป็นผู้ที่ทำตามกฎเกณฑ์และกฎหมายอย่างยึดมั่นและมีศรัทธา เป็นผู้ที่ถูกควบคุมโดยค่านิยม และปทัสถานของสังคมเป็นผู้ที่มีวินัยในตนเองค่อนข้างมากแต่ยังไม่สมบูรณ์ บุคคลประเภทนี้จะทำตามกฎอย่างเคร่งครัดโดยเห็นว่าการกระทำนั้นเป็นของศักดิ์สิทธิ์ แม้จะก่อให้เกิดผลเสียหายแก่ผู้อื่นก็ไม่สนใจ บุคคลประเภทนี้เป็นหลักของชุมชน เพราะมีความมั่นคงในความเชื่อและการกระทำ คนอื่นเห็นได้ง่าย เพราะเป็นผู้ทำตามกฎเกณฑ์และกฎหมายอย่างยึดมั่นและมีศรัทธา แต่การขาดความยืดหยุ่นอย่างมีเหตุผลของคนประเภทนี้จึงยังเป็นคนประเภทที่ไม่สมบูรณ์ทางจริยธรรม

2.5 พวกเห็นแก่ผู้อื่นอย่างมีเหตุผล (Rational altruistic person) หมายถึง บุคคลที่มีพลังควบคุมของอีโกมาก และพลังควบคุมของซูเปอร์อีโกก็มากด้วย จนเกิดสมดุลระหว่างการปฏิบัติตนตามกฎเกณฑ์ของสังคม และความสมเหตุสมผล โดยเห็นแก่ผู้อื่นทั่วไปเป็นหลัก บุคคลประเภทนี้มีความสามารถควบคุมตนเองอย่างมีเหตุผลมิได้ตกอยู่ในอิทธิพลของกลุ่มในสังคมหรืออยู่ใต้อิทธิพลของกฎเกณฑ์อย่างปราศจากเหตุผล เป็นผู้ที่วินัยในตนเองสูงมากจะเป็นผู้ที่ตระหนักถึงผลของการกระทำของตนต่อผู้อื่นก่อนจะอะไรต้องพิจารณาอย่างมีเหตุผลเพื่อคนอื่น พร้อมทั้งจะร่วมมือกับสังคม มีความรับผิดชอบ และให้ความเคารพเพื่อนมนุษย์โดยทั่วไป มีความต้องการที่จะเสียสละและเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม บุคคลประเภทนี้มีไม่มากนักในแต่ละสังคม แต่นักทฤษฎีทั้งสองเชื่อว่าเป็นบุคลิกภาพที่พัฒนาถึงขีดสุดของมนุษย์

เมื่อพิจารณาทฤษฎีการเกิดวินัยในตนเองของเมอเรอร์ และทฤษฎีแรงจูงใจทางจริยธรรมของเพค และแอสคิฮิสต์ จะเห็นความสอดคล้องกันของทฤษฎีทั้งสอง นั่นก็คือทฤษฎีของเมอเรอร์จะแสดงให้เห็นว่าการวางพื้นฐานให้เกิดวินัยในตนเองจะเริ่มมาจากการเลี้ยงดูทารกจนเกิดความผูกพันกันและเด็กเกิดความพึงพอใจที่จะปฏิบัติตามคำอบรมสั่งสอนของผู้เลี้ยงดูหรือเลียนแบบพฤติกรรมของผู้เลี้ยงดูเด็กจะเกิดการเรียนรู้และพัฒนาจนกลายเป็นผู้มีวินัยในตนเองซึ่งทฤษฎีแรงจูงใจทางจริยธรรมของเพค และแอสคิฮิสต์จะแสดงให้เห็นว่า เมื่อเด็กเติบโตมาแล้วจะได้รับประสบการณ์และความรู้ทางจริยธรรมจากสังคม และรับเข้าไปจนกลายเป็นพลังในการควบคุมตนเองหรือเกิดวินัยในตนเอง

สรุปได้ว่า ความมีวินัยในตนเองนั้นเกิดขึ้นตั้งแต่เป็นทารกที่มีการเรียนรู้สั่งสมประสบการณ์จากการได้รับการเลี้ยงดู อบรม สั่งสอนจากบิดามารดา สภาพแวดล้อมทางสังคม เกิดเป็นพลังในการควบคุมตนเองหรือความมีวินัยในตนเอง มีลักษณะของการแสดงออกทางจริยธรรมและคุณธรรมของบุคคลซึ่งมากกว่าและสำคัญกว่าลักษณะของความรู้สึกชั่ว และความสามารถกระทำ

ดี กระทำซ้ำของเรา ความมีวินัยในตนเองหรือความสามารถควบคุมตนเองอย่างถูกต้อง เป็นหลักชัยของการพัฒนาทางจิตของบุคคล ความมีวินัยในตนเองจึงเป็นลักษณะสำคัญของผู้มีวุฒิภาวะทางจิต และสามารถจะใช้เป็นเครื่องมือวัดระดับพัฒนาการทางจิตของบุคคลอย่างสมบูรณ์

การส่งเสริมวินัยในตนเอง

การที่จะให้บุคคลมีวินัยในตนเองนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการส่งเสริมวินัยในตนเองอย่างสม่ำเสมอ ดังนี้ การส่งเสริมวินัยในตนเองจึงเป็นสิ่งจำเป็นเพราะจะทำให้มีส่วนพัฒนาตนเองและสังคม ซึ่งนักการศึกษาและนักวิจัยได้สรุปไว้ดังนี้

ณัฐพร สตาภรณ์ (2540, หน้า 27) กล่าวว่า การเสริมสร้างวินัยในตนเองให้เยาวชนควรเป็นวินัยที่ตั้งอยู่บนรากฐานแห่งความเต็มใจมากกว่าวินัยที่มีรากฐานมาจากคำสั่งการบังคับหรือการลงโทษและควรได้รับการฝึกให้มีขึ้นตั้งแต่วัยเยาว์เป็นต้นไป

กฤษดา ตันติผลาชีวะ (2542, หน้า 80-81) กล่าวถึงหลักของการสร้างวินัยให้กับเด็ก ดังนี้

1. มีเจตคติที่ดีกับเด็ก การสอนวินัยต้องค่อยเป็นค่อยไปใส่ใจ และพยายามในการสร้างด้วยการใช้สัมพันธภาพที่ดีกับเด็ก ให้คำแนะนำชี้แจงถึงการประพฤติปฏิบัติที่ถูกต้อง ฝึกเด็กให้รู้จักการบังคับตนเองอย่างมีเหตุผล ให้กำลังใจเมื่อเด็กทำถูกต้อง และชมเชย ใช้วิธีการชักจูงให้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติมากกว่าการบังคับโดยคำนึงถึงความรู้สึกจิตใจของเด็ก และความสามารถของเด็กในการพัฒนาตามระดับอายุ การสอนวินัยเด็กด้วยความรัก และให้สิ่งที่ดีที่สุดกับเด็กจะช่วยให้เด็กมีความรู้สึกที่ดีกับการมีวินัย

2. ให้อิสระแก่เด็กในการมีความคิดเป็นของตนเอง ด้วยการให้คำแนะนำปรึกษาเมื่อเด็กเล่นกับเพื่อน หรือมีปัญหาในการเล่น เด็กควรได้รู้ว่าทำไมต้องมีวินัย พฤติกรรมใดที่ยอมรับได้และพฤติกรรมที่ผิด เมื่อผิดแล้วต้องแก้ไขเพราะหากเกิดขึ้นซ้ำอีกแล้ว ไปแก้ไขจะทำให้เด็กคับข้องใจ

3. สร้างให้เด็กมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่และงานที่ได้รับมอบหมายด้วยการติดตามให้ข้อมูลป้อนกลับ ชี้แนะ ไม่ติหรือว่ากล่าวเด็กให้เสียใจ ไม่เปรียบเทียบเด็กกับคนอื่นให้เด็กรู้สึกเป็นปมด้อย แต่ประเมินให้เด็กเห็นถึงการพัฒนาพฤติกรรมของตน และควรต้องแก้ไข

4. ให้การยกย่องชมเชยในทันทีที่เด็กกระทำหรือปฏิบัติดี อย่าพูดสิ่งที่ไกลตัวเด็กไม่เข้าใจ เช่น ทำดีไปเถอะโตขึ้นแล้วจะดีเอง เด็กไม่ทราบ หรือใช้คำยากเด็กจะไม่เข้าใจ เช่น คนดีเป็นคนเก่ง เป็นต้น ในขณะที่ฝึกเด็ก เด็กอาจจะคือร้อนบ้าง เอาแต่ใจตนเองบ้าง ต้องให้อภัยอย่าเอาแต่ใจตนเอง

5. การฝึกวินัยต้องสม่ำเสมอ เราไม่สามารถเปลี่ยนพฤติกรรมเด็กได้ทันทีทันใด ต้องฝึกซ้ำ ๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เด็กซึมซับไปเป็นนิสัย เมื่อผิดต้องลงโทษทันทีแก้ไขให้ถูกต้อง ถ้าเด็กทำดีต้องชมเชย

สมจิตต์ สุวรรณวงศ์ (2542, หน้า 45) ในการส่งเสริมวินัยในตนเอง ผู้ปกครองสามารถให้การส่งเสริมได้ดังนี้

1. ความแน่นอนสม่ำเสมอ โดยกำหนดกิจวัตรประจำวันให้เด็กทำอย่างสบายใจและรู้กำหนดการของตัวเองล่วงหน้า เช่น รู้กำหนดการกินข้าว อาบน้ำ เล่น นอน การตั้งเกณฑ์ต้องมีความสำคัญและเด็กทำตามได้ เด็กต้องรู้ว่าผู้ใหญ่ต้องการอะไรจากตน เพื่อตัดสินใจได้แน่นอน
2. ชมเชยให้กำลังใจ เด็กต้องการกำลังใจ ความสนใจ การยอมรับจากผู้ใหญ่ ให้ความชมเชยเมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมดี
3. ทำเป็นตัวอย่าง เด็กจะเลียนแบบสิ่งรอบตัว จึงควรทำเป็นตัวอย่างที่ดีให้เด็กเห็น
4. ให้เหตุผลถูกต้องตามสถานการณ์ เด็กมีความแตกต่างทั้งทางร่างกาย และจิตใจขึ้นกับเวลา และสถานการณ์ ก่อนจะใช้วินัยกับเด็กต้องคว่าเด็กหิว เหนื่อย ป่วย หรือเด็กเล็กเกินไปกว่าที่จะเป็นไปตามความคาดหวัง

5. การลงโทษ เพื่อให้เกิดวินัยในตนเองอาจทำได้ หากพูดชี้แจง หรือทำวิธีต่าง ๆ ไม่สามารถแก้ไขได้ก็ควรมีการลงโทษ แต่ไม่รุนแรง เช่น การไม่ยอมรับในสิ่งที่เด็กทำหรือแสดงพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้อง การงดปฏิบัติบางอย่างหรืองดสิทธิบางประการ การจำกัดบริเวณหรือไม่พูดด้วยระยะเวลาหนึ่งจนกว่าเด็กจะมีพฤติกรรมดีขึ้น

Mussen (1969, p. 53-514 อ้างถึงใน สินีนาฏ สุทธจินดา, 2543, หน้า 30) ได้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาวินัยในตนเองว่าถ้าต้องการให้การพัฒนาวินัยในตนเองได้ผลตามต้องการบิดามารดาควรจะใช้วิธีวางเป้าหมายระยะยาว โดยมุ่งให้เด็กยอมรับค่านิยมต่าง ๆ เข้าเป็นส่วนหนึ่งในจิตใจของเด็กด้วยการให้เหตุผล ให้ความรักแก่เด็กเนื่องจากการพัฒนาวินัยในตนเองเป็นการฝึกให้เด็กแสดงพฤติกรรมในทางที่ไม่ดี บิดามารดาไม่ควรควบคุมเลยเด็กจะไม่สามารถที่จะเรียนรู้ค่านิยมมาตรฐานของสังคมและพฤติกรรมในทางที่ดีได้ แต่ถ้าบิดามารดาควบคุมมากเกินไปก็จะมีผลทำให้เด็กขาดความเชื่อมั่น ขาดความสามารถในการปกครองตนเอง และไม่เชื่อถือตัวเองแต่ก็ยังมีโอกาสจะรับค่านิยมและคุณธรรมจากบิดามารดามากกว่าลูกที่บิดามารดาตามใจ บิดามารดาจึงควรใช้เหตุผลและควบคุมพฤติกรรมเด็กอย่างดีพอ

สินีนาฏ สุทธจินดา (2543, หน้า 31) กล่าวว่า การปลูกฝังส่งเสริมและพัฒนาวินัยในตนเองแก่เด็กจึงเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องทำให้ถูกวิธี เพื่อสร้างเสริมจริยธรรมที่ดีของบุคคลที่จะเป็นพลเมืองดีซึ่งจำเป็นมากสำหรับทุกสังคม การพัฒนาวินัยในตนเองจะต้องทำตั้งแต่วัยทารก ซึ่งเด็ก

ควรได้รับความอบอุ่นในครอบครัวอันเป็นการสนองตอบความต้องการของเขา และทำให้เด็กเกิดความมั่นคงทางอารมณ์อันจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ทั้งทางตรงและทางอ้อมได้อย่างมีเหตุผล สามารถใช้แรงจูงใจทางจริยธรรมมาเป็นแนวเสริมในการควบคุมตนเองหรือในการเกิดวินัยในตนเองอย่างมั่นคง ซึ่งการพัฒนาวินัยในตนเองนี้ต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่าย และทุกฝ่ายก็ควรจะเข้าใจหลักจิตวิทยา และวิธีการพัฒนาวินัยในตนเองนี้จะต้องใช้เวลาพอสมควร ไม่ใช่สิ่งที่เห็นผลทันตาแต่จะต้องค่อย ๆ พัฒนาวินัยดังกล่าวตามลำดับจึงจะทำให้เกิดผล ดังนั้น ทุกฝ่ายจึงควรจะให้ความสนใจและลงมือปลูกฝังและพัฒนาวินัยในตนเองที่ถูกต้องแก่เด็ก

สรุปได้ว่า วินัยในตนเองเป็นวิธีการพัฒนาและสร้างเสริมความมีวินัยในตนเองให้กับเด็ก โดยใช้หลักจิตวิทยาในการจูงใจมากกว่าการบังคับ สนับสนุนให้เด็กได้คิด และตัดสินใจแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล ให้อิสระแก่เด็กในการมีความคิดเป็นของตนเอง ให้การยกย่องชมเชยในขณะที่เด็กปฏิบัติดี และต้องปลูกฝังเสริมสร้างและพัฒนาวินัยในตนเองเพื่อสร้างเสริมจริยธรรมที่ดีงามให้กับตนเอง

ความมีวินัยของนักเรียน

ความมีวินัยในตนเอง หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการควบคุมอารมณ์ และพฤติกรรมโดยเกิดจากความรู้สึกมองเห็นคุณค่าในการปฏิบัติด้วยตนเอง มิได้เกิดจากอิทธิพลภายนอก เช่น ระเบียบ คำสั่งการบังคับ ถึงแม้จะมีอุปสรรคก็ยังไม่เปลี่ยนพฤติกรรมนั้น ผู้มีวินัยในตนเองจะมีคุณลักษณะและพฤติกรรมดังต่อไปนี้ คือ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ด้านความเป็นผู้นำ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความตั้งใจ และด้านความอดทน รายละเอียดดังนี้

ด้านความรับผิดชอบ

ความหมายของคำว่า “ความรับผิดชอบ” ขอให้เข้าใจว่า “รับผิดชอบ” ไม่ใช่การรับโทษหรือถูกลงโทษ “รับชอบ” ไม่ใช่รางวัลหรือคำชมเชยการรู้จักรับผิดชอบหรือยอมรับว่าอะไรผิดพลาดเสียหายและเสียหายเพราะอะไรเพียงใดนั้นมีประโยชน์ทำให้บุคคลรู้จักพิจารณาตนเอง ยอมรับความผิดของตนเองโดยจริงใจ เป็นทางที่ช่วยแก้ไขความผิดได้และให้รู้ว่าจะต้องปฏิบัติแก้ไขใหม่ ส่วนการรู้จักรับชอบ หรือรู้ว่าอะไรถูก อัน ได้แก่ ถูกตามความมุ่งหมาย ถูกตามหลักวิชาถูกตามวิธีการนั้น มีประโยชน์ทำให้ทราบแจ่มแจ้งว่า จะทำให้งานเสร็จสมบูรณ์ ได้อย่างไร จักได้ถือปฏิบัติต่อไป ความรับผิดชอบ คือ หน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้ทำจะหลีกเลี่ยง ละเลยไม่ได้

กรณีการณ์ ดวงแจ่มกาญจน์ (2541, หน้า 34) กล่าวว่า ความรับผิดชอบ หมายถึง ความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความผูกพันและละเอียดรอบคอบ เพื่อให้บรรลุความสำเร็จ

ตามมุ่งหมายและแม้ว่าผลงานที่ออกมาจะประสบกับความล้มเหลวก็ยอมรับผลแห่งการกระทำนั้นด้วยความเต็มใจ

นัยนา จันทมิตร (2547, หน้า 34) ให้ความหมายของความรับผิดชอบว่า “ความสนใจ ความตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเพียรพยายามและละเอียดรอบคอบ เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย รักษาสิทธิและหน้าที่ของตนด้วยความเต็มใจ ไม่ว่าจะกระทำผิดหรือถูก ไม่ปิดความรับผิดชอบไปให้ผู้อื่นและพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ได้ผลยิ่งขึ้น โดยไม่ทอดทิ้งแม้จะมีอุปสรรคนานาประการก็ตาม อีกทั้งยังมีความกระตือรือร้น มุ่งมั่นที่จะทำงานให้สำเร็จอย่างดีตามความสามารถของบุคคลนั้น เมื่อได้รับมอบหมายให้ทำงานต่าง ๆ จะแสดงพฤติกรรมให้สังเกตได้ เช่น ความสนใจ ความตั้งใจเอาใจใส่และขยันหมั่นเพียรที่จะปฏิบัติงานให้สำเร็จไม่เลียงงาน ติดตามงานและยอมรับผลจากงานที่ตนกระทำโดยมีความพร้อมในการปรับปรุงแก้ไขงานให้ดีขึ้นเสมอ

Flippo (1966, p. 122 อ้างถึงใน อมรรวรรณ แก้วผ่อง, 2542, หน้า 65) ได้สรุปความหมายของความรับผิดชอบว่า เป็นความผูกพันในการที่จะปฏิบัติหน้าที่ให้สำเร็จลุล่วงไปได้และความสำเร็จนี้เกี่ยวข้องกับปัจจัย 3 ประการ คือ พันธะผูกพัน หน้าที่การงานและวัตถุประสงค์

Browne and Cohn (1958, p. 58) กล่าวถึงลักษณะความรับผิดชอบว่า หมายถึง ความคิดริเริ่มความไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคการทำงานอย่างแข็งขัน มีความเชื่อมั่นในตนเองมีความปรารถนาที่จะทำงานให้ได้ดีกว่าเดิม ผู้ที่มีความรับผิดชอบต้องเป็นผู้ที่สามารถปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมาย มีความซื่อสัตย์สุจริตและตรงต่อเวลา

สรุปได้ว่า ความรับผิดชอบ หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความพากเพียรพยายามและละเอียดรอบคอบ อดทนเพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายที่กำหนดและทันเวลา ยอมรับผลของการกระทำของตนเองและพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง

ความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึง การแสดงออกของบุคคลในลักษณะของการตัดสินใจ ในสิ่งที่ตนเห็นว่าถูก กล่าวแสดงออกในการคิด การพูด การกระทำ การออกความคิดเห็น ในการกระทำใด ๆ มีความองอาจผึ่งผาย ไม่มีความลังเลหรือหวั่นวิตกในความสามารถของตน

สมิต อาชวนิจกุล (2539, หน้า 92-93) ความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึง ลักษณะของบุคคลทั้งหลายที่มีจิตใจมั่นคง และมีแนวทางในการปฏิบัติงานเป็นของตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความพยายาม มีความกระตือรือร้น กล้าตัดสินใจ กล้าเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ด้วยความมั่นใจอดทนต่ออุปสรรคต่าง ๆ โดยไม่รู้สึกรู้สึกลัว และไม่แน่ใจในพฤติกรรม หรือการกระทำของตนเอง ตลอดจนมีความคิดเป็นของตนเอง บุคคลที่ไม่มีความเชื่อมั่นในตนเอง คือ มีความขลาดกลัวและไม่แน่ใจในตนเอง ซึ่งเขาจะใช้เวลาส่วนใหญ่ไปในทางนี้กวาดภาพเอาเอง ตามสิ่งที่ตนต้องการหรือ

ที่ตนปรารถนา สิ่งใดที่ไม่สามารถทำตามลำดับขั้นแห่งความเป็นจริง เนื่องจากเกิดความกลัว การหวั่นวิตก จนกลายเป็นคนไม่กล้าทำอะไรเลย

Smith (1961, p. 185) ความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึง ความภูมิใจในตนเองของบุคคล มีความเชื่อมั่นในตนเองมากหรือน้อย พิจารณาจากความขัดแย้งในตนเองระหว่าง ความขัดแย้งในตนเองตามความเป็นจริง (Real self) กับตนเองในอุดมคติ ถ้าความขัดแย้งดังกล่าวมีน้อยบุคคลนั้นจะมีความเชื่อมั่นในตนเองแต่ถ้าความขัดแย้งมีมากผู้นั้นจะรู้สึกว่าตนเองไม่มีค่า ไม่เหมาะสมและไม่พอใจในตนเอง ทำให้ขาดความเชื่อมั่นในตนเองเกิดความวิตกกังวล ไม่กล้าทำอะไรด้วยตนเองต้องพึ่งผู้อื่น

Bair (1968, p. 138) ความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึง ความกล้าที่จะเผชิญสถานการณ์ต่าง ๆ ด้วยความมั่นใจ ไม่กลัวว่าสิ่งที่เกิดขึ้นจะเป็นความสำเร็จหรือล้มเหลว

สรุปได้ว่า ความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึง การตัดสินใจทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งด้วยความรู้สึกลึกซึ้งในความสามารถของตัวเอง เพื่อให้เกิดผลสำเร็จหรือล้มเหลว ในด้านการเรียนการสอน ความเชื่อมั่นในตนเองมีผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน กล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงออก กล้าตัดสินใจได้ด้วยตนเองมีความอิสระ ไม่ลังเลใจ ไม่อ่อนไหว มีจิตใจมั่นคง และไม่เชื่อโดยไร้ซึ่งเหตุผลโดยยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น กล้าแสดงความคิดเห็นในทางที่ถูก และที่ชอบที่จะลงมือทำอะไรด้วยตนเอง ยอมรับความผิดพลาดอันเกิดจากการกระทำของตนเอง มีความคิดริเริ่ม และการกระทำที่สร้างสรรค์แปลกใหม่ มีความพยายาม มีความอดทน เคารพต่อตนเองและผู้อื่นเสมอ

ด้านความเป็นผู้นำ

การปฏิบัติงานใด ๆ ก็ตามจำเป็นต้องมีผู้นำที่มีความสามารถ และมีคุณลักษณะที่สำคัญ บางประการที่จะช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานนั้นทำงานด้วยความตั้งใจและเต็มใจ ซึ่งมีผู้ให้ความหมายของความเป็นผู้นำไว้ดังนี้

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2539) ให้ความหมายไว้ว่า ผู้นำ คือ บุคคลที่ทำให้องค์กรประสบความสำเร็จ ความก้าวหน้าและบรรลุผลสำเร็จ โดยใช้อิทธิพลการจูงใจคนอื่นให้ปฏิบัติตาม นอกจากนี้ยังมีส่วนทำให้เกิดวิสัยทัศน์ขององค์กรและพนักงาน รวมทั้งผู้นำยังสามารถใช้อิทธิพลต่าง ๆ ทั้งโดยตรงและโดยอ้อมเพื่อนำกลุ่มประกอบกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง

จักรพรรดิ วัฒนา (2544, หน้า 8) กล่าวถึง ความเป็นผู้นำว่า หมายถึง ความสามารถในการชักจูงให้ผู้อื่นปฏิบัติในสิ่งที่ผู้นำหรือผู้บริหารต้องการ รวมทั้งความสามารถในการเข้าใจถึงสภาพและความแตกต่างของมนุษย์ ความสามารถในการจูงใจและให้กำลังใจแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาในการปฏิบัติงาน และความสามารถในการแสดงพฤติกรรมการบริหารให้เหมาะสมกับสถานการณ์

Solomon (1987, pp. 11-12 อ้างถึงใน สุภิญญา วรรณบุตร, 2543, หน้า 8) ได้ให้ความหมายความเป็นผู้นำเป็นคุณสมบัติของการที่บุคคลใช้อิทธิพลต่อบุคคลอื่น ซึ่งสามารถทำให้ผู้อื่นรับฟัง เห็นด้วย และยอมทำตามคำแนะนำของเขาเพื่อให้กลุ่มดำเนินการตามวัตถุประสงค์

Yukl (1989, pp. 3-4) ผู้นำ คือ บุคคลที่มีอิทธิพลสูงสุดในกลุ่ม และเป็นผู้ที่ต้องปฏิบัติภาระหน้าที่ของตำแหน่งผู้นำที่ได้รับมอบหมาย บุคคลอื่นในกลุ่มที่เหลือก็คือผู้ตาม แม้จะเป็นหัวหน้ากลุ่มย่อย หรือผู้ช่วยในการปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ก็ตาม

สรุปได้ว่า ความเป็นผู้นำ คือ กระบวนการ กำหนด และจูงใจคน เพื่อมุ่งไปสู่เป้าหมาย และการประสบความสำเร็จ ด้วยการใช้ทั้งความคิดสร้างสรรค์และการจัดการ ให้ความร่วมมือร่วมใจกันในการปฏิบัติงานจนบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้มีความเสียสละ ไม่ลำเอียง ไม่มุ่งทำร้ายผู้อื่น

ด้านความซื่อสัตย์

ความซื่อสัตย์ หมายถึง ความประพฤติตรงและจริงใจ ไม่คิดคดทรยศ ไม่คดโกงและไม่หลอกลวงคนที่เป็นคนตรง ประพฤติสิ่งใดก็ด้วยน้ำใสใจจริง ทั้งกาย วาจา ใจ ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น ทั้งต่อหน้าและลับหลัง

รัตนา ทองล้วน (2544, หน้า 19) สรุปว่า ความซื่อสัตย์ หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกถึงการประพฤติปฏิบัติตรงต่อความจริง ไม่ทุจริต ประพฤติมิชอบ มีความซื่อตรง มีสัจจะ และมีความจริงทั้งต่อตนเองและผู้อื่น

ชัตติยา วรรณสุด (2547, หน้า 1-11) ความซื่อสัตย์ หมายถึง การมีคุณธรรมเป็นพื้นฐาน ซึ่งแสดงออกมาเป็นจริยธรรม และถ่ายทอดสู่พฤติกรรมหรือการปฏิบัติตนด้วยความจริงใจทั้งกาย วาจา ใจ อย่างเหมาะสมถูกต้องตรงต่อความเป็นจริง ทั้งต่อตนเอง หน้าที่การงาน บทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบ กฎระเบียบข้อบังคับของชุมชน และองค์กรที่สังกัดหรือต่อสัญญาข้อตกลงที่ตนให้ไว้

ธีรนุช สุนทร (2549) ให้ความหมายไว้ว่า หมายถึง การประพฤติอย่างเหมาะสมและตรงความเป็นจริง ประพฤติอย่างตรงไปตรงมาทั้งกาย วาจา ใจ ต่อตนเองและผู้อื่น

สรุปได้ว่า ความซื่อสัตย์ หมายถึง ความประพฤติตรงและจริงใจ ไม่คิดคดทรยศ ไม่คดโกงและไม่หลอกลวง คนที่เป็นคนตรง ประพฤติสิ่งใดก็ด้วยน้ำใสใจจริง ทั้งกาย วาจา ใจ ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น ทั้งต่อหน้าและลับหลัง

ด้านความตั้งใจ

ในการปฏิบัติงานต่าง ๆ ให้ประสบผลสำเร็จนั้น จำเป็นต้องอาศัยความตั้งใจ ในการปฏิบัติหน้าที่เป็นสำคัญ ซึ่งความตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่ หมายถึง ความกระตือรือร้นตั้งใจ

มุ่งมั่นในการเรียน ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์โดยการแสวงหาความรู้ สืบค้นข้อมูลจากแหล่งการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน จดบันทึกความรู้และประสบการณ์ ซึ่งมีผู้ให้ความหมายของความตั้งใจไว้ดังนี้

อำนาจ จันทร์มหา (2542, หน้า 8) ได้กล่าวว่า ความตั้งใจ หมายถึง ความสนใจมุ่งมั่นที่จะประกอบกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ เช่น การพยายามทำการบ้านที่ครูสั่งอย่างสม่ำเสมอ การวางแผนล่วงหน้าก่อนลงมือทำ และการพยายามทำให้เป็นไปตามแผน ราชบัณฑิตยสถาน (2546) ให้ความหมายความตั้งใจว่า การทำงานอย่างแข็งขันไม่ปล่อยปละละเลย หรือประพฤติทำเป็นปกติโดยสม่ำเสมอไม่เกียจคร้าน พฤติกรรมความขยันหมั่นเพียร มีดังนี้

1. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความตั้งใจอย่างสม่ำเสมอโดยไม่มีใครบังคับ
2. มีความสนใจ กระตือรือร้นในการทำงาน ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจ และเข้าร่วมกิจกรรมที่ตนมีส่วนร่วมด้วยความเต็มใจ

3. มีการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2548, หน้า 14) กล่าวว่า ตัวบ่งชี้คุณลักษณะด้านความตั้งใจ หรือความใฝ่เรียนรู้ ได้แก่

1. สนใจร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน
2. ไม่ปล่อยงานให้ค้างค้ำและทำงานเต็มความสามารถ
3. แสวงหาความรู้และประสบการณ์ใหม่ ๆ
4. เข้าห้องสมุดเมื่อมีเวลาว่าง
5. เลือกค้นหนังสือและเลือกสื่อที่มีคุณค่า
6. สนทนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่น
7. สืบค้นข้อมูลจากหนังสือ เอกสารสิ่งพิมพ์ทั้งใน โรงเรียนและที่อื่น
8. สืบค้นข้อมูลจากข่าวสารสื่อเทคโนโลยีและอื่น ๆ
9. สืบค้นข้อมูลจากวิทยากรภายนอกโรงเรียน และแหล่งข้อมูลในชุมชน
10. จดบันทึกอย่างเป็นระบบ
11. บันทึกและจัดทำเป็นรายงาน
12. บันทึกด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์

สรุปได้ว่า ความตั้งใจ หมายถึง ความสนใจ ความมุ่งมั่น ความกระตือรือร้นในการทำงาน ความพยายามที่จะทำงานให้สำเร็จลุล่วง โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคต่าง ๆ และเป็นการแสวงหาความรู้ใหม่เพื่อพัฒนาตนเอง และทำให้งานประสบความสำเร็จ

ด้านความอดทน

ความอดทนในการทำงานช่วยทำให้บุคคลประสบความสำเร็จ บุคคลใดก็ตามที่มีความอดทน ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค และยอมรับผลการกระทำของตน ย่อมเป็นที่ยกย่องของบุคคลทั่วไป ทั้งนี้เพราะการทำงานบางครั้งย่อมมีข้อผิดพลาด แต่ถ้าบุคคลนั้นพร้อมจะเผชิญปัญหา และหาวิธีแก้ไขก็จะทำให้งานนั้นสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ซึ่งมีผู้ให้ความหมายของความอดทนไว้ ดังนี้

รุจิร ภู่อาระ (2541) กล่าวว่า ความอดทน หมายถึง ความพยายามอย่างเข้มแข็ง หนักแน่น มั่นคงของจิตใจ และไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคที่จะเกิดขึ้น รู้จักควบคุมอารมณ์ให้มั่นคง

กองวิจัยทางการศึกษา (2543, หน้า 7) ได้ให้คำจำกัดความของความอดทนว่า หมายถึง ความตั้งใจ และกระตือรือร้นในการทำงาน โดยไม่ผัดวันประกันพรุ่ง ไม่แสดงกิริยาท่าทางต่อต้านทำงานหนัก ยาก หรืองานที่มีอุปสรรคโดยไม่ย่อท้อจนงานสำเร็จ

ตัวบ่งชี้คุณลักษณะด้านความอดทน

1. มีความเข้มแข็ง พยายามเอาชนะปัญหาอุปสรรคโดยไม่ย่อท้อ
 - 1.1 ทำงานที่ยากลำบากเหน็ดเหนื่อยเป็นเวลานานจนสำเร็จ
 - 1.2 ค้นหาวิธีการแก้ปัญหา
 - 1.3 ไม่หลีกเลี่ยงงาน
2. มีจิตใจหนักแน่น สามารถควบคุมอารมณ์ และพฤติกรรมให้เป็นปกติเมื่อพบกับปัญหาหรือสิ่งยั่วยุต่าง ๆ
 - 2.1 ไม่กล่าวคำหยาบเมื่อถูกเพื่อน/ ครูตำหนิ/ ผิดหวัง
 - 2.2 ไม่แสดงความเสียใจ เมื่อถูกเพื่อนยั่วยุ
 - 2.3 ไม่แสดงความเสียใจ เมื่อถูกครู/ เพื่อนตำหนิ
 - 2.4 รับฟังคำวิพากษ์วิจารณ์ด้วยจิตใจที่หนักแน่น

สรุปได้ว่า ความอดทน หมายถึง ลักษณะของความเข้มแข็งมั่นคง และความหนักแน่นของจิตใจ เมื่อมีสิ่งทั้งดีและไม่ดีมากระทบต่อร่างกายและจิตใจก็ยังคงสามารถรักษาสภาพความสงบของจิตใจเอาไว้ได้ทั้งนี้เพื่อนำตนให้ผ่านพ้นปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ แล้วนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายของความสำเร็จในหน้าที่การงานที่ตนรับผิดชอบตลอดจนบรรลุถึงความดีงามไว้ด้วย ความอดทน สามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ คือ

1. ความอดทนทางใจ ได้แก่ ความอดทนต่อการกระทำยั่วยุให้เจ็บใจและความอดทนต่อกิเลส คือ ความโลภ ความโกรธและความหลง
2. ความอดทนทางกาย ได้แก่ ความอดทนต่อความลำบากในการทำงานหรือการเรียน ต่อความทุกข์เวทนาทางกาย ความเจ็บปวด ความเหนื่อย ความหิว

ความสำคัญของวินัยในตนเอง

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช (2539, หน้า 759) ได้กล่าวถึงความสำคัญของระเบียบวินัยว่า การมีระเบียบวินัย เป็นคุณลักษณะหนึ่งที่สำคัญทางบุคลิกภาพของเด็ก ทั้งนี้ เพราะผู้มีวินัยในตนเองจะเป็นผู้ที่รู้จักกาลเทศะ สนใจและเอาใจใส่ต่อสังคม เป็นผู้มีระเบียบและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม และเมื่อใดก็ตามที่เด็กได้พัฒนาลักษณะดังกล่าวแล้วเด็กก็จะแสดงพฤติกรรมออกมาในลักษณะที่สังคมยอมรับ ทั้งต่อหน้าและลับหลังผู้ใหญ่ นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2537, หน้า 5-6 อ้างถึงใน เกษมศักดิ์ ผลคิลก, 2547, หน้า 19) ได้อธิบายถึงความสำคัญของวินัยต่อการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ด้านครอบครัว การที่สมาชิกในครอบครัวมีวินัยไม่ว่าจะเป็นวินัยภายนอกหรือเป็นวินัยภายในตนเองย่อมก่อให้เกิดความไว้วางใจ ความเชื่อมั่นระหว่างสมาชิกทำให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีระหว่างครอบครัว โดยเฉพาะสมาชิกผู้เยาว์ของครอบครัว เมื่อเติบโตขึ้นจากครอบครัวที่มีสัมพันธภาพที่ดีย่อมเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพที่ดี มีความมั่นคงทางจิตใจ กล้าที่จะเรียนรู้ปรับตัวในสิ่งใหม่ ๆ อันจะเป็นกำลังคนที่สำคัญในการช่วยพัฒนาประเทศสืบไป
2. ด้านสังคม เมื่อกลุ่มคนในสังคมมีการรักษาระเบียบวินัย เคารพกฎเกณฑ์ของสังคมร่วมกัน เช่น การช่วยกันรักษาสาธารณสมบัติ การเคารพไม่ล่วงเกินสิทธิของผู้อื่น การปฏิบัติตามแบบแผนของสังคม ก็จะทำให้การดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกันของบุคคลเป็นไปอย่างสงบสุข
3. ด้านเศรษฐกิจ ในสภาพสังคมไทยปัจจุบันมีการดำเนินงานของภาคธุรกิจอย่างรวดเร็ว โดยใช้เทคโนโลยีสื่อสารเป็นเครื่องมือ เวลาจึงเป็นทรัพยากรที่สำคัญยิ่งซึ่งผู้ดำเนินการทางธุรกิจจะต้องรักษาและใช้ให้เกิดประโยชน์คุ้มค่าที่สุด ดังนั้น การมีวินัยตรงต่อเวลา และวินัยในตนเองเกี่ยวกับความซื่อสัตย์จึงจำเป็นต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจของประเทศ
4. ด้านการเมือง การที่ประชาชนในสังคมไทยมีความเคารพยอมรับความคิดเห็นของบุคคลอื่นแตกต่างไปจากตน และตระหนักในสิทธิหน้าที่ของตนในระบบการปกครองแบบประชาธิปไตยในฐานะประชาชน จะช่วยให้การพัฒนาทางการเมืองของประเทศเป็นไปได้โดยง่าย วินัยในตนเองเป็นพื้นฐานของการควบคุมตนเองให้มีวินัยในสังคม (สุชา จันท์ธอม และสุรางค์ จันท์ธอม, 2516 อ้างถึงใน สุรพงษ์ ชูเดช, 2542, หน้า 11) ถ้าไม่สามารถสร้างวินัยในตนเองให้เกิดขึ้นได้แล้ว การที่จะสร้างวินัยในสังคมย่อมเกิดขึ้นไม่ได้ ในสภาพความเป็นจริง การที่จะต้องคอยควบคุมให้แต่ละคนมีวินัยตลอดเวลาเป็นเรื่องที่แทบจะเป็นไปไม่ได้ และไม่สามารถจะหาเจ้าหน้าที่จำนวนมากมาควบคุมสมาชิกทุก ๆ คนในสังคมได้ ดังนั้น จึงจำเป็นที่จะต้องพัฒนาให้สมาชิกในสังคมให้เป็นผู้มีวินัย นอกจากนั้นการพัฒนาประชาธิปไตยจะไม่สามารถประสบความสำเร็จได้ ถ้าประชาชนไม่เคารพกฎเกณฑ์และกติกาของสังคม (พระธรรมปิฎก

(ประยูร ชาญโต, 2538) ความสำคัญของวินัยอยู่ที่การฝึกคนให้มีศีล ศีลนั้นมีความสำคัญมาก เมื่อคนตั้งอยู่ในวินัยที่เรียกกันว่า เป็นคนมีวินัยแล้ว พระพุทธเจ้าตรัสว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่งในสิ่งที่เรียกว่า แสงเงินแสงทองของชีวิตที่ดั่งาม ซึ่งมี 7 ประการด้วยกัน ความมีวินัยหรือศีลนี้เป็นรุ่งอรุณของการศึกษาหรือแสงเงินแสงทองนั้นอย่างหนึ่ง พระพุทธเจ้าตรัสว่า เมื่ออาทิตย์จะอุทัย ย่อมมีแสงเงินแสงทองขึ้นมาก่อนฉันใด ชีวิตที่ดั่งามจะเกิดขึ้น โดยมีความถึงพร้อมด้วยศีลหรือความมีวินัยนี้เป็นสิ่งบ่งบอกเรื่องแรกด้วยฉันนั้น ถ้าคนตั้งอยู่ในวินัยมีศีลแล้ว ก็มั่นใจได้ว่าชีวิตที่ดั่งามจะเกิดขึ้น เท่ากับว่าพระพุทธเจ้าตรัสให้คำรับรองไว้ว่าศีลหรือความมีวินัยเป็นรุ่งอรุณของการศึกษา เป็นสัญญาณว่ามนุษย์จะมีการพัฒนาและมีชีวิตที่ดั่งามต่อไป (พระธรรมปิฎก (ประยูร ชาญโต), 2549, หน้า 1) จะเห็นได้ว่า ความมีวินัยในตนเอง เป็นคุณลักษณะของพฤติกรรมที่สำคัญของบุคคลในการอยู่ร่วมกับสังคมหรือบุคคลอื่น บุคคลที่มีระเบียบวินัยในตนเองสามารถควบคุมตนให้อยู่ในกรอบระเบียบกติกาของสังคมได้ เป็นที่ยอมรับของคนอื่นและเป็นการกำลังที่สำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป

คุณค่าและประโยชน์ของวินัยในตนเอง

โกษีย์ วงศ์สุธา (2546, หน้า 20) ให้ความหมายของวินัยในตนเองว่า หมายถึงความสามารถของบุคคลในการควบคุมตนเองที่จะปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่จะเกิดประโยชน์ต่อตนเองหรือส่วนรวม โดยเกิดจากความรู้สึกสำนึกภายในตนเอง ไม่มีความรู้สึกว่าจะถูกบังคับให้กระทำในสิ่งนั้น ๆ

สินีนานู ปลื้มมะลิ่ง (2547, หน้า 33) กล่าวว่า วินัยในตนเอง หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมของตนเองให้เป็นไปตามที่มุ่งหวังไว้โดยเกิดจากความสำนึกว่าเป็นค่านิยมที่ดั่งามแต่ทั้งนี้จะต้องไม่กระทำการใด ๆ อันเป็นผลที่ทำให้เกิดความยุ่งยากแก่ตนเองและบุคคลอื่นในอนาคต และจะต้องเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความเจริญรุ่งเรืองแก่ตนเองและบุคคลอื่น โดยไม่ขัดต่อกฎ ระเบียบของสังคมและสิทธิของผู้อื่น

สินีนานู สุทธจินดา (2543, หน้า 16) ได้ให้ความหมาย วินัยในตนเอง หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมของตนเองให้เป็นไปตามที่ตนมุ่งหวังไว้ โดยเกิดจากความสำนึกว่าเป็นค่านิยมที่ดั่งาม แต่ทั้งนี้จะต้องไม่กระทำการใด ๆ อันเป็นผลที่ทำให้เกิดความยุ่งยากแก่ตนเองและบุคคลอื่นในอนาคตและจะต้องเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความเจริญรุ่งเรืองแก่ตนเองและบุคคลอื่น โดยไม่ขัดต่อกฎระเบียบของสังคมและสิทธิของผู้อื่น

English and English (1958, p. 487 อ้างถึงใน สินีนานู สุทธจินดา, 2543, หน้า 16) ได้ให้ความหมายของการมีวินัยในตนเองว่า วินัยในตนเองเป็นลักษณะของการนำตนเอง การควบคุมหรือการบังคับตนเองโดยอาศัยแรงจูงใจที่สัมพันธ์กับอุดมคติที่บุคคลสร้างขึ้นสำหรับ

ตนเอง หรือเป็นการควบคุมตนเองหมายถึง ความสามารถในการรู้จักบังคับหรือควบคุมพฤติกรรมต่าง ๆ ที่เป็นแรงกระตุ้น หรือเป็นการเสริมแรงให้เกิดพฤติกรรมที่มีเป้าหมายที่ดีกว่าเดิม

จินตนา ชาญเขียว (2545, หน้า 21) ได้กล่าวว่า วินัยในตนเองจะช่วยให้บุคคลมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. รู้จักบังคับตนเอง
2. ปฏิบัติตามระเบียบที่ตนมีหน้าที่อยู่โดยไม่มีใครบังคับ ทำงานสำเร็จเรียบร้อยเสร็จ

ตามเวลา

Crow and Crow (1962, p. 398) อธิบายไว้ว่า การสร้างวินัยในตนเองแก่เด็กจะเป็นการถ่ายทอดการเรียนรู้วิธีการดำเนินชีวิตตามวัฒนธรรมของสังคมของเขา เพื่อให้มีพฤติกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงตนเองและผู้อื่นด้วย การสร้างวินัยในตนเองจะช่วยให้เขาได้กระทำการที่สังคมยอมรับเพื่อเขาจะได้มีความสัมพันธ์อันดีกับผู้อื่น ซึ่งจะเป็นสิ่งที่เขาก็จะรู้สึกพอใจด้วยเช่นกัน

Madsen and Madsen (1981, pp. 6-7) ได้เน้นว่า ระเบียบวินัยมีความจำเป็นมากและพฤติกรรมที่เกี่ยวกับระเบียบวินัยนั้นจำเป็นที่ครูจะต้องทำการเสนอเยาวชนว่า “เมื่อคุณกระทำสิ่งไม่ดี สิ่งไม่ดีนั้นก็จะเกิดขึ้นกับตัวคุณ” เพราะความมีระเบียบวินัยนั้นเป็นกระบวนการที่มีความสัมพันธ์กับแนวทางปฏิบัติ ซึ่งระเบียบวินัยนั้นจะต้องมีการเสนอและการเรียนรู้ และสังคมใด ๆ ก็ตาม ถ้าขาดระเบียบวินัยก็จะเป็นสังคมสับสนวุ่นวาย ดังนั้น จะเห็นได้ว่าวินัยจะช่วยให้ในการให้สมาชิกของสังคมประพฤติตนในกฎกติการ่วมกัน วินัยในตนเองจะทำให้บุคคลคนนั้นประพฤติตนอย่างมีเหตุผล เชื่อมั่นในการทำความคิด และยอมรับในเหตุผลของบุคคลอื่น ซึ่งถ้าหากบุคคลในสังคมเป็นเช่นนี้ สังคมก็จะสงบสุข นอกจากนี้จะไม่มีใครสร้างปัญหาให้สังคมแล้วยังสามารถพัฒนาสังคมให้ดีขึ้นอีกด้วย

สรุปได้ว่า ความสำคัญของวินัยในตนเองเป็นคุณลักษณะหนึ่งที่สำคัญทางบุคลิกภาพของเด็ก ทั้งนี้ เพราะผู้มีวินัยในตนเองจะเป็นผู้ที่รู้จักกาลเทศะ สนใจและเอาใจใส่ต่อสังคม เป็นผู้ที่มีระเบียบและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม คุณค่าและประโยชน์ของวินัยในตนเองเพื่อที่จะได้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีความรับผิดชอบ วินัยจะเป็นเครื่องช่วยในการแนะนำความประพฤติของบุคคล ความสามารถในการควบคุมอารมณ์ และพฤติกรรมโดยเกิดจากความรู้สึกมองเห็นคุณค่าในการปฏิบัติด้วยตนเอง มิได้เกิดจากอิทธิพลภายนอก เช่น ระเบียบ คำสั่ง การบังคับ ถึงแม้จะมีอุปสรรคก็ยังไม่เปลี่ยนพฤติกรรมนั้น ผู้มีวินัยในตนเองจะมีคุณลักษณะและพฤติกรรมดังต่อไปนี้ คือ ความรับผิดชอบ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความเป็นผู้นำ ความซื่อสัตย์ ความตั้งใจ และความอดทน

การวิจัยเชิงคุณภาพ

ความหมาย

สุภางค์ จันทวานิช (2531, หน้า 6) กล่าวว่า การวิจัยเชิงคุณภาพ มาจากคำในภาษาอังกฤษว่า Qualitative research หมายถึง วิธีการศึกษาปรากฏการณ์จากสภาพแวดล้อมตามความเป็นจริงทุกมิติ เพื่อให้เกิดความรู้และความเข้าใจในปรากฏการณ์นั้น ส่วนใหญ่เป็นการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลซึ่งไม่สามารถจัดทำในรูปแบบเชิงปริมาณหรือเป็นตัวเลขได้

ลักษณะของการวิจัยเชิงคุณภาพ

1. เป็นการศึกษาที่มีระยะเวลายาวนาน
2. เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลด้านเอกสารหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ดำเนินการเป็นไป

อย่างละเอียด

3. คำนึงถึงความเป็นมนุษย์ของผู้ถูกวิจัย
4. ศึกษาปัจจัยหรือตัวแปรด้านความรู้สึกเป็นสำคัญ
5. การรายงานผลการวิจัยจะเป็นไปในลักษณะบรรยาย

เทคนิคการจำแนกข้อมูล

รูปแบบการจำแนกข้อมูลสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 แบบ ดังนี้

1. การจำแนกข้อมูลแบบใช้แนวคิดทฤษฎีคือการจำแนกข้อมูลโดยยึดแนวคิดทฤษฎีเป็นกรอบในการจำแนก การจำแนกข้อมูลมีกรอบการจำแนกดังนี้

1.1 ข้อมูลประเภทการกระทำ (Acts) หมายถึง เหตุการณ์หรือสถานการณ์หรือพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง

1.2 กิจกรรม (Activities) หมายถึง เหตุการณ์ สถานการณ์ หรือขนบธรรมเนียมประเพณี ตลอดจนพิธีกรรมที่เกิดขึ้นในลักษณะต่อเนื่องและมีความผูกพันกับบุคคลบางคนหรือบางกลุ่ม

1.3 ความหมาย (Meaning) คือ การที่บุคคลให้ความหมายแก่การกระทำหรือกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง โดยความหมายจะเกี่ยวกับการกระทำหรือกิจกรรม การให้ความหมายอาจเป็นการให้ความหมายในลักษณะเกี่ยวกับโลกทัศน์ ความเชื่อหรือบรรทัดฐาน

1.4 ความสัมพันธ์ (Relationship) คือ ความเกี่ยวข้องระหว่างบุคคลหลาย ๆ คนในสังคมรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง

1.5 การมีส่วนร่วมในกิจกรรม (Participation) คือ การที่บุคคลมีความผูกพันและเข้าร่วมกิจกรรม หรือมีการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์หรือกิจกรรมที่เกิดขึ้น

1.6 สภาพสังคม (Setting) คือ สถานการณ์ที่การกระทำหรือกิจกรรมต่าง ๆ เกิดขึ้นในสังคม

2. การจำแนกข้อมูลข้อมูลแบบไม่ใช่แนวคิดทฤษฎี วิธีนี้เป็นการจำแนกข้อมูลที่จะมาวิเคราะห์ตามความเหมาะสมของข้อมูล ซึ่งอาจใช้ความรู้และประสบการณ์ของผู้วิจัยเป็นแนวทางในการจำแนก เช่น แบ่งตามเหตุการณ์ กลุ่มบุคคลหรือเวลา แล้วศึกษาหาความสัมพันธ์ของกลุ่มข้อมูลแต่ละกลุ่มหรืออาจจะดูความสัมพันธ์ของการเกิดข้อมูล ซึ่งจะเป็นพื้นฐานในการอธิบายสาเหตุของปรากฏการณ์นั้น ๆ

ประเภทของการสัมภาษณ์

การสัมภาษณ์สามารถแบ่งออกเป็นได้หลายรูปแบบ แต่ในที่นี้จะแบ่งเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

1. การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structure interview) ผู้สัมภาษณ์จะใช้คำถามที่สร้างขึ้นมาเป็นแนวทางในการสัมภาษณ์ โดยผู้ให้สัมภาษณ์ทุกคนจะถูกถามด้วยคำถามที่เหมือนกันหมด ทำให้ผู้วิจัยสามารถจัดหมวดหมู่และสรุปได้ง่าย และลดเวลาในการสัมภาษณ์ได้ด้วย

2. การสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (Unstructure interview) เป็นการสัมภาษณ์ที่ไม่มีคำถามกำหนดไว้แน่นอน ผู้สัมภาษณ์มีอิสระในการดัดแปลงคำถามให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในการสัมภาษณ์ได้ ซึ่งแนวการสัมภาษณ์นั้นจะมีหัวข้อของข้อมูลที่ต้องการระบุไว้เพื่อให้การสัมภาษณ์ครอบคลุมวัตถุประสงค์ทั้งหมดของการวิจัย

ขั้นตอนการสัมภาษณ์

เพื่อให้การรวบรวมข้อมูลดำเนินไปอย่างดี และได้ข้อมูลที่ถูกต้อง เพียงตรงแล้ว การสัมภาษณ์ควรมีขั้นตอน ดังนี้

1. การเลือกสถานที่ในการสัมภาษณ์

การสัมภาษณ์อาจจะอยู่เป็นกลุ่มก็ได้ถ้าหากเรื่องที่จะสัมภาษณ์ไม่เป็นความลับหรือสามารถเปิดเผยได้ ควรเลือกให้ถูกกาลเทศะ ไม่สัมภาษณ์ในขณะที่ผู้ให้สัมภาษณ์กำลังทำภารกิจอื่นอยู่

2. การเตรียมตัวในการสัมภาษณ์

2.1 ผู้สัมภาษณ์ต้องเข้าใจวัตถุประสงค์ของการวิจัยอย่างแจ่มชัด

2.2 วางแผนในการสัมภาษณ์ไว้ล่วงหน้า เลือกและกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง พร้อมทั้งนัดแนะเวลาและสถานที่สัมภาษณ์กับกลุ่มตัวอย่างที่จะไปสัมภาษณ์ให้ชัดเจน รวมถึงการออกจดหมายเพื่อขออนุญาตด้วย

3. การเริ่มต้นกระบวนการสัมภาษณ์

3.1 ก่อนเริ่มสัมภาษณ์ ผู้สัมภาษณ์ควรแนะนำตนเองพร้อมทั้งบอกจุดมุ่งหมายของการสัมภาษณ์แก่ผู้ให้สัมภาษณ์ หรือบอกผู้ให้สัมภาษณ์ทราบล่วงหน้าว่าจะมีการทำการบันทึกเสียงหรือภาพด้วย

3.2 เตรียมอุปกรณ์ให้พร้อม เช่น เครื่องบันทึกเสียงหรือบันทึกภาพ

3.3 สร้างบรรยากาศให้รู้สึกเป็นกันเองด้วยการสนทนาเรื่องที่คาดว่าผู้สัมภาษณ์สนใจ โดยใช้เวลาเล็กน้อย

4. การดำเนินการสัมภาษณ์

ผู้สัมภาษณ์ควรจะมีการดำเนินการ ดังนี้

4.1 สัมภาษณ์ด้วยกิริยาสุภาพ เรียบร้อย เป็นมิตร

4.2 ใช้ภาษาเข้าใจง่าย ชัดเจน เหมาะสมกับระดับผู้ให้สัมภาษณ์

4.3 ใช้คำถามที่สามารถตอบได้ทันที

4.4 สัมภาษณ์ทีละคำถาม

4.5 ผู้สัมภาษณ์จะต้องมีความรู้อย่างดี ในเรื่องที่จะสัมภาษณ์

4.6 ถ้าผู้สัมภาษณ์ไม่เข้าใจคำถามจะต้องให้คำอธิบาย หรือตั้งคำถามใหม่

4.7 กล่าวแสดงความขอบคุณผู้ให้สัมภาษณ์ หลังจากสัมภาษณ์เสร็จแล้ว

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบว่าข้อมูลที่ได้อาจจากการสัมภาษณ์ครบถ้วนและเพียงพอหรือไม่

2. จัดระเบียบข้อมูล โดยอาจแบ่งตามแนวทฤษฎีหรือลักษณะของข้อมูล

3. วิเคราะห์ข้อมูล โดยการศึกษา เปรียบเทียบหรือหาความสัมพันธ์ของข้อมูลที่จัด

ระเบียบแล้ว

แปลความหมาย

ผลของการวิเคราะห์ ต้องนำมาแปลความหมายเพื่อตอบคำถามการวิจัย โดยผู้วิจัยจะต้องยึดวัตถุประสงค์เป็นแนวทาง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยภายในประเทศ

จากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความมีวินัยในตนเอง มีงานวิจัยที่เป็นแนวทางดังนี้

กมลรัตน์ รัชมาศ (2540) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมการมีวินัยในตนเอง ของนักเรียนเทคนิคอำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ พบว่า แผนกวิชา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและ วิธีการอบรมเลี้ยงดูที่ต่างกัน มีความสัมพันธ์กับระดับพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุนันท์ พรหมดี (2540) ได้ศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมผิกระเบียบวินัยของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดขอนแก่น ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูและมีสิ่งแวดล้อมแตกต่างกัน พบว่า นักเรียนที่ได้รับวิธีการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยแบบเข้มงวด กวดขัน และแบบปล่อยปละละเลยมีพฤติกรรมผิกระเบียบวินัยไม่แตกต่างกัน และนักเรียนชาย มีพฤติกรรมผิกระเบียบมากกว่านักเรียนหญิง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จิราพร อรุณพูลทรัพย์ (2541) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการมีวินัย ในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ในสังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษา พบว่า เด็กนักเรียน ส่วนใหญ่สถานภาพครอบครัวสมบูรณ์ บิดามารดาอยู่ร่วมกัน บิดามารดาประกอบอาชีพรับจ้าง และ การศึกษาบิดามารดาเพียงชั้นประถมศึกษา อาชีพบิดามารดาและระดับการศึกษาของบิดามารดากับ ขนาดโรงเรียน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อนำปัจจัยข้อมูลเฉพาะบิดา มาวิเคราะห์ พบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการมีวินัย ในตนเองของนักเรียน และปัจจัยข้อมูลเฉพาะมารดา การอบรมเลี้ยงดูแบบพึ่งตนเอง มีอิทธิพลต่อ พฤติกรรมการมีวินัยในตนเองของนักเรียน

กรรณิกา สีวลีพันธ์ (2543) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างระหว่างพฤติกรรม เจริญธรรมกับความมีวินัยในตนเองและการอบรมเลี้ยงดูที่ต่างกันของนักเรียนประจำโรงเรียน มหิดลวิทยานุสรณ์ พบว่า นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างขนาดใหญ่ มีพฤติกรรมเจริญธรรมด้าน ความมีวินัยในตนเองอยู่ในระดับค่อนข้างสูง อันเป็นผลสืบเนื่องจากการได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบ ประชาธิปไตยระดับสูง

กุลชา ศิริเฉลิมพงษ์ (2544) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการมีวินัยในตนเอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบุรีรัมย์พิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์ โดยการวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษา 1) แนวทางการพัฒนาความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาตอนต้น 2) พฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 3) การใช้เหตุผลเจริญธรรม 4) แบบแผนการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว 5) สภาพแวดล้อมของ โรงเรียน 6) ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไป การใช้เหตุผลเจริญธรรมและแบบแผนการอบรม เลี้ยงดูของครอบครัวกับแนวทางการพัฒนาความมีวินัยในตนเองของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น 7) สัดส่วนความแตกต่างระหว่างเพศและระดับชั้นเรียนความมีวินัยในตนเองของนักเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยรวมและสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ประชากรที่ใช้ศึกษาเป็นนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบุรีรัมย์พิทยาคม จำนวน 316 คน ผลการวิจัย พบว่า

1. พฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง พฤติกรรมความมีวินัยในตนเองที่มีการปฏิบัติมากที่สุดคือ ความรับผิดชอบ ที่มีการปฏิบัติน้อยที่สุดคือ การกระทำตามกฎระเบียบของโรงเรียน

2. การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมในแต่ละสถานการณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ส่วนใหญ่อยู่ในระดับเกณฑ์ ขั้นที่ 4 ด้านการกระทำตามกฎระเบียบของโรงเรียน

3. แบบแผนการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวส่วนใหญ่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่าใช้อารมณ์และแบบให้พึ่งตนเองเร็ว

4. สภาพแวดล้อมในโรงเรียนตามทัศนคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทัศนคติที่มีระดับสูงสุด ได้แก่ ครู-อาจารย์และกลุ่มเพื่อน

5. แนวทางในการพัฒนาความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีระดับแนวทางสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ การประชาสัมพันธ์เชิงลึก เผยแพร่ความรู้และคุณประโยชน์ของวินัยในตนเอง โดยเสียงตามสาย นำบุคคลที่มีผลงานและแบบอย่างที่ดีมาเผยแพร่และอภิปรายถึงประโยชน์และโทษของการฝ่าฝืนกฎ ระเบียบ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

6. ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมและแบบแผนของการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว

ศักดิ์สิทธิ์ บุญรังศรี (2546) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการมีวินัยในตนเองของ นักศึกษาศาขาศึกษาการก่อสร้าง วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงคราม ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการมีวินัยในตนเองของนักศึกษาศาขาศึกษาการก่อสร้าง วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงครามมีความสัมพันธ์กันดังนี้ ปัจจัยด้านครอบครัวความสัมพันธ์อยู่ในระดับน้อย (0.302) ปัจจัยด้านโรงเรียนมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับน้อยมาก (0.183) และปัจจัยด้านครูผู้สอนมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง (0.439)

คุณากร ศรีคง (2547) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองกับวินัยในตนเองของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร กลุ่มที่ 7 ผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนด้านการอบรมเลี้ยงดูที่บ้าน และการดำเนินกิจกรรมนักเรียนที่เป็นกิจกรรมบังคับอยู่ในระดับมาก

บุญเหลือ ทาไรสง (2547) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาความมีวินัยในตนเองของนักเรียน โรงเรียนมัธยมด่านขุนทด อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัย พบว่า

1) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูขาดการสอดแทรกส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและ

ความมีวินัยในตนเอง ให้แก่นักเรียน นักเรียนขาดความตระหนักถึงความสำคัญของความรับผิดชอบ และความสามัคคี ระบบการกำกับ ติดตามแบบมีส่วนร่วมขาดประสิทธิภาพ 2) วิธีการพัฒนาความมีวินัยในตนเองของนักเรียนประกอบด้วย กิจกรรมสถานักเรียน ได้แก่ กิจกรรมประชุมชี้แจง กำหนดบทบาทและสร้างความตระหนัก กิจกรรมปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ กิจกรรมยกย่องคนดี และกิจกรรมชมรม ได้แก่ กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ และกิจกรรมชมรมกีฬา 3) ผลการพัฒนาความมีวินัยในตนเองของนักเรียน นักเรียนมีพฤติกรรมด้านความรับผิดชอบและความสามัคคี หลังเรียนมากกว่าก่อนเรียน จำนวน 40 คน และการปฏิบัติงานผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมทุกขั้นตอน ส่งผลให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จตามความมุ่งหมายของการศึกษา

ทวี สุกแก้ว (2548, หน้า 97-98) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง พฤติกรรมของครูในการปลูกฝังจริยธรรมและวินัยให้แก่นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาสัตหีบ พบว่า พฤติกรรมของครูในการปลูกฝังจริยธรรมและวินัยให้แก่นักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสัตหีบ ส่วนใหญ่มีพฤติกรรม การแสดงตนเป็นแบบอย่างแก่นักเรียนมากที่สุด รองลงมาเป็น การติดตามการปฏิบัติตนของนักเรียน และใช้วิธีการเสริมแรงนักเรียนน้อยที่สุด และจริยธรรมที่ครูปลูกฝังให้นักเรียน ได้แก่ จริยธรรมด้านความสามัคคีมากที่สุด รองลงมาคือ จริยธรรมด้านความมีระเบียบ และปลูกฝังจริยธรรมด้านความใฝ่รู้น้อยที่สุด

ณัฐภัทร โพธิ์แก้ว (2552, หน้า 49) ได้ศึกษาการปฏิบัติตามวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่า การปฏิบัติตามวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษา อำเภอตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตามเพศโดยรวมและด้านความประพฤติ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยนักเรียนเพศหญิงมีการปฏิบัติตามวินัยสูงกว่าเพศชาย

วุฒิสักดิ์ บุญแน่น (2553) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมด้านความรับผิดชอบต่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณธรรมจริยธรรมความรับผิดชอบต่อในการส่งงานมากกว่าร้อยละ 90 มีจำนวน 216 คน คิดเป็นร้อยละ 62.61 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และนักเรียนที่มีความรับผิดชอบต่อในการส่งงานน้อย คือ ต่ำกว่าร้อยละ 50 มีจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.79 เมื่อทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมของนักเรียนก่อนและหลังเข้าร่วมกิจกรรมปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมความรับผิดชอบต่อ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 นั่นคือ คะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมของนักเรียนหลังเข้าร่วมกิจกรรมปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ความรับผิดชอบต่อมากกว่าคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมของนักเรียนก่อนเข้าร่วมกิจกรรมปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมความรับผิดชอบต่อ และเมื่อทดสอบความแตกต่างของเกรดเฉลี่ยรวมของนักเรียน

ก่อนและหลังเข้าร่วมกิจกรรมปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมความรับผิดชอบ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นั่นคือ เกรดเฉลี่ยรวมของนักเรียนหลังเข้าร่วมกิจกรรมปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมความรับผิดชอบมากกว่าเกรดเฉลี่ยรวมของนักเรียนก่อนเข้าร่วมกิจกรรมปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมความรับผิดชอบ

งานวิจัยในต่างประเทศ

Ausubel (1965) ได้ศึกษา พบว่า แบบของวินัยที่ได้ผลและมั่นคง ซึ่งเราต้องการให้เกิดตัวเด็ก คือ วินัยในตนเองที่มีรากฐานมาจากการควบคุมภายในและภายนอกตน การควบคุมภายในตนเอง เช่น การอบรมเลี้ยงดูอย่างสม่ำเสมอ สำหรับการบังคับลงโทษและการควบคุมภายนอกจะช่วยปลูกฝังวินัยในตนเองได้เพียงเล็กน้อย

Mussen (1968, pp. 33-34) ผลการศึกษา พบว่า การฝึกวินัยโดยการใช้เหตุผลและให้ความรักเป็นการฝึกวินัยที่ได้ผลที่สุด และช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางสมองของเด็กเพราะช่วยให้เด็กเข้าใจเหตุผล หรือมาตรฐานสังคมที่พ่อแม่ต้องการ วิธีนี้จะช่วยให้เด็กมีวินัยในตนเองสูงขึ้น ซึ่งมุสเสนให้ข้อคิดว่า การฝึกวินัยโดยการใช้เหตุผล การให้ความรัก และส่งเสริมพัฒนาการความรับผิดชอบ ควรใช้จนกว่าเด็กจะเลิกกระทำพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนา เพราะเป็นการกระตุ้นให้เด็กยอมรับอย่างแท้จริงว่าการกระทำของเขาไม่เหมาะสม

Wiggine (1971, p. 289) ได้ศึกษาเกี่ยวกับวินัยในตนเอง พบว่า ผู้ที่มีวินัยในตนเองสูงจะมีความรับผิดชอบมาก มีความวิตกกังวลน้อย มีความอดทน มีเหตุผลของตนเอง มีความยืดหยุ่นในความคิด และพฤติกรรมทางสังคม และยัง พบว่า โดยทั่วไปจะมีสุขภาพดีกว่าผู้ที่ขาดวินัยในตนเอง

Chiu (1975, pp. 69-72) ได้ศึกษาพฤติกรรมของนักศึกษาครูที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีสุดท้ายของมหาวิทยาลัยอินเดียนา ในด้านปัญหาด้านระเบียบวินัย พบว่า ปัญหาทางวินัยมักเกิดกับเด็กผู้ชายมากกว่าเด็กผู้หญิง โดยเกิดกับเด็กผู้ชายร้อยละ 56 เด็กผู้หญิงร้อยละ 8 อีกร้อยละ 35.3 เกิดกับกลุ่มรวมทั้งหญิงและชาย

Shveiakov and Fritz (1975, pp. 8-14) ได้ศึกษาประเภทของวินัยที่ปลูกฝังให้แก่เด็กว่า ควรเป็นวินัยในตนเองมากกว่าที่จะเป็นวินัยที่อยู่บนรากฐานของการปฏิบัติตามคำสั่งและให้ความเห็นต่อไปว่าควรเป็นเรื่องของความเต็มใจและไม่ใช้การกระทำตามคำสั่งหรือเพราะการลงโทษ นั่นคือ การปลูกฝังให้เกิดวินัยในตนเอง ซึ่งตั้งอยู่บนรากฐานแห่งความชื่นชอบและความรักในอุดมคติ หรือยึดมั่นในอุดมมุ่งหมายที่ตนสร้างขึ้น

Sethi and Gupta (1985, p. 4471-A) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับระดับความมีศีลธรรมเจตคติที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดู จากบิดามารดาของเด็กชายและเด็กหญิงสรุปได้ว่า จากแบบสำรวจ

พฤติกรรมที่ได้รับรายงานจากผู้ปกครอง และรายงานการประกันตัวของเด็ก พบว่า เด็กหญิงที่มาจากครอบครัวที่มีวิธีการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม และแบบเข้มงวดกวดขันมีศีลธรรมสูงพอ ๆ กับเด็กหญิงที่มาจากครอบครัวที่มีบิดามารดาให้การยอมรับและความรักแก่บุตร

Kemney (1996) แห่งมหาวิทยาลัยเนบราสกา-ลินคอล์น ได้ศึกษาวิจัยเรื่องรูปแบบการวางแผนร่วมกันเกี่ยวกับวินัยในชั้นเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาโฮมาฮามลรัฐเนบราสกา พบว่า ความสามัคคีของคณะครูที่ใช้รูปแบบในชั้นเรียนแบบ Discipline with purpose แตกต่างจากรูปแบบวินัยในชั้นเรียนแบบอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและรูปแบบ Boy' town แตกต่างจากรูปแบบวินัยในชั้นเรียนของกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในด้านการนำไปใช้ในชั้นเรียน พบว่า รูปแบบในชั้นเรียนแบบ Discipline with purpose แตกต่างจากกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีวินัยในตนเอง สรุปได้ว่า การทำให้นักเรียนมีวินัยในตนเอง ทุกคนต้องมีความตระหนักถึงภาระหน้าที่ในการเสริมสร้างพัฒนาวินัยให้กับนักเรียน เพื่อให้นักเรียนสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมปัจจุบันได้อย่างมีความสุข จะเห็นได้ว่าวินัยเป็นลักษณะที่มีความสำคัญและจำเป็นต่อการพัฒนาตนเองและเอื้ออำนวยต่อการพัฒนาประเทศ ซึ่งการเสริมสร้างวินัยควรเริ่มตั้งแต่วัยเด็ก และต้องกระทำอย่างต่อเนื่อง ความมีวินัยในตนเองเป็นคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมอันพึงประสงค์และเป็นพื้นฐานที่สำคัญยิ่งที่จะทำให้เยาวชนมีคุณสมบัติทางบุคลิกภาพ และลักษณะที่ดีงาม เป็นที่พึงประสงค์ของสังคมและประเทศชาติ ซึ่งองค์ประกอบขั้นต้นเกิดจากการมีวินัยในตนเอง

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มุ่งศึกษาปัญหาและแนวทางพัฒนาความมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนบ้านสูงเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 โดยมีขั้นตอนดำเนินงาน ดังนี้

1. การเลือกพื้นที่การศึกษา
2. ผู้ให้ข้อมูลหลัก
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. การสรุปผลและจัดทำรายงานการวิจัย

การเลือกพื้นที่การศึกษา

การเลือกพื้นที่การศึกษา การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดพื้นที่ในการศึกษาปัญหาและแนวทางพัฒนาความมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนบ้านสูงเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 เนื่องจากสภาพปัญหาและแนวทางพัฒนาความมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนบ้านสูงเจริญ ตำบลท่ากระดาน อำเภอสนามชัยเขต จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า นักเรียนร้อยละ 30 มีความประพฤติที่ไม่ถูกต้องตามกฎระเบียบของทางโรงเรียน มีนักเรียนส่วนหนึ่งขาดวินัยในตนเอง ขาดความรับผิดชอบ ส่วนในด้านพฤติกรรมนักเรียน พบว่า นักเรียนขาดเรียนบ่อยครั้งจนกลายเป็นการออกกลางคันไปในที่สุด การแต่งกายไม่ถูกต้องตามระเบียบที่ทางโรงเรียนได้ตั้งไว้ ไม่รักษาทรัพย์สินของส่วนรวมและมีพฤติกรรมที่ก้าวร้าว โดยเฉพาะนักเรียนชายระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2-3 ซึ่งถือว่าเป็นรุ่นที่มักจะมีการสร้างจุดเด่นของตนเองและมักจะมองว่าตนใกล้จะจบการศึกษาแล้วมีอิสระและทำอะไรก็ได้

ผู้ให้ข้อมูลหลัก

การศึกษาค้นคว้านี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างจากการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง โรงเรียนบ้านสูงเจริญ ตำบลท่ากระดาน อำเภอสนามชัยเขต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 จำนวน 46 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่

ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน ครูผู้สอน จำนวน 6 คน คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 3 คน ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 9 คน ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 9 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 9 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 9 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยผู้วิจัยเตรียมคำถามไว้เพื่อสัมภาษณ์ กลุ่มเป้าหมาย โดยผู้วิจัยใช้วิธีผสมผสานระหว่างการสัมภาษณ์แบบสนทนาอย่างไม่เป็นทางการกับการสัมภาษณ์แบบตั้งคำถามไว้ล่วงหน้า โดยนำจุดแข็งของทั้ง 2 แบบ มาใช้ประโยชน์ กล่าวคือ การสัมภาษณ์แบบการสนทนาอย่างไม่เป็นทางการ จะสะท้อนข้อมูลปัญหาและแนวทางพัฒนาความมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนบ้านสูงเจริญ โดยให้การเก็บข้อมูลครอบคลุม ขอบข่ายในปัญหาและแนวทางพัฒนาความมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนบ้านสูงเจริญ ทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ด้านความเป็นผู้นำ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความตั้งใจ และด้านความอดทน เมื่อรวบรวมข้อมูลเสร็จแล้วทำการสรุปข้อมูลของปัญหาและแนวทางพัฒนาความมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนบ้านสูงเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพะเยา เขต 2

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ใช้สัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน ครูโรงเรียนบ้านสูงเจริญ จำนวน 6 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนบ้านสูงเจริญ จำนวน 3 คน ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 9 คน ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนบ้านสูงเจริญ จำนวน 9 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนบ้านสูงเจริญ จำนวน 9 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนบ้านสูงเจริญ จำนวน 9 คน มีลักษณะครอบคลุมปัญหาและแนวทางพัฒนาความมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนบ้านสูงเจริญ ตามแนวคิดของ Mowrer (1950) กล่าวว่า กำเนิดของการควบคุมตนเองหรือความมีวินัยในตนเอง และแนวคิดของ Pack and Havighurst (1960) กล่าวว่า พัฒนาการของแรงจูงใจทางจริยธรรมหรือความมีวินัยในตนเอง คือ ความมีวินัยของนักเรียน ได้แก่ ความรับผิดชอบ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความเป็นผู้นำ ความซื่อสัตย์ ความตั้งใจ และความอดทน

วิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์

1.1 ประเด็นคำถามทุกคำถามต้องสัมพันธ์กับปัญหาและแนวทางพัฒนาความมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนบ้านสูงเจริญและเป็นคำถามที่สอดคล้องกับข้อเท็จจริง

1.2 คำถามต้องชัดเจน ไม่คลุมเครือ

1.3 คำถามนั้นผู้ตอบคำถามต้องรู้จริงและตอบได้ รวมทั้งต้องไม่เป็นคำถามนำและแนะนำคำตอบ

2. การตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ

2.1 ผู้วิจัยนำประเด็นคำถามที่กำหนดไว้ เพื่อสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย เสนอต่ออาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบและพิจารณา จากนั้น ผู้วิจัยดำเนินการปรับปรุงตามข้อเสนอแนะแก้ไขตามคำแนะนำก่อนนำไปใช้เก็บข้อมูล

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบแบบสอบถาม

2.1.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ อาจารย์ประจำวิชาการบริหารการศึกษางานคนก คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2.1.2 ดร.สุรัตน์ ไชยชมภู อาจารย์ประจำวิชาการบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2.1.3 นายอภิรักษ์ ธีรลักษณ์สกุล ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านสูงเจริญ ตำบลท่ากระดาน อำเภอสนามชัยเขต จังหวัดฉะเชิงเทรา

หลังจากนั้นนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

$$\text{โดยใช้สูตร} \quad \text{IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC หมายถึง ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of congruence)

R หมายถึง ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยที่ ค่า +1 หมายถึง ข้อคำถามสามารถนำไปวัดได้อย่างแน่นอน ค่า 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าจะวัดได้ และ -1 หมายถึง ข้อคำถามไม่สามารถนำไปวัดได้อย่างแน่นอน

N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ทั้งนี้ผลจากการพิจารณาค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ได้ค่าเท่ากับ 0.67 ซึ่งหมายความว่า ข้อคำถามมีความเที่ยงตรงในเชิงเนื้อหา ครอบคลุมในแต่ละด้าน และครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้

2.2 นำแบบสัมภาษณ์ที่ผู้ทรงคุณวุฒิได้ทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ โดยได้ทำการแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปใช้สัมภาษณ์กับกลุ่มเป้าหมาย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูล ในช่วงเดือนสิงหาคม-ธันวาคม 2560 เป็นเวลา 2 เดือน โดยการสัมภาษณ์ปัญหาและแนวทางพัฒนาความมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนบ้านสูงเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเขียงเทรา เขต 2 จากผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนบ้านสูงเจริญ ครู โรงเรียนบ้านสูงเจริญ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนบ้านสูงเจริญ ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนบ้านสูงเจริญ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนบ้านสูงเจริญ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนบ้านสูงเจริญ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีการวิเคราะห์ข้อมูลไปพร้อมกับการเก็บรวบรวมข้อมูลอยู่ตลอดเวลา กล่าวคือ ผู้วิจัยต้องวิเคราะห์และตีความข้อมูลที่ได้ตลอดเวลา ขณะปฏิบัติภาคสนาม มีการตรวจสอบความถูกต้องของการสัมภาษณ์ โดยเมื่อสัมภาษณ์เสร็จแล้วแต่ละประเด็นคำถาม ผู้วิจัยจะอ่านคำสัมภาษณ์เพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลยืนยันความถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง ผู้วิจัยมีการตรวจสอบข้อมูลที่ได้โดยการใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ กัน เพื่อรวบรวมข้อมูลเรื่องเดียวกัน โดยใช้หลักการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content analysis)

การสรุปผลและการจัดทำรายงานการวิจัย

1. นำข้อมูลที่ได้จากการบันทึกภาคสนามมาอ่านหลาย ๆ ครั้ง เพื่อให้เกิดความเข้าใจในภาพรวมของข้อมูลที่ได้ และพิจารณาประเด็นที่สำคัญ
2. นำข้อมูลกลับมาอ่านอีกครั้งโดยละเอียดทุกบรรทัด แล้วจึงตีความพร้อมทำการดึงข้อความหรือประโยคที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความมีวินัยของนักเรียน
3. นำข้อความหรือประโยคที่มีความหมายเหมือนกันหรือใกล้เคียงกันมาไว้กลุ่มเดียวกัน โดยมีรหัสข้อมูลกำกับทุกข้อความหรือทุกประโยค แล้วจึงตั้งชื่อคำสำคัญ ซึ่งจะจัดเป็นทั้งกลุ่มใหญ่ (Themes) และกลุ่มย่อย (Sub-theme) ที่อยู่ภายใต้ความหมายของกลุ่มใหญ่ ซึ่งกระบวนการดังกล่าวคือการสร้างหัวข้อสรุป และกลุ่มหัวข้อสรุปแนวคิดในตัวข้อมูล ดังที่ อดอง นัยพัฒน์ (2548, หน้า 236) อธิบายว่ากระทำโดยอ่านทบทวนข้อมูลปฐมภูมิที่มีอยู่ในรูปข้อความทางภาษา (Textual primary data) ซึ่งเก็บรวบรวมได้จากแหล่งต่าง ๆ ในภาคสนาม เสร็จแล้วจึงแบ่งแยกข้อมูลดังกล่าวออกเป็นส่วนย่อย (Breaking down) ตามหน่วยความหมาย (Meaning unit) หรือหน่วยวิเคราะห์ (Analysis unit) ในระดับเบื้องต้น จากนั้นทำการกำหนดข้อความสั้น ๆ เพื่อใช้เป็นมโนทัศน์ หรือ

หัวข้อสรุปแนวคิดที่สะท้อนความหมายสำคัญทั้งที่ปรากฏชัดแจ้งและแฝงอยู่ในข้อมูลส่วนย่อยนั้น แล้วจึงนำหัวข้อสรุปแนวคิดที่มีความหมายคล้ายคลึงหรือแตกต่างกันมาจัดเป็นกลุ่มหัวข้อสรุปแนวคิด (Conceptual categories) ต่าง ๆ กลายเป็นหน่วยความหมายของข้อมูลที่มีขนาดใหญ่ และมีระดับความเป็นนามธรรมมากขึ้น

4. ใช้การเขียนบรรยายสิ่งที่ค้นพบอย่างละเอียดและชัดเจน โดยจะไม่มีการนำทฤษฎีไปควบคุมปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น พร้อมทั้งยกตัวอย่างคำพูดประกอบคำหลักสำคัญที่ได้ โดยเมื่อเขียนจบ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลให้ผู้ให้ข้อมูลอ่านทบทวนแสดงความคิดเห็นร่วมกันและการตีความหมายจากการสัมภาษณ์ของผู้วิจัยว่าเที่ยงตรงตามที่ผู้ให้ข้อมูลเสนอแนะและแนวทางพัฒนาความมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนบ้านสูงเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 2 แล้วจึงแก้ไขข้อมูลนำเอาข้อมูลที่ได้มาสังเคราะห์และสรุปผล แล้วจัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่อง ปัญหาและแนวทางพัฒนาความมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนบ้านสูงเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ผู้วิจัย ได้วิเคราะห์ข้อมูล โดยนำเสนอตามประเด็นหัวข้อจำนวน 6 ด้าน ดังต่อไปนี้

สภาพปัญหาทั่วไปความมีวินัยของนักเรียนโรงเรียนบ้านสูงเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2

จากการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับความมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนบ้านสูงเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ทั้ง 6 ด้าน ได้รับข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ดังนี้

ด้านความรับผิดชอบ

ด้านความรับผิดชอบ ได้รับข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ดังนี้

1. นักเรียนขาดความมุ่งมั่นในการทำงาน ไม่มีความผูกพัน ไม่มีความละเอียดรอบคอบในการทำงาน และความมุ่งมั่นตั้งใจยังไม่ดีเท่าที่ควรในการปฏิบัติหน้าที่ มีความละเอียดน้อยมักจะทำให้เสร็จ ๆ ไป ไม่มีความรอบคอบ ไม่มีความรับผิดชอบ ไม่มีระเบียบในตัวเอง เก็บของไม่เป็นที่เป็นทาง ไม่ตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่ ปล่อยปะละเลย และค่อยมารีบทำกะทันหันจึงทำให้งานไม่มีคุณภาพ ไม่ละเอียดรอบคอบ ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา กล่าวว่า “นักเรียนขาดความมุ่งมั่นในการทำงาน” และครูผู้สอน กล่าวว่า “ไม่มีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะทำการปฏิบัติหน้าที่ ไม่มีความผูกพันและไม่มีความละเอียดรอบคอบในการทำงาน” คณะกรรมการสถานศึกษา กล่าวว่า “นักเรียนมีความมุ่งมั่นตั้งใจยังไม่ดีเท่าที่ควร” ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 กล่าวว่า “ความรับผิดชอบมีอยู่แต่ไม่มีความละเอียดรอบคอบ ไม่ค่อยมุ่งมั่น ในการทำงาน ไม่ค่อยผูกพันกับงานที่มอบหมายให้ในการปฏิบัติหน้าที่ที่มีความละเอียดน้อยมักจะทำให้เสร็จ ๆ ไป” กับ ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 กล่าวว่า “ไม่ค่อยมีความรอบคอบ ไม่มี ความรับผิดชอบ ไม่ค่อยมีระเบียบในตัวเอง เก็บของไม่เป็นที่เป็นทาง นักเรียนไม่สนใจในหน้าที่ของตนเอง” นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 กล่าวว่า “ไม่ค่อยละเอียดรอบคอบ รีบร้อน ไม่มีความมุ่งมั่น ไม่ผูกพัน ไม่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่” และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 กล่าวว่า “ไม่ค่อยใส่ใจงาน ปล่อยปะละเลยและค่อยมารีบทำกะทันหัน จึงทำให้งานไม่มีคุณภาพ ไม่ละเอียด”

2. นักเรียนไม่ยอมรับ และไม่มีความพยายามที่จะปรับปรุงตนเอง มีความพยายามค่อนข้างน้อย จี๊เกียจ ไม่ตั้งใจไม่ให้ความสำคัญกับหน้าที่ของตน ไม่ค่อยจะปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้บรรลุสำเร็จตามความมุ่งหมายไม่มีความพยายามในการปรับปรุงตนเอง ไม่ยอมรับผิดในเวลาที่ทำผิด ขาดความเอาใจใส่ในหน้าที่ของตนเอง ดังคำให้สัมภาษณ์ของ ผู้บริหารสถานศึกษา กล่าวว่า “นักเรียนยอมรับผลการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้บรรลุสำเร็จตามความมุ่งหมายและมีความพยายามที่จะปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้นบ้างเป็นบางครั้ง” ครูผู้สอน กล่าวว่า “ไม่มีความพยายามที่จะปรับปรุงตนเอง” สอดคล้องกับ ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 กล่าวว่า “มีความพยายามค่อนข้างน้อย จี๊เกียจ ไม่ตั้งใจ” ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 กล่าวว่า “ไม่ยอมรับผลของการกระทำมีความพยายามมีน้อย ไม่ให้ความสำคัญกับหน้าที่ของตนเอง” นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 กล่าวว่า “ไม่ค่อยจะปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้บรรลุสำเร็จตามความมุ่งหมายไม่มีความพยายามในการปรับปรุงตนเอง” นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 กล่าวว่า “นักเรียนไม่ยอมรับผิดในเวลาที่ทำผิด ไม่ค่อยมีความพยายามที่จะปรับปรุงตนเอง ขาดความเอาใจใส่ในหน้าที่ของตนเอง”

3. นักเรียนบางส่วนไม่มีความสำนึก ขาดการปฏิบัติหน้าที่ของตนทั้งภารกิจส่วนตัวและที่ได้รับมอบหมาย ยังขาดความสำนึกในหน้าที่ต่อตนเองและส่วนรวมการงานที่ได้รับมอบหมาย ชอบหลีกเลี่ยงงาน ไม่ค่อยทำตามคำแนะนำ คือร้อนชอบเบี่ยงหน้าที่ของตนเอง ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูผู้สอน กล่าวว่า “นักเรียนบางส่วนยังไม่มีควมสำนึก ขาดการปฏิบัติหน้าที่ของตนทั้งภารกิจส่วนตัวและที่ได้รับมอบหมาย” สอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษา กล่าวว่า “นักเรียนยังขาดความสำนึกในหน้าที่ต่อตนเองและส่วนรวม” เช่นเดียวกับผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 กล่าวว่า “นักเรียนไม่ค่อยมีจิตสำนึกในการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง” และผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 กล่าวว่า “นักเรียนชอบหลบเลี่ยงมีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนน้อย สอดคล้องกับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 กล่าวว่า “หลีกเลี่ยงงานที่ทำเป็นบางครั้งบางคราว ไม่ค่อยมีจิตสำนึกในหน้าที่ของตน” และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 กล่าวว่า “ยังไม่ค่อยมีความสำนึกในหน้าที่ การงานที่ได้รับมอบหมาย ชอบหลีกเลี่ยงงาน ไม่ค่อยทำตามคำแนะนำ คือร้อนชอบเบี่ยงหน้าที่ของตนเอง”

ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง

ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ได้รับข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ดังนี้

1. นักเรียนส่วนมากแสดงออกโดยการกระทำตามมุมมองของตนเองและกล้าตัดสินใจ แสดงออกโดยคำพูดและการกระทำออกมาตรง ๆ บางคนถึงเลไม่กล้าแสดงออก ไม่ค่อยมีความมั่นใจในตนเองบางครั้งแสดงออกโดยทำทางว่าตนเองถูกต้องแล้ว แต่ผิดในสายตาผู้ใหญ่

ดังกล่าวให้สัมภาษณ์ของ ผู้บริหารสถานศึกษา กล่าวว่า “นักเรียนกล้าแสดงออกในลักษณะของ การตัดสินใจในสิ่งที่ตนเห็นว่าถูก” เช่นเดียวกับครูผู้สอน กล่าวว่า “นักเรียนส่วนมากแสดงออกโดย การกระทำตามมุมมองของตนเองและกล้าตัดสินใจ” คณะกรรมการสถานศึกษา กล่าวว่า “นักเรียน แสดงออกโดยคำพูดและการกระทำออกมามากมาย” ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 กล่าวว่า “นักเรียนแสดงออกโดยคำพูดและกริยาท่าทางหรือการกระทำ บางคนถึงเล ไม่กล้าแสดงออก ไม่ค่อยมีความมั่นใจในตนเอง” ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 กล่าวว่า “นักเรียนไม่เชื่อมั่นในตนเองในเรื่องของการแสดงออก” นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4-6 กล่าวว่า “ไม่ค่อยมีความมั่นใจในตนเองเท่าไรในการตัดสินใจด้วยตนเอง” นักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 กล่าวว่า “ไม่ค่อยเชื่อมั่นในตัวเองในการตัดสินใจ หรือบางครั้ง แสดงออกโดยท่าทางว่าตนเองถูกต้องแล้วแต่ผิดในสายตาผู้ใหญ่”

2. นักเรียนกล้าแสดงออกในการคิด การพูด การกระทำ การออกความคิดเห็น ในการกระทำใด ๆ มีความมองอาจพิงผาย ไม่มีความลังเลหรือหวั่นวิตกในความสามารถของตน ในระดับดีส่วนใหญ่ยังขาดภาวะเป็นผู้นำในการคิด พูดหรือทำ เพราะขาดความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าแสดงออกพูด กล้าคิดเป็นบางอย่าง แต่ไม่กล้าแสดงด้านการกระทำไม่กล้าแสดงความคิดเห็น เพราะกลัวว่ามันจะไม่ถูกต้อง ดังคำให้สัมภาษณ์ของ ผู้บริหารสถานศึกษา กล่าวว่า “นักเรียน กล้าแสดงออกในการคิด การพูด การกระทำ การออกความคิดเห็นในการกระทำใด ๆ มีความมองอาจ พึงผาย ไม่มีความลังเลหรือหวั่นวิตกในความสามารถของตนในระดับดี” ครูผู้สอน กล่าวว่า “การแสดงความคิดเห็นในช่วงเวลาเรียนและการแสดงออกเวลาที่โรงเรียนมีกิจกรรมยังมีน้อย” คณะกรรมการสถานศึกษา กล่าวว่า ส่วนใหญ่ยังขาดภาวะเป็นผู้นำในการคิด พูดหรือทำ เพราะขาด ความเชื่อมั่นในตนเอง” ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 กล่าวว่า “นักเรียนจะกล้า แสดงออกพูด กล้าคิดเป็นบางอย่าง แต่ไม่กล้าแสดงด้านการกระทำ” ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1-3 กล่าวว่า นักเรียนไม่กล้าแสดงออกในการคิด การพูด การกระทำ ไม่กล้า แสดงความคิดเห็นเพราะกลัวว่ามันจะไม่ถูกต้อง” นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 กล่าวว่า “ไม่ค่อยมีความกล้าแสดงออก หรือกล้าแสดงออกในบางเรื่องแต่ไม่กล้าที่จะพูด” นักเรียนระดับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 กล่าวว่า “นักเรียนส่วนใหญ่ไม่ค่อยกล้าแสดงออก ไม่ค่อยพูด ไม่ค่อยทำ ไม่ชอบที่จะแสดงความคิดเห็น เพราะกลัวว่าสิ่งที่ตนเองจะเสนอนั้นคนอื่นจะไม่ยอมรับ”

ด้านความเป็นผู้นำ

ด้านความเป็นผู้นำ ได้รับข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ดังนี้

1. นักเรียนมีกระบวนการกำหนด และตั้งใจคนเพื่อมุ่งไปสู่เป้าหมาย และการประสบ ความสำเร็จค่อนข้างน้อย ไม่สามารถที่จะตั้งใจคนเพื่อไปสู่เป้าหมายได้ ไม่มีภาวะความเป็นไม่ค่อย

มีความเป็นผู้นำมากเพราะไม่ใส่ใจ ไม่มีการวางแผนไว้ล่วงหน้า ใช้การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า พุดโน้มน้าวให้คนอื่นทำตามไม่ค่อยจะได้ ดังคำให้สัมภาษณ์ของ ผู้บริหารสถานศึกษา กล่าวว่า “นักเรียนมีกระบวนการกำหนด และจูงใจคนเพื่อมุ่งไปสู่เป้าหมาย และการประสบความสำเร็จค่อนข้างน้อย” ครูผู้สอน กล่าวว่า “นักเรียนส่วนใหญ่ยังขาดกระบวนการกำหนดทิศทางและเป้าหมายของตนเอง” คณะกรรมการสถานศึกษา กล่าวว่า “นักเรียนยังขาดกระบวนการที่จะนำไปสู่เป้าหมาย” ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 กล่าวว่า “นักเรียนไม่มีการกำหนดเป้าหมาย ไม่สามารถที่จะจูงใจคนเพื่อไปสู่เป้าหมายได้ ไม่มีภาวะความเป็นผู้นำ” ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 กล่าวว่า “นักเรียนไม่ค่อยมีความเป็นผู้นำเพราะไม่ใส่ใจ ไม่มีการวางแผนไว้ล่วงหน้า” นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 กล่าวว่า “ไม่มีการวางแผน ใช้การแก้ปัญหาเฉพาะหน้าและความเป็นผู้นำ” นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 กล่าวว่า “ไม่ค่อยมีภาวะผู้นำ พุดโน้มน้าวให้คนอื่นทำตามไม่ค่อยจะได้”

2. นักเรียนมีการใช้ความคิดสร้างสรรค์ และการจัดการทำงานน้อยแต่ยังขาดการจัดการทำงานที่เป็นระบบแบบแผนจัดการอะไร ไม่เป็นแบบแผนต้องคอยบอกคอยสอนคิดอะไร ในแบบเดิม ๆ ดังคำให้สัมภาษณ์ของ ผู้บริหารสถานศึกษา กล่าวว่า “นักเรียนมีการใช้ความคิดสร้างสรรค์ และการจัดการทำงานน้อย” ครูผู้สอน กล่าวว่า “มีการนำกระบวนการทำงานที่มีการสืบค้นข้อมูล หาข้อสรุปร่วมกันและนำมาประยุกต์ใช้ให้เข้ากับรายวิชาต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม” คณะกรรมการสถานศึกษา กล่าวว่า “นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ระดับหนึ่ง แต่ยังขาดการจัดการทำงานที่เป็นระบบแบบแผน” ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 กล่าวว่า “นักเรียนไม่ค่อยมีความคิดสร้างสรรค์ จัดการอะไร ไม่เป็นแบบแผนต้องคอยบอกคอยสอน” ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 กล่าวว่า “นักเรียนไม่มีความคิดสร้างสรรค์ และไม่มีการจัดการเรื่องการทำงานเพราะคิดว่างานเยอะ” นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 กล่าวว่า “ไม่ค่อยมีความคิดสร้างสรรค์เท่าไร คิดอะไรในแบบเดิม ๆ” นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 กล่าวว่า “ไม่ค่อยมีความคิดสร้างสรรค์”

3. นักเรียนมีการให้ความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงานจนบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้มีความเสียสละ ไม่ลำเอียง ไม่มุ่งทำร้ายผู้อื่นค่อนข้างน้อย และยังมีบางส่วนที่ชอบเอาเปรียบเพื่อนเวลาทำงาน ไม่รู้จักหน้าที่ของตนเองมีความลำเอียงบ้าง ยังไม่รู้จักเสียสละเท่าที่ควร ยังคงคิดเล่นในบางเรื่องอยู่เสียสละเป็นบางครั้งยังไม่ค่อยจะเสียสละเพื่อส่วนรวม ดังคำให้สัมภาษณ์ของ ผู้บริหารสถานศึกษา กล่าวว่า “นักเรียนมีการให้ความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงานจนบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้มีความเสียสละ ไม่ลำเอียง ไม่มุ่งทำร้ายผู้อื่นค่อนข้างน้อย” ครูผู้สอน กล่าวว่า “ยังมีนักเรียนบางส่วนที่ยังทำงานไม่สำเร็จตามวัตถุประสงค์

ที่วางไว้” คณะกรรมการสถานศึกษา กล่าวว่า “นักเรียนส่วนใหญ่รู้จักหน้าที่ของตนเองว่าต้องทำอะไร แต่ยังมีบางส่วนที่ชอบเอาเปรียบเพื่อนเวลาทำงาน ไม่รู้จักหน้าที่ของตนเอง” ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 กล่าวว่า “มีความลำเอียงบ้าง ยังไม่รู้จักเสียสละเท่าที่ควร ยังคงคิดเล่นในบางเรื่องอยู่” ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 กล่าวว่า นักเรียนให้ความร่วมมือแต่ยังไม่เต็มที่ เสียสละเป็นบางครั้ง” นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 กล่าวว่า “มีความร่วมมือ เสียสละเป็นบางครั้ง ลำเอียงนิดหน่อย” นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 กล่าวว่า “มีความร่วมมือร่วมใจ แต่ไม่ค่อยจะเสียสละเพื่อส่วนรวม”

ด้านความซื่อสัตย์

ด้านความซื่อสัตย์ ได้รับข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ดังนี้

1. นักเรียนมีความประพฤติไม่ตรงกับการแสดงออกในบางครั้งนักเรียนพูดกับการกระทำไม่ตรงกัน โกหกเป็นบางครั้งบางคราวมีบ้างบางเวลาที่ชอบโกหกพ่อแม่เพื่อไม่ให้ตนเองถูกทำโทษไม่ซื่อสัตย์เป็นบางครั้ง ชอบโกหกในบางเรื่อง ดังคำให้สัมภาษณ์ของ ผู้บริหารสถานศึกษา กล่าวว่า “นักเรียนมีความประพฤติไม่ตรงกับการแสดงออก” ครูผู้สอน กล่าวว่า “สิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัวนักเรียนเป็นสาเหตุหลักของพฤติกรรมของนักเรียน โดยทั่วไป” คณะกรรมการสถานศึกษา กล่าวว่า “ในบางครั้งนักเรียนพูดกับการกระทำไม่ตรงกัน” ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 กล่าวว่า “นักเรียนมีความซื่อสัตย์มีบ้างบางครั้งก็พูดไม่ตรงกับการกระทำที่แสดงออกมา” ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 กล่าวว่า “นักเรียนมีความประพฤติไม่ตรง โกหกเป็นบางครั้งบางคราว” นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 กล่าวว่า “โกหกมีหลอกลวงบ้าง” นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 กล่าวว่า “ไม่ซื่อสัตย์เป็นบางครั้ง ชอบโกหกในบางเรื่อง มีบ้างบางเวลาที่ชอบโกหกพ่อแม่เพื่อไม่ให้ตนเองถูกทำโทษ”

2. นักเรียนประพฤติเป็นคนตรง แต่กิริยาบางอย่างไม่ควรนำมาใช้ในโรงเรียนอาจเป็นเพราะสิ่งแวดล้อมรอบข้างมีความประพฤติไม่ตรงทั้งต่อหน้าและลับหลัง นักเรียนค่อนข้างจะพูดไม่รู้จักเด็กไม่รู้จักผู้ใหญ่ด้านคำพูดของนักเรียน ผู้ใหญ่ต้องเข้มงวดอย่างใกล้ชิดการพูดจาพูดคำหยาบ ปากกับใจไม่ค่อยตรงกับการกระทำ ดังคำให้สัมภาษณ์ของ ผู้บริหารสถานศึกษา กล่าวว่า “นักเรียนประพฤติเป็นคนตรง แต่กิริยาบางอย่างไม่ควรนำมาใช้ในโรงเรียนอาจเป็นเพราะสิ่งแวดล้อมรอบข้าง” ครูผู้สอน กล่าวว่า “นักเรียนส่วนใหญ่มีความประพฤติดีทั้งกาย วาจา ใจ ทั้งต่อตนเองและผู้อื่นทั้งต่อหน้าและลับหลัง” คณะกรรมการสถานศึกษา กล่าวว่า “ความประพฤติของนักเรียนต่อหน้าพอใช้ แต่ลับหลังยังไม่ดีเท่าที่ควร” ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 กล่าวว่า “นักเรียนมีความประพฤติไม่ตรงทั้งต่อหน้าและลับหลัง นักเรียนค่อนข้างจะพูดไม่รู้จักเด็กไม่รู้จักผู้ใหญ่” ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 กล่าวว่า “ด้านคำพูดของ

นักเรียน คุณครูต้องเข้มงวดอย่างใกล้ชิด” นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 กล่าวว่า “นักเรียน พูดยาไม่ดีบ้างเป็นบางครั้ง มีพฤติกรรมที่ไม่ดีต่อหน้าอย่างลับหลังอย่าง” นักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1-3 กล่าวว่า “ด้านการพูดจาพูดคำหยาบ ปากกับใจไม่ค่อยตรงกับการกระทำ”

ด้านความตั้งใจ

ด้านความตั้งใจ ได้รับข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ดังนี้

1. มีความมุ่งมั่นที่ผลักดันให้ตนเองมีความเพียรพยายามน้อย ให้ทำในสิ่งที่ตนเองชอบ ถนัด และรักในกิจกรรมนั้นยังไม่ค่อยเต็มใจทำ ไม่ค่อยให้ความร่วมมือ ไม่มีความสนใจ ในการทำงาน ดังคำให้สัมภาษณ์ของ ผู้บริหารสถานศึกษา กล่าวว่า “นักเรียนมีความมุ่งมั่นที่ผลักดัน ให้ตนเองมีความเพียรพยายามน้อย” ครูผู้สอน กล่าวว่า “มีความกระตือรือร้นที่จะทำกิจกรรมต่าง ๆ หากกิจกรรมนั้นเขามีความสนใจ” คณะกรรมการสถานศึกษา กล่าวว่า “ทำในสิ่งที่ตนเองชอบ ถนัด และรักในกิจกรรมนั้น” ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 กล่าวว่า “บางครั้ง เขาก็ตั้งใจและสนใจ แต่ไม่ค่อยเต็มใจทำ นักเรียนยังมีความมุ่งมั่นที่จะทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง ยังน้อย” ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 กล่าวว่า “นักเรียนไม่ค่อยให้ความร่วมมือ ไม่มีความสนใจในการทำงาน” นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 กล่าวว่า “ไม่มุ่งมั่นในสิ่งที่ ทำ” นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 กล่าวว่า “นักเรียนไม่ค่อยให้ความร่วมมือ”

2. นักเรียนไม่มีการวางแผนล่วงหน้าก่อนลงมือทำ เพื่อให้การงานนั้นบรรลุตาม จุดมุ่งหมายที่ตั้งใจยังขาดทักษะการวางแผนการทำงาน ไม่มีการคิดวางแผนล่วงหน้านี้ก็อยากทำ ก็ทำเลยทำอะไรไม่ค่อยคิดไม่ชอบวางแผนในการทำงาน ดังคำให้สัมภาษณ์ของ ผู้บริหาร สถานศึกษา กล่าวว่า “นักเรียนไม่มีการวางแผนล่วงหน้าก่อนลงมือทำ เพื่อให้การงานนั้นบรรลุตาม จุดมุ่งหมายที่ตั้งใจ” ครูผู้สอน กล่าวว่า “นักเรียนยังขาดทักษะการวางแผนการทำงาน ไม่มีการคิด วางแผนล่วงหน้า” คณะกรรมการสถานศึกษา กล่าวว่า “นักเรียนยังขาดการวางแผนล่วงหน้า” ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 กล่าวว่า “นักเรียนไม่ค่อยมีการวางแผน นี้ก็อยากทำก็ทำเลย” ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 กล่าวว่า “นักเรียนยังขาด การวางแผนในการทำงาน ทำอะไรไม่ค่อยคิด” นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 กล่าวว่า “ไม่ค่อยได้วางแผนก่อนการทำงาน” นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 กล่าวว่า “ไม่มีการวางแผนทำอะไรไม่คิด ไม่ชอบวางแผนในการทำงาน”

ด้านความอดทน

ด้านความอดทน ได้รับข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ดังนี้

1. นักเรียนมีการกระทำทุกอย่างด้วยความตั้งใจ สม่ำเสมอเป็นระยะเวลาานาน โดยไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรคทั้งปวงน้อยทำอะไรไม่ค่อยจริงจังไม่สนใจและ

ปล่อยปละละเลย มีความย่อท้อ ไม่ค่อยอดทนเจออุปสรรคมักบ่นว่าเบื่อ เหนื่อยต่อการทำงาน ดังคำให้สัมภาษณ์ของ ผู้บริหารสถานศึกษา กล่าวว่า “นักเรียนมีการกระทำทุกอย่างด้วยความตั้งใจ สม่ำเสมอเป็นระยะเวลาโดยไม่ค่อยท้อต่อปัญหาและอุปสรรคทั้งปวงน้อย” ครูผู้สอน กล่าวว่า “นักเรียนมีความอดทนและตั้งใจทำงานน้อย” คณะกรรมการสถานศึกษา กล่าวว่า “นักเรียนทำอะไร ไม่ค่อยจริงจัง” ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 กล่าวว่า “นักเรียนมีความอดทนในการทำงานน้อย” ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 กล่าวว่า “นักเรียน ไม่สนใจและปล่อยปละละเลย มีความย่อท้อ ไม่ค่อยอดทน” นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 กล่าวว่า “เจออุปสรรคมักบ่นว่าเบื่อ เหนื่อยต่อการทำงาน” นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 กล่าวว่า “ไม่ค่อยมีความอดทน”

2. นักเรียนไม่มีความอดทน ไม่รู้จักข้มใจในเวลาที่เผชิญกับเหตุการณ์ที่ยั่ววนทุกรูปแบบ บางครั้งมีโมโหบ้าง จนถึงขั้นทำร้ายเพื่อนหรือคนรอบข้าง ดังคำให้สัมภาษณ์ของ ผู้บริหารสถานศึกษา กล่าวว่า “นักเรียนไม่มีความอดทน ไม่รู้จักข้มใจในเวลาที่เผชิญกับเหตุการณ์ที่ยั่ววนทุกรูปแบบ” ครูผู้สอน กล่าวว่า “นักเรียนมีความอดทนอดกลั้นน้อยเวลาเผชิญกับเหตุการณ์ ยั่ววน” คณะกรรมการสถานศึกษา กล่าวว่า “นักเรียนส่วนใหญ่ยังขาดความอดทนอดกลั้น การข้มใจ” ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 กล่าวว่า “นักเรียนไม่ค่อยมีความอดทนอดกลั้น” ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 กล่าวว่า “นักเรียนไม่มีความอดทนอดกลั้น ไม่ข้มใจตัวเองที่เผชิญกับเหตุการณ์ที่ยั่ววนทุกรูปแบบ” นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 กล่าวว่า “ไม่มีความอดทนอดกลั้น” นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 กล่าวว่า “นักเรียนไม่ค่อย มีความอดทนอดกลั้นบางครั้งมีโมโหบ้าง”

แนวทางพัฒนาความมีวินัยของนักเรียนโรงเรียนบ้านสูงเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาจะเขียงเทรา เขต 2

จากการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับความมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนบ้านสูงเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเขียงเทรา เขต 2 ทั้ง 6 ด้าน มีแนวทางการพัฒนา สรุปรูปเป็นประเด็นที่สำคัญได้ ดังนี้

ด้านความรับผิดชอบ

ด้านความรับผิดชอบ มีแนวทางการพัฒนาได้ ดังนี้

1. แนวทางพัฒนา ส่งเสริมให้มีความร่วมมือในการจัดกิจกรรมการสร้างสรรค์วินัย นักเรียนด้านความรับผิดชอบ โดยการอบรมสัมมนาสร้างแรงจูงใจให้เด็กเห็นความสำคัญและ ข้อตกลงร่วมกัน วางแผนการทำงานเป็นขั้นตอน มีลำดับขั้นตอนตั้งแต่เริ่มแรก ฝึกให้เด็กปฏิบัติ หน้าที่ของตนด้วยความตั้งใจและทำให้รอบคอบให้ตั้งใจทำงานที่รับผิดชอบให้ได้มีการควบคุม

อย่างใกล้ชิด มีกฎกติกา มีข้อตกลง ดังคำให้สัมภาษณ์ของ ผู้บริหารสถานศึกษา กล่าวว่า “ส่งเสริมให้มีความร่วมมือในการจัดกิจกรรมการสร้างสรรค์วินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบ โดยการอบรมสัมมนา” ครูผู้สอน กล่าวว่า “ทำข้อตกลงระหว่างครูและนักเรียนสร้างแรงจูงใจให้เด็กเห็นความสำคัญและข้อตกลงร่วมกัน วางแผนการทำงานเป็นขั้นตอน มีลำดับขั้นตอนตั้งแต่เริ่มแรก ฝึกให้เด็กปฏิบัติหน้าที่ของตนด้วยความตั้งใจและทำให้รอบคอบให้นักเรียนมีการวางแผนการศึกษาเล่าเรียนทั้งในและนอกห้องเรียนอย่างมีระบบขั้นตอน ในการศึกษาค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เน้นความรับผิดชอบและความละเอียดในการทำงาน” คณะกรรมการสถานศึกษา กล่าวว่า “ฝึกให้นักเรียนทำงานในหน้าที่ที่ตนเองชอบและถนัดเพราะจะทำให้ตั้งใจทำงานที่รับผิดชอบได้ดี” ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 กล่าวว่า “พยายามบอกเขาว่าทำอะไรให้ใจเย็น ๆ ไม่ต้องรีบร้อน มีบทลงโทษ ย้ำคิดย้ำทำหรือบางทีมีรางวัล ต้องสอนต้องบอกบ่อย ๆ จะต้องมีการควบคุมอย่างใกล้ชิดต้องสอนบ่อย ๆ” ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 กล่าวว่า “ฝึกให้มีความละเอียดรอบคอบ ตรวจสอบผลงานเวลาทำงานเสร็จ พ่อแม่ต้องเป็นผู้นำและฝึกให้มีความรับผิดชอบ ย้ำให้ทำบ่อย ๆ บอกสอนทุกวัน ผู้ปกครองหรือครูควรให้ความเข้มงวดต่อเด็ก มีกฎกติกา มีข้อตกลง” นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 กล่าวว่า “นักเรียนต้องฟังและปรับปรุงตนเอง ทำให้ละเอียดรอบคอบให้ดีกว่าเดิม ผู้ปกครองต้องมีหน้าที่คอยตักเตือนสั่งสอนให้ละเอียดรอบคอบ ต้องมีมาตรการบทลงโทษขั้นเด็ดขาด มีให้รางวัลเน้นย้ำให้เขาใส่ใจในงานที่รับมอบหมาย” นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 กล่าวว่า ฝึกให้มีความรับผิดชอบ ให้นักเรียนทำงานอย่างตั้งใจจดจ่ออยู่กับงานที่ได้รับมอบหมายก็จะทำให้งานออกมามีคุณภาพ”

2. แนวทางพัฒนา สร้างความตระหนักในผลของการกระทำให้นักเรียนเห็นผลของการกระทำดีหรือไม่ดีอย่างเด่นชัด ครูต้องเข้มงวดตามข้อตกลงร่วมกัน ให้นักเรียนมีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง ให้รางวัลหรือลงโทษ ต้องมีการควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด มีข้อตกลง คอยบอกคอยสอนให้เขาตั้งใจทำหน้าที่ที่มอบหมายให้สำเร็จ ซึ่งข้อถูกข้อผิดให้เขารับรู้ ดังคำให้สัมภาษณ์ของ ผู้บริหารสถานศึกษา กล่าวว่า “ให้รู้จักพยายามแยกย่อยงานจะได้ทำงานเพียงงานเดียวขณะนั้น ไม่ปล่อยให้ตัวเองนั่งรออยู่เฉย ๆ ทั้งที่กระตือรือร้นอยากจะทำอะไรสักอย่าง” ครูผู้สอน กล่าวว่า “สร้างความตระหนักในผลของการกระทำให้นักเรียนเห็นผลของการกระทำดีหรือไม่ดีอย่างเด่นชัด ครูต้องเข้มงวดตามข้อตกลงร่วมกัน ให้นักเรียนมีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง” คณะกรรมการสถานศึกษา กล่าวว่า “ให้คำแนะนำหรือติชม นักเรียนจะได้รู้ว่าควรปรับปรุงให้ดีขึ้นได้อย่างไร” ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 กล่าวว่า “ให้รางวัลหรือลงโทษ ต้องมีการควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด มีข้อตกลง คอยบอกคอยสอนให้เขาตั้งใจ

ทำหน้าที่ที่มอบหมายให้สำเร็จ ซึ่งข้อถูกข้อผิดให้เขาเรียนรู้” ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 กล่าวว่า บอกสอนย่ำบ่อย ๆ ต้องมีผู้นำที่ดีและเข้มงวดให้ความสำคัญในการทำงานมากขึ้น” นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ที่ว่า “ต้องคอยบอกคอยสอนเวลาที่เขาทำไม่ได้ มีเงื่อนไข มีกฎกติกา มีข้อตกลงหรือข้อบังคับ” นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 กล่าวว่า “สอนให้ตระหนักในหน้าที่ที่ตนเองได้รับมอบหมายอย่างสุดความสามารถ มีข้อตกลงร่วมกันให้กำลังใจ”

3. แนวทางพัฒนา จัดให้มีการอบรมพัฒนาด้านการมีความสำคัญและปฏิบัติหน้าที่ของตน และยกตัวอย่างผลของการไม่รับผิดชอบในหน้าที่ของตนส่งเสริมการแสดงออกในด้านความสำคัญและการปฏิบัติหน้าที่ของตนที่เป็นเชิงบวกโดยการชมเชย ยกย่อง ปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีให้กับนักเรียนในเรื่องการทำงาน ความรับผิดชอบ รู้จักหน้าที่ของตนเองที่ต้องทำให้ทำกิจกรรมกลุ่มเพื่อรับผิดชอบต่อร่วมกันต้องมีการจัดบำเพ็ญประโยชน์ต่อสาธารณะ มีการลงโทษ เป็นครั้งเป็นคราว ทำกฎกติกาข้อบังคับ ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา กล่าวว่า “จัดให้มีการอบรมและยกตัวอย่างผลของการไม่รับผิดชอบในหน้าที่ของตน” ครูผู้สอน กล่าวว่า “ส่งเสริมการแสดงออกในด้านความสำคัญและการปฏิบัติหน้าที่ของตนที่เป็นเชิงบวกโดยการชมเชย ยกย่อง มีการอบรมและยกตัวอย่างผลของการที่ไม่รับผิดชอบในหน้าที่ว่าจะมีผลกระทบอะไรบ้างต้องมีครูคอยกำกับการทำงานอย่างใกล้ชิด” คณะกรรมการสถานศึกษา กล่าวว่า “ปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีให้กับนักเรียนในเรื่องการทำงาน ความรับผิดชอบ รู้จักหน้าที่ของตนเองที่ต้องทำให้ทำกิจกรรมกลุ่มเพื่อรับผิดชอบต่อร่วมกัน” ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6” กล่าวว่า “ให้มีการฝึกอบรมพัฒนาด้านการมีความสำคัญและปฏิบัติหน้าที่ของตน เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จ ไม่หลีกเลียงภาระหน้าที่ดังกล่าว” ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 กล่าวว่า “ต้องอบรมสั่งสอนและให้ครูช่วยเคร่งครัด มีการจัดกิจกรรมโดยต้องเช็คให้นักเรียนเข้าร่วมทุกครั้ง” นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 กล่าวว่า “ต้องมีการจัดบำเพ็ญประโยชน์ต่อสาธารณะ มีการลงโทษเป็นครั้งเป็นคราว ทำกฎกติกาข้อบังคับ” นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 กล่าวว่า “นักเรียนควรสนใจภารกิจที่ได้รับมอบหมาย ภารกิจต่าง ๆ ให้มากขึ้น ต้องพยายามย้ำเตือนตนเองให้รู้จักหน้าที่ของตนเอง”

ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง

ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง มีแนวทางการพัฒนาได้ ดังนี้

1. แนวทางพัฒนา ส่งเสริมให้มีการเป็นผู้นำและจัดกิจกรรมให้เขาได้แสดงออกจัดทำโครงการที่ฝึกภาวะความเป็นผู้นำและจัดกิจกรรมให้เขาได้แสดงออกตามวาระต่าง ๆ ที่เป็นกิจกรรมเชิงบวกหรือทำกิจกรรมกลุ่มที่มีการคิดหรือตัดสินใจในทางที่ถูกต้องฝึกทักษะด้านความเป็นผู้นำให้รู้จักใช้เหตุผลและยอมรับฟังผู้อื่น ให้กำลังใจแก่เด็ก ยกตัวอย่างที่ดี มีการฝึกอบรมให้

สัมมาคารวะ ดังคำให้สัมภาษณ์ของ ผู้บริหารสถานศึกษา กล่าวว่า “ส่งเสริมให้มีการเป็นผู้นำและจัดกิจกรรมให้เขาได้แสดงออก” ครูผู้สอน กล่าวว่า “จัดทำโครงการที่ฝึกภาวะความเป็นผู้นำและจัดกิจกรรมให้เขาได้แสดงออกตามวาระต่าง ๆ ที่เป็นกิจกรรมเชิงบวก” คณะกรรมการสถานศึกษา กล่าวว่า “ฝึกให้นักเรียนกล้าแสดงออกทั้งหน้าห้องเรียนหรือทำกิจกรรมกลุ่มที่มีการคิดหรือตัดสินใจในทางที่ถูกต้อง” ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 กล่าวว่า “ฝึกทักษะด้านความเป็นผู้นำ สร้างสถานการณ์ให้มีการตัดสินใจด้วยตนเอง คอยสอนเขาจะทำอะไรก็ได้ให้ตั้งใจทำและเชื่อมั่นในตัวเองและให้กำลังใจในการกระทำของเขาที่เห็นว่าถูกต้องควร” ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 กล่าวว่า “ให้รู้จักใช้เหตุผลและยอมรับฟังผู้อื่น ให้กำลังใจแก่เด็ก ยกตัวอย่างที่ดี” นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 กล่าวว่า “ฝึกความเป็นผู้นำ กล้าตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ และเสริมสร้างความมั่นใจแก่ตนเอง ฝึกให้เจอสถานการณ์ที่ต้องตัดสินใจด้วยตนเอง” นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 กล่าวว่า “พยายามเสริมสร้างความมั่นใจให้ตนเองโดยใช้เหตุใช้ผลเป็นหลักในเรื่องต่าง ๆ ที่ต้องตัดสินใจ ยกตัวอย่างประกอบ บอกสอนในการตัดสินใจของตนเองและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีการฝึกอบรมนักเรียนให้มีสัมมาคารวะ”

2. แนวทางพัฒนา มีการให้นักเรียนได้ร่วมกิจกรรมในการเรียนการสอน ร่วมอภิปรายในชั้นเรียนกล้าแสดงออกในกิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ เน้นการแสดงความคิดเห็น การอภิปรายและการนำเสนอหน้าชั้นเรียนให้ทำในสิ่งที่ตนเองชอบและถนัดส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมฝึกการเป็นผู้นำ ทำกิจกรรมบ่อย ๆ ให้เขาได้กล้าพูด กล้าทำและกล้าออกความคิดเห็นในสถานการณ์ต่าง ๆ มีคนคอยแนะนำส่งเสริมมีรุ่นพี่ที่เป็นแบบอย่างในการกระทำที่ดี ดังคำให้สัมภาษณ์ของ ผู้บริหารสถานศึกษา กล่าวว่า “การให้นักเรียนได้ร่วมกิจกรรมในการเรียนการสอน ร่วมอภิปรายในชั้นเรียนกล้าแสดงออกในกิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ” สอดคล้องกับครูผู้สอน กล่าวว่า “จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายเน้นการแสดงความคิดเห็น การอภิปรายและการนำเสนอหน้าชั้นเรียน” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษา กล่าวว่า “ฝึกให้นักเรียนแสดงออกหน้าห้องเรียนให้ทำในสิ่งที่ตนเองชอบและถนัด” ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 กล่าวว่า “ฝึกให้เขากล้าทุกเรื่องเจอกับสถานการณ์จริง มีเวทีให้เด็กได้แสดงออก ส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนได้ทำกิจกรรม” ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 กล่าวว่า “ฝึกการเป็นผู้นำ ทำกิจกรรมบ่อย ๆ ให้เขาได้กล้าพูด กล้าทำ และกล้าออกความคิดเห็นในสถานการณ์ต่าง ๆ มีคนคอยแนะนำส่งเสริม” นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 กล่าวว่า “จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้แสดงออก ส่งเสริมหรือมีของรางวัลในการแสดงออกให้รู้จักการแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง” นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 กล่าวว่า “ต้องมีเวที

ให้เขาได้เจอกับสถานการณ์ในการแสดงออก จัดทำกิจกรรมให้นักเรียนได้แสดงออก มีรุ่นพี่ที่เป็นแบบอย่างในการกระทำที่ดี”

ด้านความเป็นผู้นำ

ด้านความเป็นผู้นำ มีแนวทางการพัฒนาได้ ดังนี้

1. แนวทางพัฒนา ให้นักเรียนได้แสดงความสามารถตามที่ตนเองถนัดเพื่อไปสู่

การประสบความสำเร็จตามโอกาสฝึกภาวะความเป็นผู้นำ ผู้ตามในกระบวนการเรียนการสอนและการแข่งขันทักษะทางวิชาการ ส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนได้แสดงออกตามความสนใจความสามารถของตนเองได้เต็มศักยภาพ ให้นักเรียนแสดงความสามารถและสร้างเป้าหมายที่ชัดเจนมีการวางแผนงานที่จะทำเพื่อจะบรรลุเป้าหมายว่าต้องทำตามขั้นตอนอย่างไรการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ เสริมสร้างการพูดให้นักเรียนได้กล้าคิดกล้าตัดสินใจจะได้มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีเวทีหรือสถานการณ์ให้เขาได้เป็นผู้นำ ดังคำให้สัมภาษณ์ของ ผู้บริหารสถานศึกษา กล่าวว่า “ให้นักเรียนได้แสดงความสามารถตามที่ตนเองถนัดเพื่อไปสู่การประสบความสำเร็จตามโอกาส” ครูผู้สอนกล่าวว่า “การฝึกภาวะความเป็นผู้นำ ผู้ตามในกระบวนการเรียนการสอนและการแข่งขันทักษะทางวิชาการ ส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนได้แสดงออกตามความสนใจความสามารถของตนเองได้เต็มศักยภาพ ให้นักเรียนแสดงความสามารถและสร้างเป้าหมายที่ชัดเจน” คณะกรรมการสถานศึกษา กล่าวว่า “ให้นักเรียนฝึกกำหนด วางแผนงานที่จะทำเพื่อจะบรรลุเป้าหมายว่าต้องทำตามขั้นตอนอย่างไร” ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 กล่าวว่า “สร้างสถานการณ์ให้นักเรียนได้ฝึกพูด ฝึกความเป็นผู้นำ ฝึกฝนในการวางแผน กำหนดการ” ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 กล่าวว่า “ทำให้นักเรียนมีความมั่นใจและมีความเป็นผู้นำ ฝึกเรื่องการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ เสริมสร้างการพูดให้นักเรียนได้กล้าคิดกล้าตัดสินใจจะได้มีความเชื่อมั่นในตนเอง ครูต้องให้กำลังใจและแนะนำวิธีการคิดให้” นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 กล่าวว่า “ฝึกฝนในการทำให้มีการวางแผนก่อนทำ สอนและฝึกให้เป็นผู้นำที่ดีให้กับผู้ตาม” นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 กล่าวว่า “ให้กำลังใจที่จะทำงาน และให้คำแนะนำวิธีคิด มีเวทีหรือสถานการณ์ให้เขาได้เป็นผู้นำ”

2. แนวทางพัฒนา เปิดโอกาสให้นักเรียนได้สร้างสรรค์ในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย

ส่งเสริมสนับสนุนให้แหล่งความรู้ที่มีในโรงเรียนรอบตัว เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ได้มากที่สุดในการเรียนการสอนโดยเน้นทักษะการปฏิบัติจริง เน้นการคิดกระบวนการ โครงการแผนงานใหม่ ๆ อย่างเป็นระบบ การทำงานให้มีแผนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์และสร้างสรรค์ฝึกการคิดการทำงานให้เป็นระบบ ผู้ใหญ่ควรให้คำแนะนำให้คู่มือเปิดโลกทัศน์ใหม่ ๆ พาไปเปิดหูเปิดตา พาไปพบเจอสิ่งต่าง ๆ ทดลองเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ จัดการทำงานให้เป็นระเบียบ ดังคำให้สัมภาษณ์ของ

ผู้บริหารสถานศึกษา กล่าวว่า “เปิดโอกาสให้นักเรียน ได้สร้างสรรค์ในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย” ครูผู้สอน กล่าวว่า “ส่งเสริมให้นักเรียน ให้นำแหล่งความรู้ที่มีในโรงเรียนรอบตัว เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ได้มากที่สุดในการเรียนการสอน โดยเน้นทักษะการปฏิบัติจริง เน้นการคิด กระบวนการ โครงการงานแผนงานใหม่ ๆ อย่างเป็นระบบ การทำงานให้มีแผนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์และสร้างสรรค์” คณะกรรมการสถานศึกษา กล่าวว่า “จัดทำกิจกรรมกลุ่มบ่อย ๆ ให้อิสระในการใช้ความคิดเห็นและคอยกำกับว่าสิ่งใดดีหรือไม่ดี และให้คำแนะนำ” ผู้ปกครอง นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 กล่าวว่า “ฝึกการคิดการทำงานให้เป็นระบบ ผู้ใหญ่ควรให้คำแนะนำ” ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 กล่าวว่า “พัฒนาด้านความคิดใหม่ สอนให้รู้จักวางแผนการจัดการทำงาน” นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 กล่าวว่า “ฝึกการทำงานให้เป็นระเบียบ พ่อแม่หรือครูต้องคอยบอกคอยสอนตลอดเวลา ให้อิสระเปิดโลกทัศน์ใหม่ ๆ” นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 กล่าวว่า “ส่งเสริมและพยายามให้ดูสิ่งใหม่ ๆ พาไปเปิดหูเปิดตา พาไปพบเจอสิ่งต่าง ๆ ทดลองเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ จัดการทำงานให้เป็นระเบียบ”

3. แนวทางพัฒนา ส่งเสริมให้รางวัลและให้เห็นประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก ให้ตระหนักถึงหน้าที่รับผิดชอบของแต่ละคน ให้คำชมชมและคอยดำเนินส่วนที่ไม่ทำงาน ให้ตระหนักถึงความรับผิดชอบ เสียสละไม่เกี่ยงงานร่วมมือร่วมใจในการทำงานไม่เอาเปรียบเพื่อนร่วมงาน ให้นักเรียนรู้จักหน้าที่ของตนเอง สอนให้รู้จักแบ่งปัน สิ่งไหนควรทำไม่ควรทำ ให้รู้จักเสียสละ และรู้จักช่วยเหลือผู้อื่นบำเพ็ญประโยชน์เพื่อส่วนรวมมีแบบอย่างที่ดีจากรุ่นพี่หรือแบบอย่างที่ดีจากผู้ใหญ่ ดังคำให้สัมภาษณ์ของ ผู้บริหารสถานศึกษา กล่าวว่า “ส่งเสริมให้รางวัลและให้เห็นประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก ให้ตระหนักถึงหน้าที่รับผิดชอบของแต่ละคน” ครูผู้สอน กล่าวว่า “ส่งเสริมโดยการให้รางวัล คำชมชมและคอยดำเนินส่วนที่ไม่ทำงาน ให้ตระหนักถึงความรับผิดชอบ เสียสละไม่เกี่ยงงานร่วมมือร่วมใจในการทำงานไม่เอาเปรียบเพื่อนร่วมงาน” คณะกรรมการสถานศึกษา กล่าวว่า “ให้นักเรียนรู้จักหน้าที่ของตนเอง และทำหน้าที่ของตนเองให้ดีที่สุด” ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 กล่าวว่า “สอนให้รู้จักแบ่งปัน สิ่งไหนควรทำไม่ควรทำ ให้รู้จักเสียสละ บำเพ็ญประโยชน์เพื่อส่วนรวม” ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 กล่าวว่า “ให้กำลังใจหรือรางวัลเวลาเขามีความเสียสละหรือเห็นความลำบากของคนอื่น แล้วเข้าไปช่วยเหลือ สอนให้รู้จักบำเพ็ญประโยชน์ ให้รู้จักแบ่งปันคนอื่น” นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 กล่าวว่า “สอนให้รู้จักบำเพ็ญประโยชน์ มีแบบอย่างที่ดีจากรุ่นพี่หรือแบบอย่างที่ดีจากผู้ใหญ่” นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 กล่าวว่า “สอนให้รู้จักเสียสละการบำเพ็ญประโยชน์เพื่อส่วนรวมและรู้จักช่วยเหลือผู้อื่น”

ด้านความซื่อสัตย์

ด้านความซื่อสัตย์ มีแนวทางการพัฒนาได้ ดังนี้

1. แนวทางพัฒนา ให้มีการฝึกอบรมสอดแทรกเรื่องคุณธรรมทุกครั้งที่มีโอกาส การแสดงออกที่เป็นแบบอย่างที่ดี มุ่งเน้นปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ให้เกิดกับเด็ก ตลอดเวลาเมื่อมีโอกาสมีกการสอดแทรกหลักสูตร ให้ประพฤติปฏิบัติตามกฎระเบียบของ โรงเรียนอย่างเคร่งครัดฝึกให้นักเรียนมีความซื่อสัตย์ต่อตนเองก่อน ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ผู้ใหญ่หรือครูควรควบคุมอย่างใกล้ชิด ยกตัวอย่างที่ดีให้เห็น สอนไม่ให้คดโกงผู้อื่นลงโทษหรือ ให้อภัย ผู้ใหญ่ต้องเข้มงวด ยกตัวอย่างที่ดีประกอบ สร้างให้มีจิตสำนึกอย่างที่ดีควร สร้างกฎกติกา กับตนเอง ดังคำให้สัมภาษณ์ของ ผู้บริหารสถานศึกษา กล่าวว่า “ให้มีการฝึกอบรมสอดแทรกเรื่อง คุณธรรมทุกครั้งที่มีโอกาส” ครูผู้สอน กล่าวว่า “การแสดงออกที่เป็นแบบอย่างที่ดี มุ่งเน้นปลูกฝัง คุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ให้เกิดกับเด็กตลอดเวลาเมื่อมีโอกาสมีกการสอดแทรก หลักสูตร ให้ประพฤติปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียนอย่างเคร่งครัด” คณะกรรมการ สถานศึกษา กล่าวว่า “ฝึกให้นักเรียนมีความซื่อสัตย์ต่อตนเองก่อน” ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4-6 กล่าวว่า “ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ผู้ใหญ่หรือครูควรควบคุมอย่างใกล้ชิด ยกตัวอย่างที่ดีให้เห็น สอนไม่ให้คดโกงผู้อื่น” ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 กล่าวว่า “ลงโทษหรือให้อภัย คุณครูต้องเข้มงวด ยกตัวอย่างให้เห็น” นักเรียนระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4-6 กล่าวว่า “ต้องมีคนสอนให้ทำในทางที่ถูกและสอนไม่ให้คดโกง ปลูกฝัง คุณธรรมจริยธรรม ยกตัวอย่างที่ดีประกอบ” นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 กล่าวว่า “ศึกษาคุณธรรมจริยธรรมอันดีงาม ต้องสอนให้มีจิตสำนึกอย่างที่ดีควร สร้างกฎกติกา กับตนเอง บอกสอนแต่สิ่งดี ๆ ลงโทษเมื่อทำผิด”

2. แนวทางพัฒนา สอนให้รู้จักสัมมาคารวะ สอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมส่งเสริม ให้กำลังใจ และให้อภัย เพื่อคนอื่นจะได้ยึดเอาเป็นแบบอย่าง วางกรอบระเบียบระบบแบบแผน ในการให้นักเรียนประพฤติตรงตามระเบียบของโรงเรียนรู้จักคุณค่าของการทำความดีและรักษา ความดีนั้นไว้ให้ได้ตลอดไปให้คิดตามหลักสูตร มีการอบรมทางคุณธรรมจริยธรรม ผู้ใหญ่ต้อง ควบคุมดูแลและให้คำแนะนำในทางที่ถูกต้อง อาจมีบ้างที่ต้องลงโทษอย่างจริงจังบอกสอนในทาง ที่ถูกที่ควรให้รู้จักสัมมาคารวะยกตัวอย่างให้เห็น มีกฎข้อบังคับแบบจริงจังดังคำให้สัมภาษณ์ของ ผู้บริหารสถานศึกษา กล่าวว่า “สอนให้รู้จักสัมมาคารวะ สอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม” ครูผู้สอน “ที่ว่าส่งเสริมให้กำลังใจ และให้อภัย เพื่อคนอื่นจะได้ยึดเอาเป็นแบบอย่าง วางกรอบระเบียบ ระบบแบบแผนในการให้นักเรียนประพฤติตรงตามระเบียบของโรงเรียน” คณะกรรมการ สถานศึกษา กล่าวว่า “สอนให้นักเรียนรู้จักคุณค่าของการทำความดีและรักษาความดีนั้นไว้ให้ได้

ตลอดไป” ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 กล่าวว่า “สอนให้คิดตามหลักธรรม มีการอบรมทางคุณธรรมจริยธรรม คุณครูต้องควบคุมดูแลและให้คำแนะนำในทางที่ถูกต้อง อาจมีบ้างที่ต้องลงโทษอย่างจริงจัง” ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 กล่าวว่า “ให้นักเรียนรู้จักการประพฤติตามหลักธรรมคำสอน รู้จักดีรู้จักชั่ว ให้รางวัลสำหรับคนทำดี” นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 กล่าวว่า “พาเข้าค่ายคุณธรรม ซึ่งให้เห็นโทษของการพูดไม่ดี บอกสอนในทางที่ถูกที่ควรให้รู้จักสัมมาคารวะ” นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 กล่าวว่า “บอกสอนในทางที่ดี ยกตัวอย่างให้เห็น มีกฎข้อบังคับแบบจริงจัง”

ด้านความตั้งใจ

ด้านความตั้งใจ มีแนวทางการพัฒนาได้ ดังนี้

1. แนวทางพัฒนา มีสิ่งจูงใจให้นักเรียนสนใจหรือรางวัลสำหรับความเพียรแก่เขา ให้กำลังใจ รุ่นพี่ต้องเป็นแบบอย่างที่ดี ให้คำปรึกษา ตั้งกฎกติกา ส่งเสริมสนับสนุนในสิ่งที่ถูกและดี ดังคำให้สัมภาษณ์ของ ผู้บริหารสถานศึกษา กล่าวว่า “มีสิ่งจูงใจให้นักเรียนสนใจหรือรางวัลสำหรับความเพียรแก่เขา” ครูผู้สอน กล่าวว่า “มีสิ่งจูงใจให้นักเรียนสนใจและเต็มใจที่จะร่วมกิจกรรม และทำให้เขามีความสุข” คณะกรรมการสถานศึกษา กล่าวว่า “ให้คำชมหรือรางวัลเมื่อทำสำเร็จ สนับสนุนส่งเสริม” ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 กล่าวว่า “ให้กำลังใจ ส่งเสริมสนับสนุน” ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 กล่าวว่า “รุ่นพี่ต้องเป็นแบบอย่างที่ดี ให้คำปรึกษาคอยส่งเสริมสนับสนุนเขาให้ทำกิจกรรม” นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 กล่าวว่า “มีของรางวัลให้กำลังใจ ส่งเสริมสนับสนุน” นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 กล่าวว่า “รุ่นพี่เป็นแบบอย่างที่ดีพาน้องเข้าร่วมกิจกรรม ตั้งกฎกติกา ส่งเสริมสนับสนุนในสิ่งที่ถูกและดี”

2. แนวทางพัฒนา มีกิจกรรมให้เด็กทำและคิดเพื่อฝึกให้วางแผนในการทำงาน และให้เด็กลงมือทำด้วยตนเอง คอยแนะนำส่งเสริมให้รู้จักตั้งเป้าหมายในการทำงาน บริหารเวลาให้เป็น กำหนดกิจกรรมให้นักเรียนทำบ่อย ๆ และให้หัดวางแผนขั้นตอนในการทำงานให้ละเอียด และให้ปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ให้เรียงลำดับก่อนลงมือทำงาน ฝึกให้มีการทำงานเป็นลำดับขั้นตอน จัดลำดับความสำคัญของงานดังคำให้สัมภาษณ์ของ ผู้บริหารสถานศึกษา กล่าวว่า “ให้ครูมีกิจกรรมให้เด็กทำและคิดเพื่อฝึกให้วางแผนในการทำงาน และให้เด็กลงมือทำด้วยตนเอง ครูเป็นผู้คอย แนะนำส่งเสริม” ครูผู้สอน กล่าวว่า “ส่งเสริมทักษะการทำงานโดยมุ่งเน้น ไปทุกกลุ่มสาระใน โรงเรียน ต้องสอนให้รู้จักตั้งเป้าหมายในการทำงาน บริหารเวลาให้เป็น” คณะกรรมการสถานศึกษา กล่าวว่า “กำหนดกิจกรรมให้นักเรียนทำบ่อย ๆ และให้หัดวางแผนขั้นตอนในการทำงานให้ละเอียด และให้ปฏิบัติตามแผนที่วางไว้” ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 กล่าวว่า “ให้เรียงลำดับก่อนลงมือทำงาน ฝึกให้มีการทำงานเป็นลำดับขั้นตอน จัดลำดับความสำคัญ

ของงาน” ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 กล่าวว่า “พัฒนาวางแผนให้รอบคอบ แล้วค่อยลงมือทำในแต่ละสิ่ง จัดเรียงลำดับความสำคัญของงาน” นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 กล่าวว่า “สอนเขาให้วางแผนก่อนลงมือทำ ทำงานเป็นลำดับขั้นตอน” นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 กล่าวว่า “จัดลำดับการทำงานที่ถูกต้อง พยายามคิดและวางแผนค่อย ๆ ทำ”

ด้านความอดทน

ด้านความอดทน มีแนวทางการพัฒนาได้ ดังนี้

1. แนวทางพัฒนา จัดให้มีกิจกรรมร่วมกัน ส่งเสริมด้านความอดทนไม่ให้อยู่ต่อต่อ ปัญหาและอุปสรรคที่ผ่านเข้ามาในชีวิตฝึกด้านการมีความอดทน ฝึกให้นักเรียนได้ทำในสิ่งที่เขาชอบและมีความสุขให้ทำงานแบบอิสระ ในงานที่ชอบมอบหมายงานที่ยากขึ้น ให้อู้จักเจอสถานการณ์ที่ยากขึ้น ตั้งกฎกติกาในการทำงานฝึกฝนทำบ่อย ๆ ให้อู้จักความยากลำบาก ดังคำให้สัมภาษณ์ของ ผู้บริหารสถานศึกษา กล่าวว่า “จัดให้มีกิจกรรมร่วมกัน ส่งเสริมด้านความอดทนไม่ให้อยู่ต่อต่อปัญหาและอุปสรรคที่ผ่านเข้ามาในชีวิต” ครูผู้สอน กล่าวว่า “จัดกิจกรรมที่ฝึกสมาธิ มีความอดทน ฝึกให้นักเรียนได้ทำในสิ่งที่เขาชอบและมีความสุข” คณะกรรมการสถานศึกษา กล่าวว่า “ฝึกให้ทำงานแบบอิสระ ในงานที่นักเรียนชอบนักเรียนจะไม่รู้สึกเบื่อ” ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 กล่าวว่า “มีการมอบหมายงานที่ยากขึ้น มีกิจกรรมที่ฝึกฝนด้านความอดทน” ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 กล่าวว่า “ให้อู้จักเจอสถานการณ์ที่ยากขึ้น ตั้งกฎกติกาในการทำงาน” นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 กล่าวว่า “ตั้งกฎกติกาให้รางวัล” นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 กล่าวว่า “ฝึกฝนทำบ่อย ๆ ให้อู้จักความยากลำบาก”

2. แนวทางพัฒนา ส่งเสริม ฝึกให้เด็กได้ทำกิจกรรมที่มีการแข่งขัน ู้อู้จักแพ้ ู้อู้จักชนะ และู้อู้จักอภัย หากิจกรรมที่ปลูกฝังให้เด็กไดู้้อู้จักการเรียนรู้ การอดทนอดกลั้นต่อปัญหาต่าง ๆ ฝึกกิจกรรมให้นักเรียนได้เผชิญกับสิ่งยั่วชวนต่าง ๆ แล้วให้นักเรียนหาทางออก โดยคอยให้คำแนะนำ หรือสอนธรรมะเพิ่มขึ้นฝึกให้ข่มใจู้อู้จักระงับอารมณ์ สอนให้พยายามยับยั้งชั่งใจและหนักแน่น ให้อู้จักการใช้เหตุใช้ผล ให้อู้จักผิดู้อู้จักถูก อบรมพัฒนาจิตใจให้เย็นลงลงโทษหรือให้รางวัล พยายามหลีกเลี่ยงไม่ได้เถียง หรือหลีกเลี่ยงจากสถานการณ์นั้น ๆ ดังคำให้สัมภาษณ์ของ ผู้บริหารสถานศึกษา กล่าวว่า “ส่งเสริม ฝึกให้เด็กได้ทำกิจกรรมที่มีการแข่งขัน ู้อู้จักแพ้ ู้อู้จักชนะ และู้อู้จักอภัย หากิจกรรมที่ปลูกฝังให้เด็กไดู้้อู้จักการเรียนรู้ การอดทนอดกลั้นต่อปัญหาต่าง ๆ” ครูผู้สอน กล่าวว่า ส่งเสริมและหากิจกรรมที่ปลูกฝังให้เด็กไดู้้อู้จักการเรียนรู้และให้อู้ภัย” คณะกรรมการสถานศึกษา กล่าวว่า “ฝึกกิจกรรมให้นักเรียนได้เผชิญกับสิ่งยั่วชวนต่าง ๆ แล้วให้นักเรียนหาทางออก โดยครูคอยให้คำแนะนำหรือสอนธรรมะเพิ่มขึ้น” ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา

ปีที่ 4-6 กล่าวว่า “ฝึกให้ข่มใจรู้จักระงับอารมณ์ สอนให้พยายามยับยั้งชั่งใจและหนักแน่น” ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 กล่าวว่า “ฝึกอบรมเรื่องการใช้เหตุใช้ผล ให้รู้จักคิด รู้จักถูก อบรมพัฒนาจิตใจให้เย็นลง” นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 กล่าวว่า “ฝึกเรื่อง ความอดทนอดกลั้น ฝึกพัฒนาจิตใจระงับอารมณ์ ลงโทษหรือให้รางวัล” นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 กล่าวว่า “ต้องฝึกให้นักเรียนมีความอดทนอดกลั้น รู้จักข่มใจให้มาก รู้จักการใช้เหตุผลด้วยทุกครั้ง พยายามหลีกเลี่ยงไม่ได้เลย”

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาปัญหาและแนวทางพัฒนาความมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนบ้านสูงเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 จากผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียน จำนวน 46 คน เป็นแบบ สัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยผู้วิจัยเตรียมคำถามไว้เพื่อสัมภาษณ์ กลุ่มเป้าหมาย โดยผู้วิจัยใช้วิธี ผสมผสานระหว่างการสัมภาษณ์แบบสนทนาอย่างไม่เป็นทางการกับการสัมภาษณ์แบบตั้งคำถาม ไขว่ล้อมหน้า โดยนำจุดแข็งของทั้ง 2 แบบมาใช้ประโยชน์ กล่าวคือ การสัมภาษณ์แบบการสนทนา อย่างไม่เป็นทางการ จะสะท้อนข้อมูลปัญหาและแนวทางพัฒนาความมีวินัยของนักเรียน โรงเรียน บ้านสูงเจริญ โดยใช้การเก็บข้อมูลครอบคลุมขอบข่ายในปัญหาและแนวทางพัฒนาความมีวินัยของ นักเรียน โรงเรียนบ้านสูงเจริญ ทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ด้านความเป็นผู้นำ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความตั้งใจ และด้านความอดทน สรุปผลได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ปัญหาด้านความมีวินัยของนักเรียนโรงเรียนบ้านสูงเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ในแต่ละด้าน มีดังนี้

ด้านความรับผิดชอบ

1. สัมภาษณ์จากประเด็นที่ว่านักเรียนมีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะทำการปฏิบัติหน้าที่ ด้วยความผูกพันและมีความละเอียดรอบคอบอย่างไร สรุปผลการสัมภาษณ์ปัญหา ดังนี้

นักเรียนขาดความมุ่งมั่นในการทำงานไม่มีความผูกพันและไม่มีความละเอียดรอบคอบ ในการทำงาน ความมุ่งมั่นตั้งใจยังไม่ดีเท่าที่ควร การปฏิบัติหน้าที่ที่มีความละเอียดรอบคอบน้อย มักจะทำให้เสร็จ ๆ ไป ไม่ค่อยมีความรอบคอบ ไม่มีความรับผิดชอบ ไม่ค่อยมีระเบียบในตัวเอง เก็บของไม่เป็นที่เป็นทาง นักเรียนไม่สนใจในหน้าที่ของตนเองรีบร้อน ไม่มีความมุ่งมั่น ไม่ผูกพัน ไม่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ปล่อยปะละเลยและค่อยมารีบทำกะทันหันจึงทำให้งานไม่มีคุณภาพ

2. สัมภาษณ์จากประเด็นที่ว่า นักเรียนยอมรับผลการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้ บรรลุสำเร็จตามความมุ่งหมายและมีความพยายามที่จะปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้นอย่างไร สรุปผลการสัมภาษณ์ปัญหา ดังนี้

ปัญหาที่พบ นักเรียนไม่ยอมรับ และไม่มีความพยายามที่จะปรับปรุงตนเอง มีความพยายามค่อนข้างน้อย จึงเกียจ ไม่ตั้งใจ ไม่ให้ความสำคัญกับหน้าที่ของตนเองไม่ค่อยจะปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้บรรลุสำเร็จตามความมุ่งหมายไม่มีความพยายามในการปรับปรุงตนเอง ไม่ยอมรับผิดในเวลาที่ทำผิด ขาดความเอาใจใส่ในหน้าที่ของตนเอง

3. สัมภาษณ์จากประเด็นที่ว่า นักเรียนมีความสำนึกและการปฏิบัติหน้าที่ของตน ทั้งที่เป็นภารกิจส่วนตัว ภารกิจที่ได้รับมอบหมาย และภารกิจทางสังคม โดยจะต้องกระทำจนบรรลุผลสำเร็จไม่หลีกเลี่ยงภาระหน้าที่ดังกล่าว และยอมรับผลในการกระทำของตนอย่างไร สรุปผลการสัมภาษณ์ปัญหา ดังนี้

ปัญหาที่พบ นักเรียนบางส่วนไม่มีความสำนึก ขาดการปฏิบัติหน้าที่ของตนทั้งภารกิจส่วนตัวและที่ได้รับมอบหมาย ยังขาดความสำนึกในหน้าที่ต่อตนเองและส่วนรวมการงานที่ได้รับมอบหมาย ชอบหลีกเลี่ยงงาน ไม่ค่อยทำตามคำแนะนำ คือร้อนชอบเบี่ยงหน้าที่ของตนเอง

ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง

1. สัมภาษณ์จากประเด็นที่ว่านักเรียนแสดงออกในลักษณะของการตัดสินใจในสิ่งที่ตนเห็นว่าถูกต้องอย่างไร สรุปผลการสัมภาษณ์ปัญหา ดังนี้

ปัญหาที่พบ นักเรียนส่วนมากแสดงออกโดยการกระทำตามมุมมองของตนเองและกล้าตัดสินใจแสดงออกโดยคำพูดและการกระทำออกมาตรง ๆ บางคนถึงเลไม่กล้าแสดงออกไม่ค่อยมีความมั่นใจในตนเองบางครั้งแสดงออกโดยทำทางว่าตนเองถูกต้องแล้วแต่คิดในสายตาผู้ใหญ่

2. สัมภาษณ์จากประเด็นที่ว่าท่านคิดว่านักเรียนกล้าแสดงออกในการคิด การพูด การกระทำ การออกความคิดเห็นในการกระทำใด ๆ มีความองอาจผึ่งผาย ไม่มีความลังเลหรือหวั่นวิตกในความสามารถของตนอย่างไร สรุปผลการสัมภาษณ์ปัญหาและแนวทางพัฒนา ดังนี้

ปัญหาที่พบ นักเรียนกล้าแสดงออกในการคิด การพูด การกระทำ การออกความคิดเห็นในการกระทำใด ๆ มีความองอาจผึ่งผาย ไม่มีความลังเลหรือหวั่นวิตกในความสามารถของตนในระดับดีส่วนใหญ่ยังขาดภาวะเป็นผู้นำในการคิด พูดหรือทำ เพราะขาดความเชื่อมั่นในตนเองกล้าแสดงออกพูด กล้าคิดเป็นบางอย่าง แต่ไม่กล้าแสดงด้านการกระทำไม่กล้าแสดงความคิดเห็นเพราะกลัวว่ามันจะไม่ถูกต้อง

ความเป็นผู้นำ

1. สัมภาษณ์จากประเด็นที่ว่านักเรียนมีกระบวนการกำหนด และจงใจคนเพื่อมุ่งไปสู่เป้าหมาย และการประสบความสำเร็จอย่างไร สรุปผลการสัมภาษณ์ปัญหา ดังนี้

ปัญหาที่พบ นักเรียนมีกระบวนการกำหนด และจูงใจคนเพื่อมุ่งไปสู่เป้าหมาย และการประสบความสำเร็จค่อนข้างน้อยไม่สามารถที่จะจูงใจคนเพื่อไปสู่เป้าหมายได้ ไม่มีภาวะความเป็นไม่ค่อยมีความเป็นผู้นำมากเพราะไม่ใส่ใจ ไม่มีการวางแผนไว้ล่วงหน้าใช้การแก้ปัญหาเฉพาะหน้าพูดโน้มน้าวให้คนอื่นทำตามไม่ค่อยจะได้

2. สัมภาษณ์จากประเด็นที่ว่า นักเรียนมีการใช้ความคิดสร้างสรรค์ และการจัดการทำงานอย่างไรสรุปผลการสัมภาษณ์ปัญหา ดังนี้

ปัญหาที่พบ นักเรียนมีการใช้ความคิดสร้างสรรค์ และการจัดการทำงานน้อยแต่ยังขาดการจัดการทำงานที่เป็นระบบแบบแผนจัดการอะไรไม่เป็นแบบแผนต้องคอยบอกคอยสอนคิดอะไรในแบบเดิม ๆ

3. สัมภาษณ์จากประเด็นที่ว่า นักเรียนมีการให้ความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงานจนบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้มีความเสียหาย ไม่ล่าเอียง ไม่มุ่งทำร้ายผู้อื่นอย่างไรสรุปผลการสัมภาษณ์ปัญหา ดังนี้

ปัญหาที่พบ นักเรียนมีการให้ความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงานจนบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้มีความเสียหาย ไม่ล่าเอียง ไม่มุ่งทำร้ายผู้อื่นค่อนข้างน้อย และยังมีบางส่วนที่ชอบเอาเปรียบเพื่อนเวลาทำงาน ไม่รู้จักหน้าที่ของตนเองมีความล่าเอียงบ้าง ยังไม่รู้จักเสียหายเท่าที่ควร ยังคงคิดเล่นในบางเรื่องอยู่เสียหายเป็นบางครั้งยังไม่ค่อยจะเสียหายเพื่อส่วนรวมด้านความซื่อสัตย์

1. สัมภาษณ์จากประเด็นที่ว่านักเรียนมีความประพฤติตรงและจริงใจ ไม่คิดคดทรยศ ไม่คดโกงและไม่หลอกลวงอย่างไร สรุปผลการสัมภาษณ์ปัญหา ดังนี้

ปัญหาที่พบ นักเรียนมีความประพฤติไม่ตรงกับการแสดงออกในบางครั้งนักเรียนพูดกับการกระทำไม่ตรงกัน โกหกเป็นบางครั้งบางครั้งว่ามีบ้างบางเวลาที่ชอบโกหกพ่อแม่เพื่อไม่ให้ตนเองถูกทำโทษไม่ซื่อสัตย์เป็นบางครั้ง ชอบโกหกในบางเรื่อง

2. สัมภาษณ์จากประเด็นที่ว่า นักเรียนเป็นคนตรง ประพฤติสิ่งใดก็ด้วยน้ำใจจริง ทั้งทางกาย วาจา ใจ ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น ทั้งต่อหน้าและลับหลังอย่างไร สรุปผลการสัมภาษณ์ปัญหา ดังนี้

ปัญหาที่พบ นักเรียนประพฤติเป็นคนตรง แต่กิริยาบางอย่างไม่ควรนำมาใช้ในโรงเรียน อาจเป็นเพราะสิ่งแวดล้อมรอบข้างมีความประพฤติไม่ตรงทั้งต่อหน้าและลับหลัง นักเรียนค่อนข้างจะพูดไม่รู้จักเด็ก ไม่รู้จักผู้ใหญ่ด้านคำพูดของนักเรียน ผู้ใหญ่ต้องเข้มงวดอย่างใกล้ชิดจัดการพูดจาพูดคำหยาบ ปากกับใจไม่ค่อยตรงกับการกระทำ

ด้านความตั้งใจ

1. สัมภาษณ์จากประเด็นที่ว่า นักเรียนมีความมุ่งมั่นที่ผลักดันให้ตนเองเพียรประกอบกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งด้วยความสนใจ เต็มใจอย่างสม่ำเสมออย่างไร สรุปผลการสัมภาษณ์ ปัญหา ดังนี้

ปัญหาที่พบ มีความมุ่งมั่นที่ผลักดันให้ตนเองมีความเพียรพยายามน้อย ให้ทำในสิ่งที่ตนเองชอบ ถนัด และรักในกิจกรรมนั้นยังไม่ค่อยเต็มใจทำ ไม่ค่อยให้ความร่วมมือ ไม่มีความสนใจในการทำงาน

2. สัมภาษณ์จากประเด็นที่ว่า นักเรียนมีการวางแผนล่วงหน้าก่อนลงมือทำ เพื่อให้การงานนั้นบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งใจอย่างไร สรุปผลการสัมภาษณ์ปัญหาและแนวทางพัฒนา ดังนี้

ปัญหาที่พบ นักเรียนไม่มีการวางแผนล่วงหน้าก่อนลงมือทำ เพื่อให้การงานนั้นบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งใจยังขาดทักษะการวางแผนการทำงาน ไม่มีการคิดวางแผนล่วงหน้า นึกอยากทำก็ทำเลยทำอะไรไม่ค่อยคิดไม่ชอบวางแผนในการทำงาน

ด้านความอดทน

1. สัมภาษณ์จากประเด็นที่ว่า นักเรียนมีการกระทำทุกอย่างด้วยความตั้งใจ สม่ำเสมอเป็นระยะเวลานาน โดยไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรคทั้งปวงอย่างไร สรุปผลการสัมภาษณ์ปัญหา ดังนี้

ปัญหาที่พบ นักเรียนมีการกระทำทุกอย่างด้วยความตั้งใจ สม่ำเสมอเป็นระยะเวลานาน โดยไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรคทั้งปวงน้อยทำอะไรไม่ค่อยจริงจังไม่สนใจและปล่อยปละละเลย มีความย่อท้อ ไม่ค่อยอดทนเจออุปสรรคมักบ่นว่าเบื่อ เหนื่อยต่อการทำงาน

2. สัมภาษณ์จากประเด็นที่ว่า นักเรียนมีความอดกลั้น รู้จักข่มใจในเวลาที่เหมาะสมกับเหตุการณ์ที่ยั่วยวนทุกรูปแบบอันจะทำให้เกิดความเสียหายหรือถลำลึกลงไปในความชั่วร้ายหรือความทุจริตทั้งปวง ความเข้มแข็ง ความบึกบึน ความหนักแน่นของจิตใจที่สามารถยืนหยัดต่อสู้การกระทบกระทั่งของสภาพการณ์และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยไม่แสดงอาการหวั่นไหวใด ๆ อย่างไม่สรุปผลการสัมภาษณ์ปัญหา ดังนี้

ปัญหาที่พบ นักเรียนไม่มีความอดกลั้น ไม่รู้จักข่มใจในเวลาที่เหมาะสมกับเหตุการณ์ที่ยั่วยวน ทุกรูปแบบบางครั้งมีโมโหบ้าง จนถึงขั้นทำร้ายเพื่อนหรือคนรอบข้าง

แนวทางการพัฒนาการสร้างควมมีวินัยของนักเรียนโรงเรียนบ้านสูงเจริญ สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ในแต่ละด้าน มีดังนี้

ด้านความรับผิดชอบ

1. จากข้อคำถามที่ว่านักเรียนมีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะทำการปฏิบัติหน้าที่
ด้วยความผูกพันและมีความละเอียดรอบคอบอย่างไร สรุปผลแนวทางพัฒนา ดังนี้

แนวทางพัฒนา คือ ส่งเสริมให้มีความร่วมมือในการจัดกิจกรรมการสร้างสรรค์วินัยด้าน
ความรับผิดชอบ โดยการอบรมสัมมนาสร้างแรงจูงใจให้เด็กเห็นความสำคัญและข้อตกลงร่วมกัน
วางแผนการทำงานเป็นขั้นตอน มีลำดับขั้นตอนตั้งแต่เริ่มแรก ฝึกให้เด็กปฏิบัติหน้าที่ของตน
ด้วยความตั้งใจและทำให้รอบคอบให้ตั้งใจทำงานที่รับผิดชอบให้ได้มีการควบคุมอย่างใกล้ชิด
ต้องสอนบ่อย ๆ มีกฎกติกา มีข้อตกลง

2. จากข้อคำถามที่ว่า นักเรียนยอมรับผลการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้บรรลุ
สำเร็จตามความมุ่งหมายและมีความพยายามที่จะปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้นอย่างไร
สรุปผลแนวทางพัฒนา ดังนี้

แนวทางพัฒนา คือ สร้างความตระหนักในผลของการกระทำให้นักเรียนเห็นผลของ
การกระทำดีหรือไม่ดีอย่างเด่นชัด ครูต้องเข้มงวดตามข้อตกลงร่วมกัน ให้นักเรียน
มีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง ให้รางวัลหรือลงโทษ ต้องมีการควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด
มีข้อตกลง คอยบอกคอยสอนให้เขาตั้งใจทำหน้าที่ที่มอบหมายให้สำเร็จ ซึ่งข้อถูกข้อผิดให้เขารู้

3. จากข้อคำถามที่ว่า นักเรียนมีความสำนึกและการปฏิบัติหน้าที่ของตนทั้งที่เป็นภารกิจ
ส่วนตัว ภารกิจที่ได้รับมอบหมาย และภารกิจทางสังคมโดยจะต้องกระทำจนบรรลุผลสำเร็จ
ไม่หลีกเลี่ยงภาระหน้าที่ดังกล่าว และยอมรับผลในการกระทำของตนอย่างไร สรุปผลแนวทาง
พัฒนา ดังนี้

แนวทางพัฒนา คือ จัดให้มีการอบรมพัฒนาด้านการมีความสำนึกและปฏิบัติหน้าที่
ของตน และยกตัวอย่างผลของการไม่รับผิดชอบในหน้าที่ของตนส่งเสริมการแสดงออกในด้าน
ความสำนึกและการปฏิบัติหน้าที่ของตนที่เป็นเชิงบวกโดยการชมเชย ยกย่อง ปลูกฝังจิตสำนึกที่ดี
ให้กับนักเรียนในเรื่องการทำงาน ความรับผิดชอบ รู้จักหน้าที่ของตนเองที่ต้องทำ ให้ทำกิจกรรม
กลุ่มเพื่อให้รับผิดชอบร่วมกันต้องมีการจัดบำเพ็ญประโยชน์ต่อสาธารณะ มีการลงโทษ
เป็นครั้งเป็นคราว ทำกฎกติกาข้อบังคับ

ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง

1. จากข้อคำถามที่ว่านักเรียนแสดงออกในลักษณะของการตัดสินใจในสิ่งที่ตนเห็นว่า
ถูกต้องอย่างไร สรุปผลแนวทางพัฒนา ดังนี้

แนวทางพัฒนา คือ ส่งเสริมให้มีการเป็นผู้นำและจัดกิจกรรมให้เขาได้แสดงออกจัดทำโครงการที่ฝึกภาวะความเป็นผู้นำและจัดกิจกรรมให้เขาได้แสดงออกตามวาระต่าง ๆ ที่เป็นกิจกรรมเชิงบวกหรือทำกิจกรรมกลุ่มที่มีการคิดหรือตัดสินใจในทางที่ถูกต้องฝึกทักษะด้านความเป็นผู้นำให้รู้จักใช้เหตุผลและยอมรับฟังผู้อื่น ให้กำลังใจแก่เด็ก ยกตัวอย่างที่ดี มีการฝึกอบรมให้มีสัมมาคารวะ

2. จากข้อคำถามที่ว่าท่านคิดว่านักเรียนกล้าแสดงออกในการคิด การพูด การกระทำการออกความคิดเห็นในการกระทำใด ๆ มีความองอาจผึ่งผาย ไม่มีความลังเลหรือหวั่นวิตกในความสามารถของตนอย่างไร สรุปผลแนวทางพัฒนา ดังนี้

แนวทางพัฒนา คือ มีการให้นักเรียนได้ร่วมกิจกรรมในการเรียนการสอน ร่วมอภิปรายในชั้นเรียนกล้าแสดงออกในกิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ เน้นการแสดงความคิดเห็น การอภิปรายและการนำเสนอหน้าชั้นเรียนให้ทำในสิ่งที่ตนเองชอบและถนัดส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมฝึกการเป็นผู้นำ ทำกิจกรรมบ่อย ๆ ให้เขาได้กล้าพูด กล้าทำและกล้าออกความคิดเห็นในสถานการณ์ต่าง ๆ มีคนคอยแนะนำส่งเสริมมีรุ่นพี่ที่เป็นแบบอย่างในการกระทำที่ดี

ด้านความเป็นผู้นำ

1. จากข้อคำถามที่ว่านักเรียนมีกระบวนการกำหนด และจุดใจคนเพื่อมุ่งไปสู่เป้าหมายและการประสบความสำเร็จอย่างไร สรุปผลแนวทางพัฒนา ดังนี้

แนวทางพัฒนา คือ ให้นักเรียนได้แสดงความสามารถตามที่ตนเองถนัดเพื่อไปสู่การประสบความสำเร็จตามโอกาสฝึกภาวะความเป็นผู้นำ ผู้ตามในกระบวนการเรียนการสอนและการแข่งขันทักษะทางวิชาการ ส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนได้แสดงออกตามความสนใจความสามารถของตนเองได้เต็มศักยภาพ ให้นักเรียนแสดงความสามารถและสร้างเป้าหมายที่ชัดเจนมีการวางแผนงานที่จะทำเพื่อจะบรรลุเป้าหมายว่าต้องทำตามขั้นตอนอย่างไรการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ เสริมสร้างการพูดให้นักเรียนได้กล้าคิดกล้าตัดสินใจจะได้มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีเวทีหรือสถานการณ์ให้เขาได้เป็นผู้นำ

2. จากข้อคำถามที่ว่า นักเรียนมีการใช้ความคิดสร้างสรรค์ และการจัดการทำงานอย่างไร สรุปผลแนวทางพัฒนา ดังนี้

แนวทางพัฒนา คือ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้สร้างสรรค์ในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย ส่งเสริมสนับสนุนให้แหล่งความรู้ที่มีในโรงเรียนรอบตัว เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ได้มากที่สุดในการเรียนการสอนโดยเน้นทักษะการปฏิบัติจริง เน้นการคิดกระบวนการ โครงการแผนงานใหม่ ๆ อย่างเป็นระบบ การทำงานให้มีแผนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์และสร้างสรรค์ฝึกการคิด

การทำงานให้เป็นระบบ ผู้ใหญ่ควรรู้ให้คำแนะนำให้ดูสื่อเปิดโลกทัศน์ใหม่ ๆ พาไปเปิดหูเปิดตา พาไปพบเจอสิ่งต่าง ๆ ทดลองเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ จัดการทำงานให้เป็นระเบียบ

3. จากข้อคำถามที่ว่า นักเรียนมีการให้ความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงานจนบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้มีความเสียหาย ไม่ล่าเอียง ไม่มุ่งทำร้ายผู้อื่นอย่างไร สรุปผลแนวทางการพัฒนา ดังนี้

แนวทางการพัฒนา คือ ส่งเสริมให้รางวัลและให้เห็นประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก ให้ตระหนักถึงหน้าที่รับผิดชอบของแต่ละคนให้คำชมชมและคอยคำนิส่วนที่ไม่ทำงาน ให้ตระหนักถึงความรับผิดชอบ เสียสละไม่เกี่ยงงานร่วมมือร่วมใจในการทำงานไม่เอาเปรียบ เพื่อนร่วมงานให้นักเรียนรู้จักหน้าที่ของตนเอง สอนให้รู้จักแบ่งปัน สิ่งไหนควรทำไม่ควรทำ ให้รู้จักเสียสละ และรู้จักช่วยเหลือผู้อื่นบำเพ็ญประโยชน์เพื่อส่วนรวมมีแบบอย่างที่ดีจากรุ่นพี่หรือแบบอย่างที่ดีจากผู้ใหญ่

ด้านความซื่อสัตย์

1. จากข้อคำถามที่ว่านักเรียนมีความประพฤติตรงและจริงใจ ไม่คิดคดทรยศ ไม่คดโกง และไม่หลอกลวงอย่างไร สรุปผลแนวทางการพัฒนา ดังนี้

แนวทางการพัฒนา คือ ให้มีการฝึกรบมสอดแทรกเรื่องคุณธรรมทุกครั้งที่มีโอกาส การแสดงออกที่เป็นแบบอย่างที่ดี มุ่งเน้นปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ให้เกิดกับเด็ก ตลอดเวลาเมื่อมีโอกาส มีการสอนสอดแทรกหลักธรรม ให้ประพฤติปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียนอย่างเคร่งครัดฝึกให้นักเรียนมีความซื่อสัตย์ต่อตนเองก่อน ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ผู้ใหญ่หรือครูควรควบคุมอย่างใกล้ชิด ยกตัวอย่างที่ดีให้เห็น สอนไม่ให้คดโกงผู้อื่นลงโทษหรือให้รางวัล ผู้ใหญ่ต้องเข้มงวด ยกตัวอย่างที่ดีประกอบ สร้างให้มีจิตสำนึกอย่างที่ดีควร สร้างกฎกติกา กับตนเอง

2. จากข้อคำถามที่ว่า นักเรียนเป็นคนตรง ประพฤติสิ่งใดก็ด้วยน้ำใสใจจริง ทั้งทางกาย วาจา ใจ ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น ทั้งต่อหน้าและลับหลังอย่างไร สรุปผลแนวทางการพัฒนา ดังนี้

แนวทางการพัฒนา คือ สอนให้รู้จักสัมมาคารวะ สอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมส่งเสริมให้กำลังใจ และให้รางวัล เพื่อคนอื่นจะได้ยึดเอาเป็นแบบอย่าง วางกรอบระเบียบระบบแบบแผนในการให้นักเรียนประพฤติตรงตามระเบียบของโรงเรียนรู้จักคุณค่าของการทำความดีและรักษาความดีนั้นไว้ให้ได้ตลอดไปให้คิดตามหลักธรรม มีการอบรมทางคุณธรรมจริยธรรม ผู้ใหญ่ต้องควบคุมดูแล และให้คำแนะนำในทางที่ถูกต้อง อาจมีบ้างที่ต้องลงโทษอย่างจริงจังบอกสอนในทางที่ถูกที่ควรให้รู้จักสัมมาคารวะยกตัวอย่างให้เห็น มีกฎข้อบังคับแบบจริงจัง

ด้านความตั้งใจ

1. จากข้อคำถามที่ว่า นักเรียนมีความมุ่งมั่นที่ผลักดันให้ตนเองเพียรประกอบกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งด้วยความสนใจ เต็มใจอย่างสม่ำเสมออย่างไร สรุปผลแนวทางการพัฒนา ดังนี้

แนวทางการพัฒนา คือ มีสิ่งจูงใจให้นักเรียนสนใจหรือรางวัลสำหรับความเพียรแก่เขาให้กำลังใจ รุ่นพี่ต้องเป็นแบบอย่างที่ดี ให้คำปรึกษา ตั้งกฎกติกา ส่งเสริมสนับสนุนในสิ่งที่ถูกและดี

2. จากข้อคำถามที่ว่า นักเรียนมีการวางแผนล่วงหน้าก่อนลงมือทำ เพื่อให้การงานนั้นบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งใจอย่างไร สรุปผลแนวทางการพัฒนา ดังนี้

แนวทางการพัฒนา คือ มีกิจกรรมให้เด็กทำและคิดเพื่อฝึกให้วางแผนในการทำงาน และให้เด็กลงมือทำด้วยตนเอง คอยแนะนำส่งเสริมให้รู้จักตั้งเป้าหมายในการทำงาน บริหารเวลา ให้เป็นกำหนดกิจกรรมให้นักเรียนทำบ่อย ๆ และให้หัดวางแผนขั้นตอนในการทำงานให้ละเอียด และให้ปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ให้เรียงลำดับก่อนลงมือทำงาน ฝึกให้มีการทำงานเป็นลำดับขั้นตอน จัดลำดับความสำคัญของงาน

ด้านความอดทน

1. จากข้อคำถามที่ว่า นักเรียนมีการกระทำทุกอย่างด้วยความตั้งใจ สม่ำเสมอเป็นระยะเวลาโดยไม่มีย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรคทั้งปวงอย่างไร สรุปผลแนวทางการพัฒนา ดังนี้

แนวทางการพัฒนา คือ จัดให้มีกิจกรรมร่วมกัน ส่งเสริมด้านความอดทนไม่ให้ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรคที่ผ่านเข้ามาในชีวิตฝึกด้านการมีความอดทน ฝึกให้นักเรียนได้ทำในสิ่งที่เขาชอบและมีความสุขให้ทำงานแบบอิสระ ในงานที่ชอบมอบหมายงานที่ยากขึ้น ให้รู้จักเจอสถานการณ์ที่ยากขึ้น ตั้งกฎกติกาในการทำงานฝึกฝนทำบ่อย ๆ ให้รู้จักความยากลำบาก

2. จากข้อคำถามที่ว่า นักเรียนมีความอดทน รู้จักข่มใจในเวลาที่เหมาะสมกับเหตุการณ์ที่ยั่ววนทุกรูปแบบอันจะทำให้เกิดความเสียหายหรือถดถอยลงไปในความชั่วร้ายหรือความทุจริตทั้งปวง ความเข้มแข็ง ความบึกบึน ความหนักแน่นของจิตใจที่สามารถยืนหยัดต่อสู้ การกระทบกระทั่งของสภาพการณ์และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยไม่แสดงอาการหวั่นไหวใด ๆ อย่างไม่สรุปผลแนวทางการพัฒนา ดังนี้

แนวทางการพัฒนา คือ ส่งเสริม ฝึกให้เด็กได้ทำกิจกรรมที่มีการแข่งขัน รู้จักแพ้ รู้จักชนะ และรู้จักอภัย หากิจกรรมที่ปลูกฝังให้เด็กได้รู้จักการเรียนรู้ การอดทนอดกลั้นต่อปัญหาต่าง ๆ ฝึกกิจกรรมให้นักเรียนได้เผชิญกับสิ่งยั่ววนต่าง ๆ แล้วให้นักเรียนหาทางออก โดยคอยให้คำแนะนำ หรือสอนธรรมะเพิ่มขึ้นฝึกให้ข่มใจรู้จักระงับอารมณ์ สอนให้พยายามยับยั้งชั่งใจและหนักแน่น ให้รู้จักการใช้เหตุใช้ผล ให้รู้จักผิดรู้จักถูก อบรมพัฒนาจิตใจให้เย็นลงลงโทษหรือให้รางวัล พยายามหลีกเลี่ยงไม่ได้เถียง หรือหลีกเลี่ยงจากสถานการณ์นั้น ๆ

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาปัญหาและแนวทางพัฒนาความมีวินัยของนักเรียนโรงเรียนบ้านสูงเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเขียงเทรา เขต 2 มีประเด็นสำคัญในการอภิปรายผลโดยใช้แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมในบทที่ 2 โดยแบ่งเป็นออกเป็นทั้งหมด 6 ด้าน ดังนี้

การสร้างควมมีวินัยของนักเรียนโรงเรียนบ้านสูงเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเขียงเทรา เขต 2 ในแต่ละด้าน มีดังนี้

ด้านความรับผิดชอบ

ปัญหานักเรียนขาดความมุ่งมั่นตั้งใจในการทำงาน ขาดความละเอียดรอบคอบในการทำงาน ไม่มีความรับผิดชอบ ไม่ค่อยมีระเบียบในตัวเอง ผลงานที่ได้ไม่มีคุณภาพ นักเรียนไม่ยอมรับ และไม่มีความพยายามที่จะปรับปรุงตนเอง มีความพยายามค่อนข้างน้อย ขี้เกียจ ไม่ตั้งใจ ไม่ให้ความสำคัญกับหน้าที่ของตนไม่ค่อยจะปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้บรรลุสำเร็จตามความมุ่งหมาย ไม่มีความพยายามในการปรับปรุงตนเอง ไม่ยอมรับผิดในเวลาที่ทำผิด ขาดความเอาใจใส่ในหน้าที่ของตนเอง นักเรียนบางส่วนไม่มีความสำนึก ขาดการปฏิบัติหน้าที่ของตนทั้งภารกิจส่วนตัวและที่ได้รับมอบหมาย ยังขาดความสำนึกในหน้าที่ต่อตนเองและส่วนรวมการงานที่ได้รับมอบหมาย ชอบหลีกเลี่ยงงาน ไม่ค่อยทำตามคำแนะนำ คือร้อนชอบเบี่ยงหน้าที่ของตนเอง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะขาดการเสริมแรง รวมทั้งนักเรียนไม่เห็นความสำคัญของงานที่ได้รับมอบหมาย ดังที่ สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต (2543) กล่าวว่า นักจิตวิทยาได้เสนอวิธีการปรับพฤติกรรมของนักเรียนโดยเน้นการให้รางวัลแทนการลงโทษ ซึ่งใช้ทฤษฎีหลักการเรียนรู้มาประยุกต์ใช้กับพฤติกรรมของมนุษย์ สกินเนอร์นักจิตวิทยาที่สนใจในการปรับพฤติกรรมมีความเชื่อว่า อินทรีย์เมื่อกระทำพฤติกรรมหนึ่งแล้วได้รับการเสริมแรง แนวโน้มที่จะกระทำพฤติกรรมนั้นบ่อยครั้งขึ้น แต่ถ้าพฤติกรรมนั้นไม่ได้รับการเสริมแรงพฤติกรรมนั้นจะมีความถี่ลดลงจนหายไป นอกจากนี้ยัง พบว่า อัตราการตอบสนองในพฤติกรรมที่พึงประสงค์จะเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจนมากในระยะเวลาที่ได้รับเสริมแรง สอดคล้องกับ สยาม ปิยะนราทร (2539) ที่กล่าวว่า ปัญหาเกี่ยวกับวินัยในนักเรียนพฤติกรรมที่แสดงออกในลักษณะที่ไม่สนใจเรียน ไม่ส่งงาน มาโรงเรียนสาย การแต่งกายไม่เรียบร้อย ขาดเรียน หนีเรียน ขาดความรับผิดชอบในหน้าที่ตนเอง

ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง

นักเรียนส่วนมากแสดงออกโดยการกระทำตามมุมมองของตนเองและกล้าตัดสินใจ แสดงออกโดยคำพูดและการกระทำออกมาตรง ๆ บางคนถึงเลไม่กล้าแสดงออก ไม่ค่อยมีความมั่นใจในตนเองบางครั้งแสดงออกโดยทำทางว่าตนเองถูกต้องแล้ว แต่ผิดในสายตาผู้ใหญ่

นักเรียนกล้าแสดงออกในการคิด การพูด การกระทำ การออกความคิดเห็นในการกระทำใด ๆ มีความมองอาจฝืดผาย ไม่มีความกล้าหรือหวั่นวิตกในความสามารถของตนในระดับดีส่วนใหญ่ ยังขาดภาวะเป็นผู้นำในการคิด พูดหรือทำ เพราะขาดความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าแสดงออก กล้าพูด กล้าคิดเป็นบางอย่าง แต่ไม่กล้าแสดงด้านการกระทำไม่กล้าแสดงความคิดเห็นเพราะกลัวว่ามันจะไม่ถูกต้องอาจเป็นเพราะสิ่งแวดล้อมในครอบครัว โรงเรียนหรือขาดความภูมิใจในตนเอง ดังที่ มาสโลว์ กล่าวว่า ความเชื่อมั่นในตนเองนั้นสามารถปลูกฝังให้เกิดขึ้นได้เพราะคนทุกคนในสังคม มีความปรารถนาที่จะได้รับความสำเร็จ มีความภาคภูมิใจในตนเองต้องการให้คนอื่นยอมรับนับถือ ในความสำเร็จของตนเอง ถ้าความต้องการนี้ได้รับการตอบสนองอย่างเพียงพอจะทำให้บุคคลนั้น มีความเชื่อมั่นในตนเอง (Maslow, 1954, p. 411) ซึ่งสอดคล้องกับ อีริกสัน (Erikson) ที่กล่าวว่า สิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อพัฒนาการของเด็กถ้าเด็กอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่มีความสุขก็จะทำให้เด็ก มองโลกในแง่ดีมีความเชื่อมั่นในตนเองและเกิดความไว้วางใจคนอื่น (Erikson, 1975, pp. 220-222) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นิพนธ์ ภูพันธ์ (2550) บัณฑิตที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการกระทำผิด วินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาลำปางนันทนเขตบางขุนเทียน พบว่า นักเรียนไม่กล้าแสดงความคิดเห็นของตนเองเพราะกลัวเพื่อนไม่ยอมรับ ไม่กล้าซักถามครู เมื่อมีปัญหาในบทเรียน ทำการบ้านไม่ได้ขี้มสมุดเพื่อนมาลอก และชอบหยอกล้อและเล่นกัน ขณะครูสอน

ด้านความเป็นผู้นำ

นักเรียนมีกระบวนการกำหนด และจงใจคนเพื่อมุ่งไปสู่เป้าหมาย และการประสบความสำเร็จค่อนข้างน้อยไม่สามารถที่จะจงใจคนเพื่อไปสู่เป้าหมายได้ ไม่มีภาวะความเป็นผู้นำ เพราะไม่ใส่ใจ ไม่มีการวางแผนไว้ล่วงหน้าใช้การแก้ปัญหาเฉพาะหน้าพูดโน้มน้าวให้คนอื่นทำตามไม่ค่อยจะได้ นักเรียนมีการใช้ความคิดสร้างสรรค์ และการจัดการทำงานน้อยแต่ยังขาดการจัดการทำงานที่เป็นระบบแบบแผนจัดการอะไรไม่เป็นแบบแผนต้องคอยบอกคอยสอนคิดอะไรในแบบเดิม ๆ นักเรียนมีการให้ความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงานจนบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้มีความเสียสละ ไม่ลำเอียง ไม่มุ่งทำร้ายผู้อื่นค่อนข้างน้อย และยังมีบางส่วนที่ชอบเอาเปรียบเพื่อนเวลาทำงาน ไม่รู้จักหน้าที่ของตนเองมีความลำเอียงบ้าง ยังไม่รู้จักเสียสละเท่าที่ควร ยังคงคิดเล่นในบางเรื่องอยู่เสียสละเป็นบางครั้งยังไม่ค่อยจะเสียสละเพื่อส่วนรวม อาจเป็นเพราะนักเรียนขาดการอบรมพัฒนาเรื่องภาวะผู้นำ ขาดทักษะสำคัญของผู้นำ และมีพฤติกรรมทำตามเพื่อน ดังที่ Bennis (1991) กล่าวว่า ภาวะผู้นำไม่ได้มีมาแต่กำเนิดแต่เป็นสิ่งที่สามารถเรียนรู้และพัฒนาให้เกิดขึ้นได้ รวมถึง พิชัย เสียงมจิตต์ (2542) ที่กล่าวว่า ปัจจัยที่เป็นปัญหาทางวินัยนักเรียนตัวนักเรียนเองให้เพื่อนมีอิทธิพลในความรู้สึกรู้สึกนึกคิด ไม่สามารถที่จะแสดงออกทางความคิดเห็น

เป็นของตัวเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรชร กิตติชนม์วัช, วลัยพร ศิริภิรมย์ และพฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์ (2557) ได้ทำวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนประถมศึกษา โดยเปรียบเทียบภาวะผู้นำระหว่างโรงเรียนประถมศึกษาทั่วไปกับโรงเรียนต้นแบบสภานักเรียน พบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนประถมศึกษาในโรงเรียนต้นแบบสภานักเรียนมีค่าเฉลี่ย โดยภาพรวมสูงกว่าโรงเรียนประถมศึกษาทั่วไป

ด้านความซื่อสัตย์

นักเรียนมีความประพฤติไม่ตรงกับการแสดงออกที่สมควร ในบางครั้งนักเรียนพูดกับการกระทำไม่ตรงกัน โทกเป็นบางครั้งบางครั้งมีบ้างเวลาที่ชอบโทกพ่อแม่เพื่อไม่ให้ตนเองถูกทำโทษ ไม่ซื่อสัตย์เป็นบางครั้ง ชอบโทกในบางเรื่อง นักเรียนประพฤติเป็นคนตรง แต่กิริยาบางอย่างไม่ควรนำมาใช้ในโรงเรียนอาจเป็นเพราะสิ่งแวดล้อมรอบข้างมีความประพฤติไม่ตรงทั้งต่อหน้าและลับหลัง นักเรียนค่อนข้างจะพูดไม่รู้จักเด็กไม่รู้จักผู้ใหญ่ด้านคำพูดของนักเรียน ผู้ใหญ่ต้องเข้มงวดอย่างใกล้ชิดการพูดจาพูดคำหยาบ ปากกับใจไม่ค่อยตรงกับการกระทำ อาจเป็นเพราะนักเรียนขาดความตระหนักในความสำคัญของความซื่อสัตย์ ขาดการอบรมเชิงเหตุผลหรือรูปแบบที่เหมาะสม ดังที่ ประณาท เทียนสี (2556) ได้กล่าวว่า หลักการสอนศาสนา ศิลปธรรมจริยธรรม ต้องให้นักเรียนเข้าใจเหตุและผล นักเรียนต้องคิดเป็น สามารถตัดสินใจว่าจะเลือกปฏิบัติอย่างไรให้ถูกต้องเหมาะสมมีการสอนโดยการใช้บุคคลเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิศมัย เทียนทอง (2553) ได้ศึกษาวิจัยผลการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียน โรงเรียนบ้านเขามะกา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 ผลการศึกษา พบว่า หลังใช้โครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต นักเรียนมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงดีขึ้น และผลการปฏิบัติตนเองของนักเรียนด้านความซื่อสัตย์สุจริต พบว่า นักเรียนมีคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตทั้งทางด้านกาย วาจา ใจ อีกทั้งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วิวัฒน์ อัสวานิชย์ (2523) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวินัยกับความซื่อสัตย์ของเด็กไทย พบว่า เด็กนักเรียนระดับชั้นที่ต่างกันจะมีวินัยในตนเองไม่แตกต่างกัน แต่มีความซื่อสัตย์แตกต่างกัน

ด้านความตั้งใจ

นักเรียนมีความมุ่งมั่นที่ผลักดันให้ตนเองมีความเพียรพยายามน้อย ให้ทำในสิ่งที่ตนเองชอบ ถนัด และรักในกิจกรรมนั้นยังไม่ค่อยเต็มใจทำ ไม่ค่อยให้ความร่วมมือ ไม่มีความสนใจในการทำงาน นักเรียนไม่มีการวางแผนล่วงหน้าก่อนลงมือทำ เพื่อให้การงานนั้นบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งใจขาดทักษะการวางแผนการทำงาน ไม่มีการคิดวางแผนล่วงหน้าก็อยากทำก็ทำเลย ทำอะไรไม่ค่อยคิด ไม่ชอบวางแผนในการทำงาน อาจเป็นเพราะนักเรียนขาดแรงจูงใจ

การสนับสนุนของครอบครัว ดังที่ ทิพย์วรรณ สุขใจรุ่งวัฒนา และธีรศักดิ์ อุ่นอารมณ์เลิศ (2553) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม พบว่าบรรยากาศทางการเรียนสภาพในห้องเรียนมีอากาศร้อนและเกิดความรู้สึกอึดอัดสื่อประกอบ การเรียนการสอนน้อย ทำให้บรรยากาศในการเรียนไม่น่าสนใจ ขณะที่ ครูสอนนักเรียนไม่สนใจเรียน ไม่ตั้งใจเรียนอีกทั้ง คุยส่งเสียงดังรบกวนการเรียนของเพื่อนและครูสอน โดยที่มีนักเรียนบางส่วนไม่เข้าใจในเนื้อหา ปัญหาอุปสรรค คือการสนับสนุนของครอบครัว ผู้ปกครอง ให้การสนับสนุนเงินเพื่อต้องการให้นักเรียนประสบความสำเร็จแต่ผู้ปกครองไม่มีเวลาให้กับ นักเรียน ทำให้นักเรียนกดดันกับการเรียนและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วุฒิสักดิ์ ธีระวิทย์ (2550) เรื่อง ปัญหาความมีวินัยในตนเองของนักเรียน โรงเรียนศรีราชา พบว่า นักเรียน โรงเรียนศรีราชา ช่วงชั้นที่ 3 มีวินัยด้านความตั้งใจระดับค่อนข้างสูง นักเรียนมีความตั้งใจในการทำงานเพื่อให้สำเร็จไปด้วยดี อาจเป็นเพราะ โรงเรียนจำลองบทบาทหน้าที่ของสมาชิกมนัสคมให้นักเรียนได้ฝึกอบรมเพื่อเป็นผู้ใหญ่ในภายภาคหน้า

ด้านความอดทน

นักเรียนมีการกระทำทุกอย่างด้วยความตั้งใจ สม่ำเสมอเป็นระยะเวลาโดยไม่มีย่อหื้อต่อปัญหาและอุปสรรคทั้งปวงน้อย ทำอะไรไม่ค่อยจริงจัง ไม่สนใจและปล่อยปละละเลย มีความย่อหื้อ ไม่ค่อยอดทนเจออุปสรรคมักบ่นว่าเบื่อ เหนื่อยต่อการทำงาน นักเรียนไม่มีความอดทน ไม่รู้จักข้มใจในเวลาที่เหมาะสมกับเหตุการณ์ที่ช่วยวน ทุกรูปแบบบางครั้งมีโมโหบ้าง จนถึงขั้นทำร้ายเพื่อนหรือคนรอบข้าง อาจเป็นเพราะพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัวและการสร้างประสบการณ์ การฝึกอบรมที่นักเรียนได้รับจากสถานศึกษา ดังที่ โกศล เข้มกาญจนวัฒน์ (2552) ได้กล่าวว่าการวางรากฐาน การมีวินัยในตนเองต้องเริ่มที่วัยเด็ก การอบรมเลี้ยงดูมีผลต่อการมีวินัยในตนเองของเด็ก นอกจากนี้แล้ว การจัดกิจกรรมใน โรงเรียน การสอนของครูก็มีส่วนส่งเสริมให้นักเรียนมีวินัยเช่นกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิรัชช แสงสว่าง (2556) การศึกษาปัญหาวินัยของนักเรียน โรงเรียนตราษตระการคุณ พบว่า ด้านความอดทน ของนักเรียนมีความอดทนอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านความตั้งใจ และด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ของนักเรียนอยู่ในระดับมากเช่นกัน ซึ่งอาจแสดงให้เห็นว่านักเรียน โรงเรียนตราษตระการคุณมีความมีวินัยอยู่ในระดับมาก

**แนวทางการพัฒนาการสร้างควมมีวินัยของนักเรียนโรงเรียนบ้านสูงเจริญ สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 ในแต่ละด้าน มีดังนี้**

ด้านความรับผิดชอบ

แนวทางการพัฒนา คือ ส่งเสริมให้มีความร่วมมือในการจัดกิจกรรมการสร้างสรรค์
วินัยนักเรียน ด้านความรับผิดชอบ โดยการอบรมสัมมนาสร้างแรงจูงใจให้เด็กเห็นความสำคัญและ
ข้อตกลงร่วมกัน วางแผนการทำงานเป็นขั้นตอน มีลำดับขั้นตอนตั้งแต่เริ่มแรก ฝึกให้เด็กปฏิบัติ
หน้าที่ของตนด้วยความตั้งใจและทำให้รอบคอบให้ตั้งใจทำงานที่รับผิดชอบให้ได้มีการควบคุม
อย่างใกล้ชิดต้องสอนบ่อย ๆ มีกฎกติกา มีข้อตกลง สร้างความตระหนักในผลของการกระทำให้
นักเรียนเห็นผลของการกระทำดีหรือไม่ดีอย่างเด่นชัด ครูต้องเข้มงวดตามข้อตกลงร่วมกัน ให้
นักเรียนมีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง ให้รางวัลหรือลงโทษ ต้องมีการควบคุมดูแลอย่าง
ใกล้ชิด มีข้อตกลง คอยบอกคอยสอนให้เขาตั้งใจทำหน้าที่ที่มอบหมายให้สำเร็จ ซึ่งข้อถูกข้อผิดให้
เขารับรู้ จัดให้มีการอบรมพัฒนาด้านการมีความสำนึกและปฏิบัติหน้าที่ของตน ดังที่ Browne and
Cohn (1958, p. 58) กล่าวถึงลักษณะความรับผิดชอบว่า หมายถึง ความคิดริเริ่มความไม่ย่อท้อต่อ
อุปสรรคการทำงานอย่างแข็งขัน มีความเชื่อมั่นในตนเองมีความปรารถนาที่จะทำงานให้ได้ดีกว่า
เดิม ผู้ที่มีความรับผิดชอบต้องเป็นผู้ที่สามารถปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมาย
มีความซื่อสัตย์สุจริตและตรงต่อเวลา ให้ทำกิจกรรมกลุ่มเพื่อให้รับผิดชอบร่วมกันต้องมีการจัด
บำเพ็ญประโยชน์ต่อสาธารณะ มีการลงโทษเป็นครั้งเป็นคราว ทำกฎกติกาข้อบังคับ และสอดคล้อง
กับผลการวิจัยของ แสงวัน ทองทิพย์ (2552) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาความมีวินัยในตนเองของ
นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนชุมชนบ้านอสี อำเภอลำทะลุ จังหวัดเลย ผลการวิจัย พบว่า นักเรียน
ที่ได้รับการพัฒนาความมีวินัยที่ปฏิบัติตามกฎระเบียบมีความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
มากขึ้น ทั้งนี้ได้ยกตัวอย่างผลของการไม่รับผิดชอบในหน้าที่ของตนส่งเสริมการแสดงออกในด้าน
ความสำนึกและการปฏิบัติหน้าที่ของตนที่เป็นเชิงบวกโดยการชมเชย ยกย่อง ปลุกฝังจิตสำนึกที่ดี
ให้กับนักเรียนในเรื่องการทำงาน ความรับผิดชอบ รู้จักหน้าที่ของตนเองที่ต้อง สอดคล้องกับ
ผลงานวิจัยของ บุญเหลือ ทาไชสง (2547) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาความมีวินัยในตนเองของ
นักเรียน โรงเรียนมัธยมด่านขุนทด อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัย พบว่า

- 1) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูขาดการสอดแทรกส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและ
ความมีวินัยในตนเอง ให้แก่นักเรียน นักเรียนขาดความตระหนักถึงความสำคัญของความรับผิดชอบ
และความสามัคคี ระบบการกำกับ ติดตามแบบมีส่วนร่วมขาดประสิทธิภาพ 2) วิธีการพัฒนา
ความมีวินัยในตนเองของนักเรียนประกอบด้วย กิจกรรมสถานักเรียน ได้แก่ กิจกรรมประชุมชี้แจง
กำหนดบทบาทและสร้างความตระหนัก กิจกรรมปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ กิจกรรมยกย่องคนดี

และกิจกรรมชมรม ได้แก่ กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ และกิจกรรมชมรมกีฬา 3) ผลการพัฒนาความมีวินัยในตนเองของนักเรียน นักเรียนมีพฤติกรรมด้านความรับผิดชอบและความสามัคคี หลังเรียนมากกว่าก่อนเรียน และการปฏิบัติงานผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมทุกขั้นตอน ส่งผลให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จตามความมุ่งหมายของการศึกษา

ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง

แนวทางพัฒนา คือ ส่งเสริมให้มีภาวะการเป็นผู้นำและจัดกิจกรรมให้เขาได้แสดงออก จัดทำโครงการที่ฝึกภาวะความเป็นผู้นำและจัดกิจกรรมให้เขาได้แสดงออกตามวาระต่าง ๆ ที่เป็นกิจกรรมเชิงบวกหรือทำกิจกรรมกลุ่มที่มีการคิดหรือตัดสินใจในทางที่ถูกต้อง ฝึกทักษะด้านความเป็นผู้นำ ให้รู้จักใช้เหตุผลและยอมรับฟังผู้อื่น ให้กำลังใจแก่เด็ก ยกตัวอย่างที่ดี มีการฝึกอบรมให้มีสัมมาคารวะ และมีการให้นักเรียนได้ร่วมกิจกรรมในการเรียนการสอน ร่วมอภิปราย ในชั้นเรียนกล้าแสดงออกในกิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ เน้นการแสดงความคิดเห็น การอภิปรายและการนำเสนอหน้าชั้นเรียนให้ทำในสิ่งที่ตนเองชอบและถนัดส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมฝึกการเป็นผู้นำ ทำกิจกรรมบ่อย ๆ ให้เขาได้กล้าพูด กล้าทำและกล้าออกความคิดเห็น ดังที่ Bailr (1968, p. 138) กล่าวว่า การเชื่อมั่นในตนเอง คือ การตัดสินใจทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งด้วยความสามารถตนเอง เพื่อให้เกิดผล มีความเชื่อมั่นต่อการเรียนรู้ของนักเรียน กล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงออก กล้าตัดสินใจ ไม่ลังเล ไม่อ่อนไหว มีจิตใจมั่นคง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของจิรภรณ์ วสุวัต (2540) ในการจัดกิจกรรมโครงการศิลปะช่วยให้เด็กมีความรู้สึกรับผิดชอบและประสบความสำเร็จในการทำงาน เด็กเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง การตัดสินใจเลือกกิจกรรมตามที่ตัวเองถนัด ได้รับคำชมเชย

ด้านความเป็นผู้นำ

แนวทางพัฒนา คือ ให้นักเรียนได้แสดงความสามารถตามที่ตนเองถนัดเพื่อไปสู่การประสบความสำเร็จตามโอกาสฝึกภาวะความเป็นผู้นำ ผู้ตามในกระบวนการเรียนการสอน และการแข่งขันทักษะทางวิชาการ ส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนได้แสดงออกตามความสนใจ ความสามารถของตนเองได้เต็มศักยภาพ ให้นักเรียนแสดงความสามารถและสร้างเป้าหมายที่ชัดเจน มีการวางแผนงานที่จะทำเพื่อจะบรรลุเป้าหมายว่าต้องทำตามขั้นตอนอย่างไรการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ เสริมสร้างการพูดให้นักเรียนได้กล้าคิดกล้าตัดสินใจจะได้มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีเวทีหรือสถานการณ์ให้เขาได้เป็นผู้นำ ดังที่ Yukl (1989, pp. 3-4) กล่าวว่า ผู้นำ คือ บุคคลที่มีอิทธิพลสูงสุดในกลุ่ม และเป็นผู้ที่ต้องปฏิบัติภาระหน้าที่ของตำแหน่งผู้นำที่ได้รับมอบหมาย บุคคลอื่นในกลุ่มที่เหลือก็คือผู้ตาม แม้จะเป็นหัวหน้ากลุ่มย่อย หรือผู้ช่วยในการปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ก็ตาม

เปิดโอกาสให้นักเรียนได้สร้างสรรค์ในการทำงานที่ได้รับมอบหมายส่งเสริมสนับสนุนให้แหล่งความรู้ที่มีในโรงเรียนรอบตัว เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ได้มากที่สุดในการเรียนการสอน โดยเน้นทักษะการปฏิบัติจริง เน้นการคิดกระบวนการ โครงงานแผนงานใหม่ ๆ อย่างเป็นระบบ การทำงานให้มีแผนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์และสร้างสรรค์ฝึกการคิดการทำงานให้เป็นระบบ ผู้ใหญ่ควรให้คำแนะนำให้คู่มือเปิดโลกทัศน์ใหม่ ๆ พาไปเปิดหูเปิดตา พาไปพบเจอสิ่งต่าง ๆ ทดลองเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ จัดการทำงานให้เป็นระเบียบ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2539) บุคคลที่ทำให้องค์กรประสบความสำเร็จ โดยใช้อิทธิพล การจูงใจคนอื่นให้ปฏิบัติตาม นอกจากนั้นยังมีส่วนทำให้เกิดวิสัยทัศน์ขององค์กรและพนักงาน รวมทั้งผู้นำยังสามารถใช้อิทธิพลต่าง ๆ ทั้งโดยตรงและโดยอ้อมเพื่อนำกลุ่มประกอบกิจกรรมใด กิจกรรมหนึ่ง

ส่งเสริมให้รางวัลและให้เห็นประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก ให้ตระหนักถึงหน้าที่ รับผิดชอบของแต่ละคนให้คำชมเชยและคอยดำเนินส่วนที่ไม่ทำงาน ให้ตระหนักถึงความรับผิดชอบ เสียสละไม่เกี่ยงงานร่วมมือร่วมใจในการทำงานไม่เอาเปรียบเพื่อนร่วมงานให้นักเรียนรู้จักหน้าที่ ของตนเอง สอนให้รู้จักแบ่งปัน สิ่งไหนควรทำไม่ควรทำ ให้รู้จักเสียสละ และรู้จักช่วยเหลือผู้อื่น บำเพ็ญประโยชน์เพื่อส่วนรวมมีแบบอย่างที่ดีจากรุ่นพี่หรือแบบอย่างที่ดีจากผู้ใหญ่ สอดคล้องกับ ผลงานวิจัยของ จักรพรรดิ วัฒนา (2544, หน้า 8) พบว่า ความสามารถในการชักจูงให้ผู้อื่นปฏิบัติใน สิ่งที่ผู้นำหรือผู้บริหารต้องการ รวมทั้งความสามารถในการเข้าใจถึงสภาพและความแตกต่างของ มนุษย์ ความสามารถในการจูงใจและให้กำลังใจแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาในการปฏิบัติงาน และ ความสามารถในการแสดงพฤติกรรมกรบริหารให้เหมาะสมกับสถานการณ์

ด้านความซื่อสัตย์

แนวทางการพัฒนา คือ ให้มีการฝึกอบรมสอดแทรกเรื่องคุณธรรมทุกครั้งที่มีโอกาส การแสดงออกที่เป็นแบบอย่างที่ดี มุ่งเน้นปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ให้เกิดกับเด็ก ตลอดเวลาเมื่อมี โอกาส มีการจัดทำโครงการหรือจัดทำหลักสูตรการเรียนรู้เพื่อพัฒนาพฤติกรรม ความซื่อสัตย์ มีการสอนสอดแทรกหลักธรรม ให้ประพฤติปฏิบัติตามกฎระเบียบของ โรงเรียน อย่างเคร่งครัดฝึกให้นักเรียนมีความซื่อสัตย์ต่อตนเองก่อน ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ผู้ใหญ่หรือครู ควรควบคุมอย่างใกล้ชิด ยกตัวอย่างที่ดีให้เห็น สอนไม่ให้คดโกงผู้อื่นลงโทษหรือให้รางวัล ผู้ใหญ่ต้องเข้มงวด ยกตัวอย่างที่ดีประกอบ สร้างให้มีจิตสำนึกอย่างที่ดี ควรสร้างกฎกติกากับตนเอง สอนให้รู้จักสัมมาคารวะ สอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมส่งเสริมให้กำลังใจ ดังที่ กุลภัสสรณ์ พิทักษ์ศักดิ์ (2553) ได้ทำการศึกษาปัญหาความมีวินัยในตนเองของนักเรียน โรงเรียนสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี พบว่า ความมีวินัยในตนเองของนักเรียน โดยรวมและทุกด้านอยู่ในระดับ

ค่อนข้างสูง อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนเป็นสถานที่สำคัญในการฝึกฝนให้นักเรียนมีวินัยในตนเอง สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ กุลชา ศิริเฉลิมพงษ์ (2544) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบุรีรัมย์พิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัย พบว่า พฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมในการกระทำตามกฎระเบียบของโรงเรียน การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมและแบบแผนของการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว และให้รางวัล เพื่อคนอื่นจะได้ยึดเอาเป็นแบบอย่าง วางกรอบระเบียบระบบแบบแผนในการให้นักเรียนประพฤติตรงตามระเบียบของโรงเรียน รู้จักคุณค่าของการทำความดีและรักษาความดีนั้นไว้ให้ได้ตลอดไป ให้คิดตามหลักธรรม มีการอบรมทางคุณธรรมจริยธรรม ผู้ใหญ่ต้องควบคุม ดูแล และให้คำแนะนำในทางที่ถูกต้อง อาจมีบ้างที่ต้องลงโทษอย่างจริงจังบอกสอนในทางที่ถูกต้องที่ควรให้รู้จักสัมมาคารวะยกตัวอย่างให้เห็น มีกฎข้อบังคับแบบจริงจัง สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุวณีย์ ชัน โมลี (2546) เรื่อง การพัฒนาความมีวินัยในตนเองของนักเรียนบ้านเขาวง อำเภอบึงสามพัน จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนของครูขาดการสอดแทรกส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และความมีวินัยในตนเองให้แก่ผู้เรียน นักเรียนขาดความตระหนักถึงความสำคัญของความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ และความสามัคคี ระบบการกำกับติดตามแบบมีส่วนร่วมขาดประสิทธิภาพ รวมทั้งชุมชนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ที่ครอบคลุมพฤติกรรมทางกาย วาจา ใจ การยอมรับการกระทำของตนเอง การเห็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

ด้านความตั้งใจ

แนวทางพัฒนา คือ มีสิ่งจูงใจให้นักเรียนสนใจหรือรางวัลสำหรับความเพียรแก่เขา ให้กำลังใจ รุ่นพี่ต้องเป็นแบบอย่างที่ดี ให้คำปรึกษา ตั้งกฎกติกา ส่งเสริมสนับสนุนในสิ่งที่ถูกและดี มีกิจกรรมให้เด็กทำและคิดเพื่อฝึกให้วางแผนในการทำงาน และให้เด็กลงมือทำด้วยตนเอง คอยแนะนำส่งเสริมให้รู้จักตั้งเป้าหมายในการทำงาน บริหารเวลาให้เป็นกำหนดกิจกรรม ให้นักเรียนทำบ่อย ๆ และให้หัดวางแผนขั้นตอนในการทำงานให้ละเอียด และให้ปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ ให้เรียงลำดับก่อนลงมือทำงาน ฝึกให้มีการทำงานเป็นลำดับขั้นตอน จัดลำดับความสำคัญของงาน ทำงานอย่างแข็งขันไม่ปล่อยปละละเลย หรือประพฤติดำเนินปกติโดยสม่ำเสมอ ไม่เกียจคร้าน พฤติกรรมความขยันหมั่นเพียร ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความตั้งใจอย่างสม่ำเสมอโดยไม่มีใครบังคับมีความสนใจ กระตือรือร้นในการทำงาน ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจ และเข้าร่วมกิจกรรมที่ตนมีส่วนร่วมด้วยความเต็มใจและมีการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ดังที่ Elizabeth (2010) ได้กล่าวถึงความมุ่งมั่น ในการเรียน ว่ามีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ แรงจูงใจกับการเรียน แบบที่ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ และเพ็ชรี ระบุวิเชตร์ (2554) กล่าวว่า การฝึกอบรมเป็นการปรับปรุง

ความมีจิตสำนึก หรือความตระหนักในตนเอง คือ เป็นการเรียนรู้เพื่อให้เข้าใจตนเอง เกิดความรู้สึกรากฐานใจ รับทราบข้อดีและ ข้อเสียของตนเอง เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงพัฒนาตนเองให้ดียิ่งขึ้น และเป็นการเพิ่มพูนแรงจูงใจของบุคคล สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พิสิทธิ์ หอมสมบัติ (2546) การพัฒนาวินัยนักเรียน โรงเรียนบ้านดอนยู กิ่งอำเภอนาเยี่ย จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า การพัฒนา วินัยด้านความตั้งใจ สร้างความตระหนักให้เกิดความสนใจ กระตือรือร้นในการสร้างความวินัย ให้เกิดในตัวนักเรียน วางแผนดำเนินงาน และการร่วมกันรับผิดชอบในกิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย ด้านความอดทน

แนวทางพัฒนา จัดให้มีกิจกรรมร่วมกัน ส่งเสริมด้านความอดทนไม่ให้ย่อท้อต่อปัญหา และอุปสรรคที่ผ่านเข้ามาในชีวิตฝึกด้านการมีความอดทน ฝึกให้นักเรียน ได้ทำในสิ่งที่เขาชอบและ มีความสุขให้ทำงานแบบอิสระในงานที่รับผิดชอบ และได้รับมอบหมายงานที่ยากขึ้น ใ้รู้จัก เจอสถานการณ์ที่ยากขึ้น ตั้งกฎกติกาในการทำงานฝึกฝนทำบ่อย ๆ ใ้รู้จักความยากลำบาก ส่งเสริม และฝึกให้เด็กได้ทำกิจกรรมที่มีการแข่งขัน รู้จักแพ้ รู้จักชนะ และรู้จักถอย หากิจกรรมที่ปลูกฝัง ให้เด็กได้รู้จักการเรียนรู้ การอดทนอดกลั้นต่อปัญหาต่าง ๆ ฝึกกิจกรรมให้นักเรียนได้เผชิญกับ สิ่งยั่วชวนต่าง ๆ แล้วให้นักเรียนหาทางออก โดยคอยให้คำแนะนำหรือสอนธรรมะเพิ่มขึ้น ฝึกให้ข่มใจรู้จักระงับอารมณ์ สอนให้พยายามยับยั้งชั่งใจและหนักแน่นใ้รู้จักการใช้เหตุใช้ผล ใ้รู้จักฝึกรู้จักถูก อบรมพัฒนาจิตใจให้เย็นลงลงโทษหรือให้รางวัลพยายามหลีกเลี่ยงไม่ได้ถึงย หรือหลีกเลี่ยงจากสถานการณ์นั้น ๆ ดังที่ ยศ อัมพรรัตน์ (2536) ได้ศึกษาเรื่องผลของการฝึกอดได้รอได้ และการใ้แรงเสริมทางสังคมที่มีต่อพฤติกรรมกรรมการบริโภคอาหารที่ถูกต้อง กลุ่มตัวอย่างเป็น นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2535 โรงเรียนวัดเสมียนนารีในสังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า ในกลุ่มการฝึกอดได้รอได้และการใ้แรงเสริมทางสังคมมีอิทธิพลทำให้นักเรียน มีพฤติกรรมกรรมการบริโภคอาหารที่ถูกต้องสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับการฝึก สอดคล้องกับผลงานวิจัย ของ Wiggine (1971, p. 289) ได้ศึกษาเกี่ยวกับวินัยในตนเอง พบว่า ผู้ที่มีวินัยในตนเองสูงจะมี ความรับผิดชอบมาก มีความวิตกกังวลน้อย มีความอดทน มีเหตุผลของตนเอง มีความยืดหยุ่นใน ความคิด และพฤติกรรมทางสังคม และยัง พบว่า โดยทั่วไปจะมีสุขภาพดีกว่าผู้ที่ขาดวินัยในตนเอง

โดยสรุป อย่างไรก็ตาม การเกิดวินัยในตนเองของบุคคลนั้นเชื่อว่าจะต้องมีพื้นฐาน มาตั้งแต่ระยะแรกเกิดจนกระทั่งเติบโตขึ้นมาสิ่งสำคัญคือความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับบิดามารดา หรือผู้เลี้ยงดู อันจะเป็นทางนำสู่ความสามารถในการใ้รางวัลตนเอง หรือความสามารถควบคุม ตนเองเมื่อโตขึ้นดังที่ Mowrer (1950) ได้อธิบายว่า “ทารกหรือเด็กจะต้องเรียนรู้จากผู้เลี้ยงดูตน โดยการเรียนรู้นี้จะเกิดในสภาพอันเหมาะสมเท่านั้น” การเรียนรู้ของทารกหรือเด็กนี้จะเกิดขึ้น หลายระดับ บุคคลที่สำคัญต่อการเรียนรู้ของทารกหรือเด็ก คือบิดามารดาหรือผู้เลี้ยงดู

ซึ่งเป็นผู้บำบัดความต้องการของทารก เมื่อทารกได้รับการบำบัดความต้องการก็จะรู้สึกสบาย พอใจ และมีความสุข การสร้างวินัยในนักเรียนนั้นนอกจากจะต้องเริ่มสร้างตั้งแต่ในสถาบันครอบครัว ความดูแลเอาใจใส่ การอบรมเลี้ยงดู การเรียนแบบมาตั้งแต่เล็กแล้วนั้น สภาพแวดล้อม สังคม และความเป็นอยู่ต่างก็มีส่วนในการสร้างระเบียบความมีวินัยในตนเองให้เกิดขึ้นได้ การอบรมสั่งสอน ในสถานะครู อาจารย์ สามารถสั่งสอนอบรม คุณธรรม จริยธรรม ปลุกฝังจิตสำนึก รู้จักดี รู้จักชั่ว การแสดงออกในทางที่ถูกต้องที่เหมาะสม ล้วนทั้งเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีวินัยของเด็ก สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ชีระภาภรณ์ ดงอนนท์ (2552) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อ ความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า ความสัมพันธ์ทางบวกกับความมีวินัย ในตนเองของนักเรียนเกิดจากการเชื่ออำนาจในตนเอง การมุ่งมั่น การอบรมเลี้ยงดู การปฏิบัติ สภาพชุมชน หรือสภาพแวดล้อม

ให้อิสระแก่เด็กในการมีความคิดเป็นของตนเอง เสริมสร้างให้เด็กมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่และงานที่ได้รับมอบหมาย มีการติดตามและประเมินความพัฒนาและความก้าวหน้าของเด็ก อะไรที่ผิดคอยชี้แนะ และคอยให้คำปรึกษา อะไรที่เด็กทำดีควรให้การยกย่อง ชมเชย และเป็น ตัวอย่างที่ดีให้กับเด็กคนอื่น ๆ เสริมสร้างให้เด็กโตไปเป็นคนดีของสังคม และมีวินัยตนเอง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลวิจัยไปใช้

จากการวิจัยปัญหาและแนวทางพัฒนาความมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนบ้านสูงเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาละโว้งเขต 2 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะรายด้าน ดังนี้

1. ด้านความรับผิดชอบ โรงเรียนควรกำหนดกฎเกณฑ์ และหน้าที่ความรับผิดชอบ ให้กับนักเรียนและสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย เพื่อสร้างวินัย ให้กับตัวนักเรียนสะท้อนถึงความรับผิดชอบต่อหน้าที่ตนเอง
2. ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง โรงเรียนควรปลุกฝังจิตสำนึก คุณธรรมจริยธรรม เพื่อให้แสดงออกในทางที่ถูกต้อง และมีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าคิด กล้าพูดและกล้าทำในสิ่งที่ถูกต้อง
3. ด้านความเป็นผู้นำ โรงเรียนควรปลุกฝังให้นักเรียนมีความกล้าแสดงออก จัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างครู นักเรียน และสร้างกลุ่มเพื่อให้เกิดการแบ่งหน้าที่ การแต่งตั้งหัวหน้า และเสนอรายงานหน้าห้องเรียน เสริมสร้างการแสดงออกและภาวะที่จะเป็นผู้นำได้ดี

4. ด้านความซื่อสัตย์ โรงเรียนควรปลูกฝังจิตสำนึก คุณธรรมจริยธรรม มีความซื่อสัตย์ สุจริต ใ้รู้จักผิดชอบชั่วดี อะไรควรทำหรือไม่ควรทำ

5. ด้านความตั้งใจ โรงเรียนควรสนับสนุนให้เด็กเกิดความตั้งใจในสิ่งที่ตนเองทำ ไม่ว่าจะเป็นการร่วมยินดี ชื่นชม รวมถึงการให้รางวัลสำหรับผู้ที่มีความตั้งใจในการทำงาน ซึ่งจะแสดงให้เห็นว่าการตั้งใจทำอะไรแล้วเกิดผลดีจะทำให้เด็กมีความอยากที่จะตั้งใจทำสิ่งนั้น ๆ ได้ดีด้วย

6. ด้านความอดทน โรงเรียนควรปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ความอดทน อดกลั้น ต่ออุปสรรคและปัญหาที่ต้องเผชิญ และสามารถหาทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ไปในทางที่ถูกต้อง
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบของนักเรียนบ้านสูงเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเขียงเทรา เขต 2

2. ควรศึกษารูปแบบการเสริมสร้างความมีวินัยของนักเรียนโรงเรียนบ้านสูงเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเขียงเทรา เขต 2

บรรณานุกรม

- กนิษฐา พุกกะโกตธ. (2551). *โครงการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนบ้านนาพูนทรัพย์ อำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- กมลรัตน์ รัชมาศ. (2540). *พฤติกรรมการมีวินัยในตนเองของนักเรียนวิทยาลัยเทคนิคอำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ*. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- กรรณาภรณ์ ดวงแจ่มกาญจน์. (2541). *การเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษารายบุคคลและ เป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมที่มีต่อความรับผิดชอบต่อตนเองของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเซนต์ดอมินิก กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาแนะแนว, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- กรรณิกา สีวลีพันธ์. (2543). *ความสัมพันธ์ระหว่างระหว่างพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัย ในตนเองและการอบรมเลี้ยงดูที่ต่างกันของนักเรียนประจำโรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์*. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจริยศาสตร์ศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- กองวิจัยทางการศึกษา. (2543). *การวิจัยและพัฒนาศักยภาพของเด็กไทย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ การศาสนา.
- กุลชา ศิริเฉลิมพงษ์. (2544). *แนวทางในการพัฒนาการมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ตอนต้น โรงเรียนบุรีรัมย์*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- กุลภัสสรณ์ พิทักษ์ศักดิ์ดาชัย. (2553). *การศึกษาปัญหาความมีวินัยในตนเองของนักเรียน โรงเรียน สิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กุลยา ดันติผลาชีวะ. (2542). *การฝึกวินัยเด็ก*. *การศึกษาปฐมวัย*, 3(2), 60-65.
- เกษมศักดิ์ ผลดิลก. (2547). *การพัฒนาการดำเนินงานกิจกรรมส่งเสริมการมีวินัยในตนเองของ นักเรียนโรงเรียนบ้านวังตลาดสมบูรณ์ อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ*. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัย มหาสารคาม.

- โกศล เข้มกาญจนวัฒน์. (2552). *คู่มือการจัดกิจกรรมการพัฒนาวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบ* ต่อตนเองของนักเรียน โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการดอนคลัง. ปรินูญานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ.
- โกษีย์ วงศ์สุธา. (2546). *การพัฒนากิจกรรมเสริมสร้างวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนบ้านโพธิ์สง่า อำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ขัตติยา วรรณสุด. (2547). *รายงานการวิจัยคุณธรรม ความซื่อสัตย์ของคนไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ.
- คุณากร ศรีคง. (2547). *ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองกับวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร กลุ่ม 7*. ปรินูญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จักรพรรดิ วัฒนา. (2544). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของศึกษาธิการจังหวัดในทศวรรษหน้า (ค.ศ. 1995-2005)*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันราชภัฏ บ้านสมเด็จพระเจ้าพระยา.
- จำลอง พนมชัย. (2551). *การพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนบุญเหลือวิทยานุสรณ์ 2 กิ่งอำเภอพระทองคำ จังหวัดนครราชสีมา*. ปรินูญานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัย มหาสารคาม.
- จินตนา ชาญเขียว. (2545). *การศึกษาสภาพการมีวินัยในตนเองของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิค สังกัด กรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 7*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร.
- จิรภรณ์ วสุวัต. (2540). *การพัฒนาโปรแกรมการส่งเสริมจริยธรรมทางสังคมของเด็กวัยอนุบาลตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ โดยใช้การจัดประสบการณ์แบบโครงการ*. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- จิรัชช แสงสว่าง. (2556). *การศึกษาปัญหาวินัยของนักเรียนโรงเรียนตราษตระการคุณ จังหวัดตราด*. ปรินูญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- จิราพร อรุณพูลทรัพย์. (2541). การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการมีวินัยในตัวเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ในสังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์สังคมศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการโครงการสวัสดิการสังคม, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.
- เจริญ นันทไชยวงศ์. (2554). การพัฒนาความมีวินัยในตนเองของนักเรียนโดยใช้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและกลุ่มสี โรงเรียนอนุบาลตากคว้นอำเภอพญาเม็งรายจังหวัดเชียงราย. การค้นคว้าอิสระครุศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- เฉลิมชัย ศรีชาติ. (2551). การพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกาย โรงเรียนนาจำป่าอำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ณัฐพร สดาภรณ์. (2540). การศึกษาองค์ประกอบความมีวินัยในตนเองของนักเรียนทหารและพลเรือน. ปริญญาโทการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ณัฐภัทร โพธิ์แก้ว. (2552). การปฏิบัติตามวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- คนุพล สุนทรรัตน์. (2550). พระบรมราโชวาทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว. ม.ป.ท.
- ทวี สุกแก้ว. (2548). พฤติกรรมของครูในการปลูกฝังจริยธรรมและวินัยให้แก่ นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาสัตหีบ. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ทิพย์วรรณ สุขใจรุ่งวัฒนา และธีรศักดิ์ อุ่ณอามณ์เลิศ. (2553). การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม. วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย, 1(2), 126-139.
- ธัญญารัตน์ โพธิ์สาร. (2548). ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อความมีวินัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ธีรนุช สุนทร. (2549). คู่มือการพัฒนาความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- ธีระภรณ์ ดงอนนท์. (2552). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 2*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- นัยนา จันทมิตร. (2547). *ผลของการสอนแบบกิจกรรมโครงการ ในวิชาภาษาไทย ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความรับผิดชอบ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนมะขามสารเสรีวิทยุ จังหวัดจันทบุรี*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- นิพนธ์ ภูพันธ์. (2550). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสำนักงานเขตบางขุนเทียน*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- บุญเหลือ ทาไชสง. (2547). *การพัฒนาความมีวินัยในตนเองของนักเรียน โรงเรียนมัธยมด่านขุนทด อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว. (2535). การอ้างอิงประชากรเมื่อใช้เครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่ากับกลุ่มตัวอย่าง. *วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*, 29(33), 23-24.
- ประณาท เทียนศรี. (2556). *การสอนสังคมศึกษาเพื่อพัฒนาการคิดของนักเรียน*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พระธรรมปิฎก (ประยุทธ์ ปยุตโต). (2538). *วินัยเรื่องใหญ่กว่าที่คิด*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิพุทธธรรม.
- พระธรรมปิฎก (ประยุทธ์ ปยุตโต). (2549). *ชีวิตที่สมบูรณ์*. นครปฐม: ระฆังทอง.
- พัชร ประยูรหาญ. (2546). *ความสัมพันธ์ระหว่างการเลี้ยงดูกับพฤติกรรมวินัยในตนเองของนักศึกษาที่พักอาศัยในหอพักนักเรียน มหาวิทยาลัยขอนแก่น ภาคฤดูร้อน ปีการศึกษา 2545*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พิชัย เสี่ยมจิตต์. (2542). *การบริหารงานเฉพาะด้านในสถาบันการศึกษา*. กรุงเทพฯ: อนงค์ศิลป์.
- พิสิทธิ์ หอมสมบัติ. (2546). *การพัฒนาวินัยนักเรียน โรงเรียนบ้านดอนยู กิ่งอำเภอนาเยียว จังหวัดอุบลราชธานี*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- พิศมัย เทียนทอง. (2553). การดำเนินการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียนโรงเรียนบ้านเขามะกา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระงแก้ว เขต 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยปทุมธานี.
- เพ็ชรี ฐปะวิเชตร์. (2554). เทคนิคการจัดฝึกอบรมและการประชุม. กรุงเทพฯ: ดวงกมล.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช. (2539). เอกสารการสอนชุดวิชาฝึกอบรมครูและผู้ที่เกี่ยวข้องกับ การอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย หน่วยที่ 11-15. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช.
- ยศ อัมพรรัตน์. (2536). ผลของการฝึกอดได้รอได้และการให้แรงเสริมทางสังคมต่อพฤติกรรม การบริโภคอาหารที่ถูกต้องของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. ปรินญาณิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- รัตนา ทองล้วน. (2544). ความซื่อสัตย์กับเจตคติแบบเชื่ออำนาจภายใน-ภายนอกตนของนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร มหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จ เจ้าพระยา.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2546. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- รุจิร ภู่อาระ. (2541). แบบเรียนแนวหน้าชุดพัฒนากระบวนการสร้างเสริมลักษณะนิสัย. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- เรวัต ชิโสภา. (2547). การพัฒนาการดำเนินงานปกครองนักเรียนในการส่งเสริมให้นักเรียนมีวินัย โรงเรียนอุดรพิทยานุกูล อำเภอเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษอุดรธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- โรงเรียนบ้านสูงเจริญ. (2558). รายงานการประเมินตนเอง. ฉะเชิงเทรา: โรงเรียนบ้านสูงเจริญ.
- ลำไย สีหามาตย์. (2546). ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูกับความมีวินัยในตนเองของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีผู้ปกครองเพียงคนเดียว. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วิวัฒน์ อัสวานิชย์. (2523). ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวินัยกับความซื่อสัตย์ของเด็กไทย. ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- วุฒิศักดิ์ ชีระวิทย์. (2550). ปัญหาความมีวินัยในตนเองของนักเรียน โรงเรียนศรีราชา จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วุฒิศักดิ์ บุญแน่น. (2553). การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรับผิดชอบเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ศักดิ์สิทธิ์ บุญรังศรี. (2546). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการมีวินัยในตนเองของนักศึกษาสาขาวิชาการก่อสร้างวิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงคราม. ปรียญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศิริรัตน์ เหล่าวัฒน์พงศ์. (2545). การศึกษากรณีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีปัญหาทางวินัย โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์. (2539). การบริหารการตลาดยุคใหม่: สำหรับการบริหาร นักการตลาด และนิสิตนักศึกษาที่เรียนวิชาการตลาด. กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.
- ศุภสี ศรีสุคนธ์. (2539). การศึกษาความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ โดยใช้ดนตรีไทย. ปรียญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สมจิตต์ สุวรรณวงศ์. (2542). การศึกษาสภาพการณ์เสริมความคิดเชิงคุณธรรมสังคมตามแนวคิดคอนสตาบิลิตีวีสต์ เพื่อพัฒนาวินัยในตนเองของวัยปฐมวัย. ปรียญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สมจินตนา คุปตสุนทร. (2547). การศึกษาความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นพื้นบ้านของไทย. ปรียญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. (2543). ทฤษฎีและเทคนิคการปรับพฤติกรรม. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมิต อาชวนิจกุล. (2539). การพัฒนาตนเอง (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: ดอกหญ้า.

- สยาม ปิยะนราธร. (2539). *การสร้างวินัยในชั้นเรียน*. กรุงเทพฯ: อักษราพัฒน์.
- สรียา เหล่าธรรม. (2546). *ปัจจัยที่มีผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สัญญา มีชัย. (2549). *ความสัมพันธ์ระหว่างการมีวินัยในตนเองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2548). *แนวการจัดทำหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.
- สินีนานู สุทธิจินดา. (2543). *การศึกษาวินัยในตนเองของนักเรียน สาขาพณิชยการ โรงเรียนอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร*. ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาและการแนะแนว, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สินีนานู ปลื้มมะลิ้ง. (2547). *การพัฒนาวินัยนักเรียน โรงเรียนชุมชนคงวิทยา อำเภอกง จังหวัดนครราชสีมา*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุกัญญา วรรณบุตร. (2543). *การศึกษาคุณลักษณะความเป็นผู้นำของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย กรุงเทพมหานคร*. ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สุชา จันทร์เอม และสุรางค์ จันทร์เอม. (2521). *จิตวิทยาในห้องเรียน*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สุนันท์ พรหมดี. (2540). *การเปรียบเทียบพฤติกรรมผิกระเบียบวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูและมีสิ่งแวดล้อมแตกต่างกัน*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุภาพงษ์ จันทร์ทวนิช. (2531). *วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สุรพงษ์ ชูเดช. (2542). ผลการฝึกอบรมตามแนวทางไตรสิกขาที่มีผลต่อการพัฒนาวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. ปรินิพนธ์การศึกษาคณะศึกษาศาสตร์, สาขาวิชาวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สุวณีย์ ชัน โมลี. (2546). การพัฒนาความมีวินัยในตนเองของนักเรียนบ้านเขาวง อำเภอบึงสามพัน จังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- แสงวัน ทองทิพย์. (2552). การพัฒนาความมีวินัยในตนเองของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนชุมชนบ้านอานี อำเภอกำลัง จังหวัดเลย. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- อมรรวรรณ แก้วผ่อง. (2542). การเปรียบเทียบผลของกิจกรรมกลุ่มและการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความรับผิดชอบต่อนตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดน้อยใน กรุงเทพมหานคร. ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- องอาจ นัยพัฒน์. (2548). วิธีวิทยาการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: สามลดา.
- อรชร กิตติชนม์รัช, วลัยพร ศิริภิรมย์ และพฤทธิ ศรีบรรณพิทักษ์. (2557). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อำนาจ จันทร์มหา. (2542). การศึกษาจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองของนักเรียนนักศึกษาในจังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- Ausubel, D. P. (1965). *Educational psychology: A cognitive view*. New York: Holt and Winston.
- Bennis, W. (1991). Managing the dream: Leadership in the 21st century. *The Antioch Review* 49(1), 22-28.
- Browne, C. G., & Cohn, T. S. (1958). *The study of leadership*. New York: Interstate Printers and Publishers.
- Blair, G. M. (1968). *Educational psychology*. New York: Macmilland.

- Chiu, L. W. (1975). The student and discipline poles. *The Journal of Education Research*, 69(2), 69-72.
- Crow, L. D., & Crow, A. (1962). *Child development and adjustment* (2nd ed.). New York: The Macmillan.
- Elizabeth, F. B. (2010). *Student engagement techniques a handbook for college faculty*. San Diego, CA: PB Printing.
- Erikson, E. H. (1975). *Childhood and society*. New York: Morton.
- Good, C. V. (1973). *Diction of education* (2nd ed.). New York: McGraw-Hill.
- Kearney, C. A. (1996). The evolution and reconciliation of taxonomic strategies for school refusal behavior. *Clinical Psychology Science and Practice*, 3, 339-354.
- Madsen, C. H., & Madsen, C. K. (1981). *Teaching/ discipline: A positive approach for education development*. New York: Allyn & Bacon.
- Maslow, A. H. (1954). *Motivation and personality*. New York: Harper.
- Mowrer, A. (1950). *School of management*. New York: McGraw-Hill.
- Mussen, P. H. (1968). *Child development and personality*. New York: Harper & Row.
- Mussen, P. H. (1969). *Child development and personality*. New York: Harper & Row.
- Paek, E., & Havighurst, M. (1960). *Education in school*. Boston: Allyn and Bacon.
- Sethi, A. S., & Gupta, D. (1985). Moral judgment level and perceived childrearing attitude of boys and girls psychology. *Dissertation Abstracts International*, 72(12), 4471-A.
- Sheviakov, G. V., & Fritz, R. (1975). *Discipline for todays children and youth*. Washington DC: National Education Association.
- Smith, H. C. (1961). *Personality adjustment*. New York: McGraw-Hill.
- Wiggine, J. S. (1971). *The psychology of personality*. Massachusetts: Addison-Wesley.
- Yukl, G. (1989). Managerial leadership: A review of theory and research. *Journal of Management*, 15(2), 251-289.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

(สำเนา)

ที่ ศธ 6218.8/ ว.927

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ. เมือง จ. ชลบุรี 20131

31 ตุลาคม 2559

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการทำวิจัย

เรียน

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1.เค้าโครงงานวิจัย
2. เครื่องมือในการวิจัย

ด้วย ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา ได้มีความเห็นชอบให้นิสิตระดับ
บัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา
ทำงานนิพนธ์ ซึ่งขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ดังรายนามต่อไปนี้

นายปิยะ โพธิ์ไทรย์ รหัส 58920622

งานนิพนธ์ เรื่อง ปัญหาและแนวทางพัฒนาความมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนบ้านสูงเจริญ
จังหวัดฉะเชิงเทรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2

โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภรณ์ อ้นตันนวิ เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์
ภาควิชาการบริหารการศึกษาได้พิจารณาแล้ว เห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว
เป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือของนิสิต
ใน ครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-5811

(สำเนา)

ที่ ศธ 6218.8/ ว.928

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ. เมือง จ. ชลบุรี 20131

3 พฤศจิกายน 2559

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ

เรียน

ด้วย ภาควิชาการบริหารการศึกษา ได้มีความเห็นชอบให้นิติระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตร การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา ทำงานนิพนธ์ ซึ่งขณะนี้ อยู่ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ ดังรายนามต่อไปนี้

นายปิยะ โพธิ์ไทรย์ รหัส 58920622

งานนิพนธ์ เรื่อง ปัญหาและแนวทางพัฒนาความมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนบ้านสูงเจริญ จังหวัดฉะเชิงเทรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2

โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภารดี อนันต์นาวิ เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

ภาควิชาการบริหารการศึกษา มีความประสงค์ขอความอนุเคราะห์จากท่าน เพื่ออำนวยความสะดวกในการการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

ขอแสดงความนับถือ

สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-5811

(สำเนา)

ที่ ศธ 6218.8/ ว.929

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต. แสนสุข อ. เมือง จ. ชลบุรี 20131

5 พฤศจิกายน 2559

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน

ด้วย ภาควิชาการบริหารการศึกษา ได้มีความเห็นชอบให้นิติระดับบัณฑิตศึกษา
หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา ทำงานนิพนธ์
ซึ่งขณะนี้ อยู่ในขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย ดังรายนามต่อไปนี้

นายปิยะ โพธิ์ไทรย์ รหัส 58920622

งานนิพนธ์ เรื่อง ปัญหาและแนวทางพัฒนาความมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนบ้านสูงเจริญ
จังหวัดฉะเชิงเทรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2

โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภารดี อนันต์นารี เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์
ภาควิชาการบริหารการศึกษา มีความประสงค์ขอความอนุเคราะห์จากท่าน เพื่ออำนวยความสะดวกในการ
การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-5811

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

การศึกษาปัญหาและแนวทางพัฒนาความมีวินัยของนักเรียนโรงเรียน
บ้านสูงเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2

.....

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้แบ่งเป็น 2 ตอน คือ
ตอนที่ 1 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์
ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการศึกษาปัญหาและแนวทางพัฒนาความมีวินัยของนักเรียนโรงเรียนบ้านสูงเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2
2. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาการศึกษาปัญหาและแนวทางพัฒนาความมีวินัยของนักเรียนโรงเรียนบ้านสูงเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2 ผู้วิจัยมีความต้องการข้อเท็จจริงเพื่อเป็นประโยชน์ทางการวิจัย การตอบแบบสัมภาษณ์จะไม่มีผลกระทบต่อสถานภาพการทำงานของท่านแต่อย่างใด ผู้วิจัยมุ่งนำเสนอผลการวิจัยในภาพรวม เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุง พัฒนาปัญหาและแนวทางพัฒนาความมีวินัยของนักเรียนโรงเรียนบ้านสูงเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2 จึงขอความกรุณาให้ท่านตอบแบบสัมภาษณ์ตามความเป็นจริงและครบทุกข้อ

ขอขอบพระคุณในความอนุเคราะห์

นายปิยะ โปธิ์ไทรย์

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยบูรพา

ตอนที่ 1 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่อง ที่ตรงกับข้อมูลของท่าน

ชื่อ.....นามสกุล.....อายุ.....ปี

1. ระดับการศึกษา

- ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย
 ปวส./ หรืออนุปริญญา ปริญญาตรี ขึ้นไป อื่น ๆ ระบุ

2. ท่านมีตำแหน่ง คือ

- ผู้บริหารสถานศึกษา
 ครูผู้สอน
 คณะกรรมการสถานศึกษา
 ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6
 ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3
 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6
 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการศึกษาปัญหาและแนวทางพัฒนาความมีวินัยของนักเรียน

โรงเรียนบ้านสูงเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2

1. ด้านความรับผิดชอบ

1.1 นักเรียนมีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะทำการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความผูกพันและมีความละเอียดรอบคอบอย่างไร

.....

1.2 นักเรียนยอมรับผลการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้บรรลุสำเร็จตามความมุ่งหมายและมีความพยายามที่จะปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้นอย่างไร

.....

1.3 นักเรียนมีความสำนึกและการปฏิบัติหน้าที่ของตนทั้งที่เป็นภารกิจส่วนตัว ภารกิจที่ได้รับมอบหมาย และภารกิจทางสังคม โดยจะต้องทำงานบรรลุผลสำเร็จไม่หลีกเลี่ยงภาระหน้าที่ดังกล่าว และยอมรับผลในการกระทำของตนเองอย่างไร

.....

.....

.....

2. ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง

2.1 นักเรียนแสดงออกในลักษณะของการตัดสินใจในสิ่งที่ตนเห็นว่าถูกอย่างไร

.....

.....

.....

2.2 ท่านคิดว่านักเรียนกล้าแสดงออกในการคิด การพูด การกระทำ การออกความคิดเห็นในการกระทำใด ๆ มีความองอาจผึ่งผาย ไม่มีความลังเลหรือหวั่นวิตก ในความสามารถของตนเองอย่างไร

.....

.....

.....

3. ด้านความเป็นผู้นำ

3.1 นักเรียนมีกระบวนการกำหนด และจูงใจคนเพื่อมุ่งไปสู่เป้าหมาย และการประสบความสำเร็จอย่างไร

.....

.....

.....

3.2 นักเรียนมีการใช้ความคิดสร้างสรรค์ และการจัดการทำงานอย่างไร

.....

.....

.....

3.3 นักเรียนมีการให้ความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงานจนบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้มีความเสียสละ ไม่ลำเอียง ไม่มุ่งทำร้ายผู้อื่นอย่างไร

.....

.....

.....

4. ด้านความซื่อสัตย์

4.1 นักเรียนมีความประพฤติตรงและจริงใจ ไม่คิดคดทรยศ ไม่คดโกงและไม่หลอกลวง
อย่างไร

.....

4.2 นักเรียนเป็นคนตรง ประพฤติสิ่งใดก็ด้วยน้ำใสใจจริง ทั้งทางกาย วาจา ใจ ทั้งต่อ
ตนเองและผู้อื่น ทั้งต่อหน้าและลับหลังอย่างไร

.....

5. ด้านความตั้งใจ

5.1 นักเรียนมีความมุ่งมั่นที่ผลักดันให้ตนเองเพียรประกอบกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง
ด้วยความสนใจ เต็มใจอย่างสม่ำเสมออย่างไร

.....

5.2 นักเรียนมีการวางแผนล่วงหน้าก่อนลงมือทำ เพื่อให้การงานนั้นบรรลุตาม
จุดมุ่งหมายที่ตั้งใจอย่างไร

.....

6. ด้านความอดทน

6.1 นักเรียนมีการกระทำทุกอย่างด้วยความตั้งใจ สม่ำเสมอเป็นระยะเวลานาน โดยไม่ย่อ
ท้อต่อปัญหาและอุปสรรคทั้งปวงอย่างไร

.....

6.2 นักเรียนมีความอดกลั้น รู้จักข่มใจในเวลาที่เผชิญกับเหตุการณ์ที่ยั่ววนทุกรูปแบบ
อันจะทำให้เกิดความเสียหายหรือถดถอยลงไปในความชั่วร้ายหรือความทุจริตทั้งปวง ความเข้มแข็ง
ความบึกบึน ความหนักแน่นของจิตใจที่สามารถยืนหยัดต่อสู้การกระทบกระทั่งของสภาพการณ์
และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยไม่แสดงอาการหวั่นไหวใด ๆ อย่างไร

.....
